МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО

МОНГОЛ УЛСЫН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

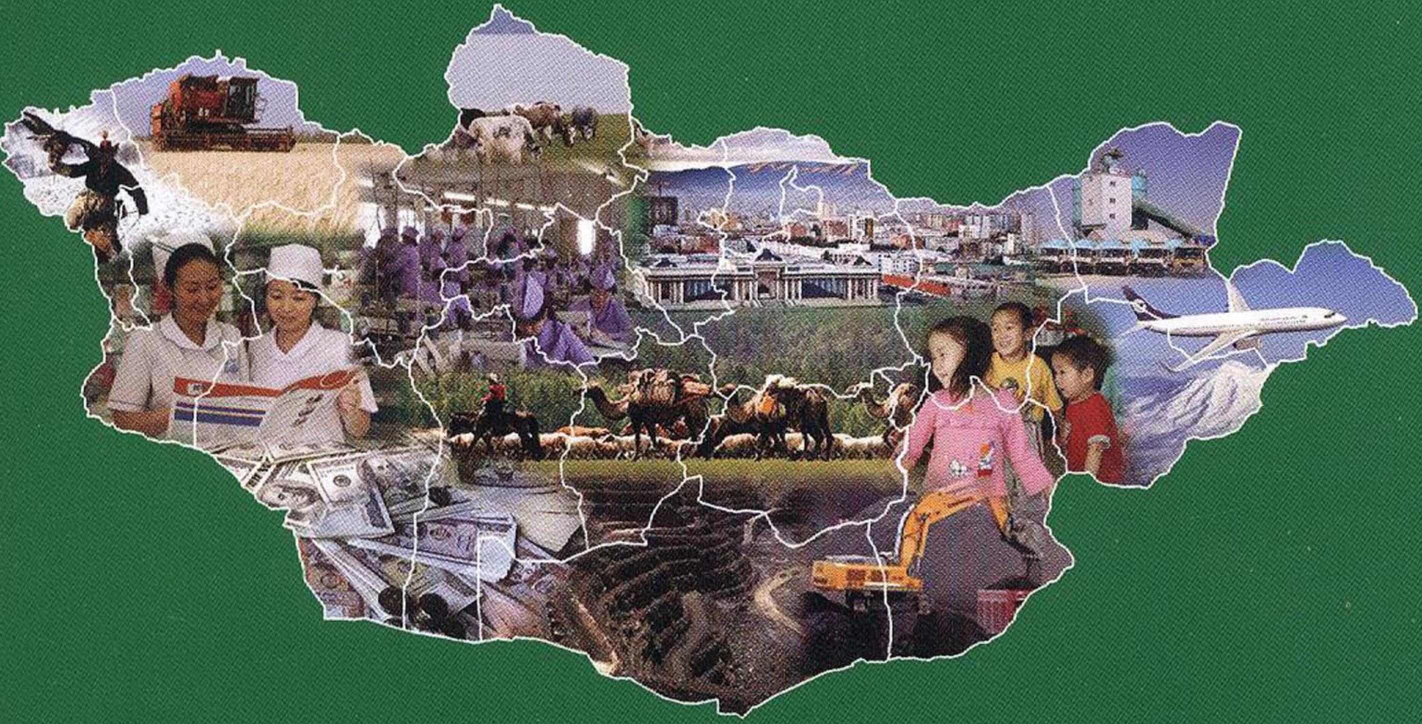

ТАНИЛЦУУЛГА

2011/08

Агуулга

Монгол улсын нийгэм, эдийн засгийн байдал 3

I. Нийгмийн үзүүлэлт 3

1. Ажилгүй иргэд 6
2. Өрхийн орлого, зарлага 7
3. Нийгмийн даатгал, нийгмийн халамж 10
4. Эрүүл мэнд 11
5. Гэмт хэрэг 13

II. Макро эдийн засгийн үзүүлэлт 15

1. Үнэ 15
2. Мөнгө, зээл, үнэт цаас 19
3. Улсын нэгдсэн төсөв.. 23
4. Төлбөрийн тэнцэл 24
5. Гадаад худалдаа 25

III. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ 28

1. Хөдөө аж ахуй 28
2. Аж үйлдвэр 28
3. Тээвэр 30

IV. Бусад 31

1. Цаг уур, агаарын бохирдолт 31

V. Хавсралт 33

VI. Хүн амын боловсролын төлөв байдал 46

VII. Дэлхийн эдийн засаг, гадаад зах зээлийн тойм 55

Дараах тэмдэглэлүүдийг ашиглав:

... **мэдээлэл байхгүй**

0.0 **маш бага тоо**

- **гүйцэтгэл байхгүй.**

Монгол улсын нийгэм, эдийн засгийн байдал

(2011 оны эхний 8 сарын байдлаар)

I. Нийгмийн үзүүлэлт

Улсын хэмжээнд 2011 оны эхний 8 сард 46141 эх амаржиж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1583 эх буюу 3.6 хувь, төрсөн хүүхдийн тоо (амьд төрөлтөөр) 46347 болж, 1608 хүүхэд буюу 3.6 хувиар өслөө.

Улсын хэмжээнд энэ оны эхний 8 сард нэг хүртэлх насандаа 778 хүүхэд эндэж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 114 хүүхэд буюу 12.8 хувь, 1-5 хүртэлх насны 171 хүүхэд эндэж, 71 хүүхэд буюу 29.3 хувиар буурчээ.

Аймаг, нийслэлийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс (ХХҮХ)-т бүртгэлтэй, ажил идэвхтэй хайж байгаа ажилгүй иргэдийн тоо 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 40.4 мянга болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 792 хүнээр буюу 2.0 хувиар өсчээ. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо өмнөх оны мөн үеийнхээс Улаанбаатар хот (2111 хүн), Өвөрхангай (1204 хүн), Ховд (951 хүн), Дархан-Уул (150 хүн), Булган (107 хүн), Баян-Өлгий (100 хүн), Говьсүмбэр (64 хүн) аймагт нэмэгдсэн нь ажилгүй нийт иргэдийн тооны өсөлтөд голлон нөлөөлжээ.

Нийгмийн даатгалд 2011 оны эхний 8 сард 557.6 мян.хүн шимтгэл төлөгч, даатгуулагчаар бүртгэгдсэний 355.2 мянга буюу 63.7 хувь нь аж ахуйн нэгж, байгууллагаас, 202.4 мянга буюу 36.3 хувь нь төсөвт байгууллагаас шимтгэл төлсөн бөгөөд өмнөх оны мөн үеийнхээс нийт шимтгэл төлөгч, даатгуулагчдын тоо 50.4 мянга буюу 9.9 хувь, шимтгэл төлөгч, даатгуулагч аж ахуйн нэгж байгууллагынх 46.0 мянга буюу 14.9 хувь, төсөвт байгууллагынх 4.3 мянга буюу 2.2 хувиар нэмэгджээ.

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэрт 2011 оны эхний 8 сард 56.2 мян.хүн хамрагдсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 478 хүн буюу 0.9 хувь, олгосон тэтгэврийн хэмжээ 5.5 тэрбум төг буюу 32.4 хувиар нэмэгджээ.

“Хүний хөгжил” сангаас 2011 оны эхний 8 сард 475.8 тэрбум төгрөгийг давхардсан тоогоор 2.6 сая иргэнд олгожээ.

Халдварт өвчнөөр 2011 оны эхний 8 сард 26.0 мян.хүн өвчилж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 493 хүн буюу 4.9 хувиар буурснаас гар, хөл, амны өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 2061 хүн буюу 82.1 хувь, мөөгөнцөртөх өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 2316 хүн буюу 67.1 хувь, цусан суулгаар өвчлөгчдийн тоо 862 хүн буюу 36.0 хувь, трихомониазаар өвчлөгчдийн тоо 618 хүн буюу 18.8 хувь, гонококкт халдвараар өвчлөгчдийн тоо 558 хүн буюу 14.2 хувь, сүрьеэгээр өвчлөгчдийн тоо 161 хүн буюу 5.0 хувиар буурчээ.

Улсын хэмжээнд 2011 оны эхний 8 сард 12946 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 68 хэргээр буюу 0.5 хувиар нэмэгджээ. Үүнд өмнөх оны мөн үеийнхээс өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (385), хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг (149), хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг (31), аж ахуйн эсрэг (22) зэрэг гэмт хэрэг буурсан хэдий ч тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг (259), нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг (249), хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг (64), байгаль хамгаалах журмын эсрэг (38), захиргааны журмын эсрэг (37), шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг (17) нэмэгдсэн нь нийт гэмт хэргийн тоо өсөхөд нөлөөлөв.

Гэмт хэргийн улмаас 2011 оны эхний 8 сард 5244 хүн гэмтэж, 826 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс гэмтсэн хүний тоо 685 буюу 14.0 хувиар өсч, нас барсан хүний тоо 68 буюу 7.6 хувиар буурсан байна.

II.Макро эдийн засгийн үзүүлэлт

Хэрэглээний үнийн улсын индекс (ХҮУИ) 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.3 хувиар буурч, 2010 оны 12 дугаар сарынхаас 5.2 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.0 хувиар өслөө. Ерөнхий индекс өмнөх сарынхаас буурахад хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ 3.3 хувиар буурсан нь голлон нөлөөлжээ.

Мөнгөний нийлүүлэлт (М2) 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 5911.2 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 9.2 тэрбум төг буюу 0.2 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2253.8 тэрбум төг буюу 61.6 хувиар өсчээ.

Гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгө 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 705.8 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 31.9 тэрбум төг буюу 4.7 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 238.3 тэрбум төг буюу 51.0 хувиар өсчээ.

Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 4870.8 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 189.4 тэрбум төг буюу 4.0 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс

1848.8 тэрбум төг буюу 61.2 хувиар өсчээ.

Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 67.0 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 4.3 тэрбум төг буюу 6.1 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 18.4 тэрбум төг буюу 21.6 хувиар буурчээ.

Банкны системийн хэмжээгээр чанаргүй зээл 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 375.9 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 6.0 тэрбум төг буюу 1.6 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 34.6 тэрбум төг буюу 8.4 хувиар буурсан байна.

Үнэт цаасны арилжаа 2011 оны 8 дугаар сард 23 өдөр явагдаж, 116.4 тэрбум төгрөгийн гүйлгээ хийгдэж, 23.5 сая ш үнэт цаас арилжигдсан байна.

Улсын нэгдсэн төсвийн орлого ба тусламжийн нийт хэмжээ 2011 оны эхний 8 сард 2757.0 тэрбум төг, зарлага ба эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 2530.0 тэрбум төг болж, улсын нэгдсэн төсвийн нийт тэнцэл 227.0 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарлаа. Улсын нэгдсэн төсөв өмнөх оны мөн үед 32.9 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай гарч байсан. Улсын нэгдсэн төсвийн тэнцэл энэ оны эхний 8 сард ашигтай гарахад өмнөх оны мөн үеийнхээс орлогын өсөлт нь зарлагын өсөлтөөс 15.4 пунктээр илүү байгаа нь нөлөөлжээ.

Төсвийн урсгал орлого 2705.0 тэрбум төг, урсгал зардал 1962.1 тэрбум төг болж, урсгал тэнцэл 742.9 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарав.

Татварын нийт орлого өмнөх оны мөн үеийнхээс 784.4 тэрбум төг буюу 50.3 хувиар нэмэгдэхэд орлогын албан татварын орлого 21.3 тэрбум төг буюу 3.9 хувиар буурсан хэдий ч, дотоодын бараа, үйлчилгээний татварын орлого 391.8 тэрбум төг буюу 75.9 хувь, бусад татварын орлого 228.9 тэрбум төг буюу 2.3 дахин, гадаад худалдааны татварын орлого 101.3 тэрбум төг буюу 86.8 хувь, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого 81.1 тэрбум төг буюу 42.1 хувь, өмчийн татварын орлого 2.6 тэрбум төг буюу 36.1 хувиар өссөнөөс нөлөөлжээ.

Татварын бус орлого өмнөх оны мөн үеийнхээс 183.2 тэрбум төг буюу 2 дахин нэмэгдэхэд төсөвт газрын өөрийн орлого 132.5 тэрбум төг буюу 2.8 дахин, хувьцааны ногдол ашгийн орлого 31.4 тэрбум төг буюу 5.6 дахин, хүү, торгуулийн орлого 8.0 тэрбум төг буюу 40.2 хувь, газрын тосны орлого 5.2 тэрбум төг буюу 19.6 хувь, бусад нэр заагдаагүй орлого 3.2 тэрбум төг буюу 12.4 хувь, навигацийн орлого 2.9 тэрбум төг буюу 11.6 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага ба эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 2011 оны эхний 8 сард 2530.0 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 724.5 тэрбум төг буюу 40.1 хувиар нэмэгдэхэд зээлийн үйлчилгээний төлбөрийн зардал 7.6 тэрбум төг буюу 22.8 хувь, эргэж төлөгдөх цэвэр зээл 8.9 тэрбум төг буюу 6.0 хувиар буурсан хэдий ч, татаас ба шилжүүлгийн зардал 394.6 тэрбум төг буюу 58.7 хувь, бараа, үйлчилгээний зардал 196.7 тэрбум төг буюу 29.2 хувь, хөрөнгийн зардал 149.8 тэрбум төг буюу 53.9 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

Хөрөнгийн зардалд 2011 оны эхний 8 сард 427.7 тэрбум төг зарцуулсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 149.8 тэрбум төг буюу 53.9 хувиар нэмэгджээ. Энэ нь дотоодын эх үүсвэрээс хийгдсэн хөрөнгийн зардал 118.6 тэрбум төг буюу 43.7 хувь, гадаад эх үүсвэрээс хийгдсэн хөрөнгийн зардал 31.2 тэрбум төг буюу 5.7 дахин өссөнөөс шалтгаалжээ.

Манай улс 2011 оны эхний 8 сард дэлхийн 117 оронтой худалдаа хийж, гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 7080.1 сая ам.долл, үүнээс экспорт 2889.0 сая ам.долл, импорт 4191.1 сая ам.долларт хүрчээ.

Гадаад худалдааны тэнцэл 2011 оны эхний 8 сард 1302.1 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1130.5 сая ам.долл буюу 7.6 дахин өсчээ.

Гадаад худалдааны тэнцэл 2010 оны 8 дугаар сард 40.9 сая ам.долларын алдагдалтай гарсан бол 2011 оны 8 дугаар сард 201.4 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 160.5 сая ам.долл буюу 4.9 дахин өсчээ.

Нийт бараа эргэлтийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс 3321.4 сая ам.долл буюу 88.4 хувь үүнээс импортын хэмжээ 2225.9 сая ам.долл буюу 2.1 дахин, экспортын хэмжээ 1095.4 сая ам.долл буюу 61.1 хувиар өсчээ.

III.Эдийн засгийн салбарын үзүүлэлт

Улсын хэмжээгээр 2011 оны 9 дүгээр сарын 1-ний байдлаар 17.0 мян.т төмс, 19.4 мян.т хүнсний ногоо хурааж, 432.4 мян.т өвс, хадлан, 9.2 мян.т гар тэжээл бэлтгэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс хүнсний ногоо 10.1 мян.т буюу 2.1 дахин, төмс 2.4 мян.т буюу 16.4 хувь, өвс, хадлан 22.2 мян.т буюу 5.4 хувь, гар тэжээл 199.3 т буюу 2.2 хувиар их байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 2011 оны эхний 8 сард 1279.2 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 104.7 тэрбум төг буюу 8.9 хувиар өслөө. Энэхүү өсөлтөд газрын тос, нүүрс, төмрийн хүдэр зэрэг уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 1.9 хувиас 2.1 дахин; талх, шахмал түлш, самнасан ноолуур, сүлжмэл эдлэл, хиамны зүйл, жүүс, архи, шар айраг, цемент, тамхи, амтат ус, ундаа хивс, цахилгааны утас зэрэг боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын үндсэн нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 1.2 хувиас 9.9 дахин нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ.

Төмөр замын тээврээр 2011 оны эхний 8 сард 11763.7 мян.т ачаа, давхардсан тоогоор 2561.8 мян.зорчигч зорчсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс тээсэн ачаа 1270.3 мян.т буюу 12.1 хувь, зорчигчдын тоо 202.8 мян.хүн буюу 8.6 хувиар өсчээ. Тээсэн ачаа, зорчигчдын тоо өссөнөөр төмөр замын тээврийн салбарын орлого 2011 оны эхний 8 сард 253.2 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 62.4 тэрбум төг буюу 32.7 хувиар өсчээ.

Агаарын тээврээр 2011 оны эхний 8 сард 1626.0 т ачаа, давхардсан тоогоор 378.9 мян.зорчигч зорчсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс тээсэн ачаа 519.5 т буюу 47.0 хувь, зорчигчдын тоо 118.1 мян.хүн буюу 45.3 хувиар өсчээ. Тээсэн ачаа, зорчигчдын тоо өссөнөөр агаарын тээврийн салбарын орлого 2011 оны эхний 8 сард 108.1 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 28.0 тэрбум төг буюу 34.9 хувиар нэмэгджээ.

Ус, цаг уурын хүрээлэнгийн мэдээгээр хамгийн их хур тунадас 2011 оны 8 дугаар сард Дархан-Уул аймгийн Дархан суманд (107.1 мм) орсон байна. Энэ оны 8 дугаар сард Дорноговь аймгийн Замын-Үүд суманд хамгийн их дулаан буюу нэмэх 38 хэм, Хөвсгөл аймгийн Хатгал суманд хамгийн хүйтэн буюу хасах 5.6 хэм байлаа. Салхины хурд Баян-Өлгий аймгийн Өлгий суманд 26 м/с хүрчээ.

Азотын давхар ислийн хоногийн дундаж агууламж 2011 оны 8 дугаар сард Улаанбаатар хотын Баруун дөрвөн замын орчимд 30 удаа, 13-р хороолол орчимд 28 удаа, 1-р хороолол орчимд 4 удаа, Хархорин захын орчимд 2 удаа, хүхэрлэг хийн хоногийн дундаж агууламж Баруун дөрвөн замын орчимд 1 удаа, 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж Баруун дөрвөн замын орчимд 18 удаа, 32-ын тойрог орчимд 13 удаа, 2.5 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж 13-р хороолол орчимд 18 удаа, Баруун дөрвөн замын орчимд 1 удаа агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээнээс давжээ.

Аюулт үзэгдэл, осол 2011 оны эхний 8 сард 2295 удаа гарсны улмаас 151 хүн амь насаа алдаж, 165.4 мян.толгой мал, амьтан хорогджээ. Энэ оны эхний 8 сард объектын түймэр 1942 удаа, бичил уурхай, нурангины осол 17 удаа, мал, амьтны галзуу өвчин 40 удаа, гол, нуурын усанд унасан осол 72 удаа бүртгэгджээ. Аюулт үзэгдэл, ослын улмаас 3.1 тэрбум төгрөгийн хохирол учирсан байна.

I.1 Ажилгүй иргэд

Аймаг, нийслэлийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс(ХХҮХ)-т бүртгэлтэй, ажил идэвхтэй хайж байгаа ажилгүй иргэдийн тоо 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 40.4 мянга болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 792 хүнээр буюу 2.0 хувиар өсчээ. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо өмнөх оны мөн үеийнхээс Улаанбаатар хот (2111 хүн), Өвөрхангай (1204 хүн), Ховд (951 хүн), Дархан-Уул (150 хүн), Булган (107 хүн), Баян-Өлгий (100 хүн), Говьсүмбэр (64 хүн) аймагт нэмэгдсэн нь ажилгүй нийт иргэдийн тооны өсөлтөд голлон нөлөөлжээ. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 53.8 хувь нь урьд нь тодорхой ажил эрхэлж байсан, 46.2 хувь нь ямар нэг ажил эрхэлж байгаагүй болон ажил хайж анх удаа ХХҮХ-т бүртгүүлсэн иргэд байна.

Аймаг, нийслэлийн ХХҮХ-т 2011 оны эхний 8 сард ажилгүй 44.3 мян.иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан 32.2 мян.иргэн ажилд зуучлагдан орж (Зураг I.1), 9.9 мян.иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан байна.

Аймаг, нийслэлийн ХХҮХ-т 2011 оны эхний 8 сард шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэд өмнөх оны мөн үеийнхээс 3322 хүнээр буюу 8.1 хувиар өсчээ. Зөвхөн 2011 оны 8 дугаар сард 4411 хүн шинээр бүртгүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 657 хүнээр цөөн, өмнөх сарынхаас 1242 хүнээр их байна. Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдээс сургууль, курс төгсөөд бүртгүүлсэн шалтгаанаар ажилгүй болсон иргэдийн тоо 1.3 хувь, байгууллага татан буугдсанаас 6.2 хувь, бусад шалтгаанаар 10.5 хувь, өөр газраас шилжиж ирсэн 18.9 хувь, цалин багатайгаас 58.0 хувь, цэргээс халагдсан шалтгаанаар ажлаас гарсан иргэдийн тоо 2.1 дахин өсч, харин мэргэжлийн ажил олдоогүй шалтгаанаар 17.5 хувь, орон тооны цомхотголоор ажилгүй болсон иргэдийн тоо 24.7 хувиар буурчээ.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 21.1 мянга буюу 52.3 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.4 пунктээр буурсан байна.

Улсын хэмжээнд бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 22.6 мянга буюу 56.1 хувь нь 16-34 насны залуучууд байгаа бөгөөд энэ үзүүлэлт Хэнтий, Дундговь, Говь-Алтай, Төв, Баян-Өлгий, Орхон, Дорноговь, Өмнөговь, Увс, Говьсүмбэр, Дорнод, Дархан-Уул, Сүхбаатар аймагт улсын дунджаас 1.2-23.6 пунктээр дээгүүр байна.

Зураг-I.1

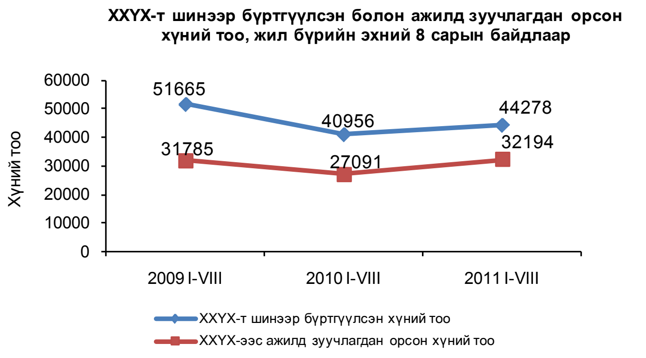

Зураг-I.2

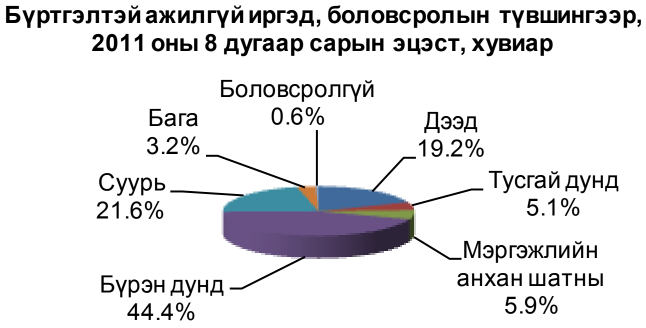

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 0.6 хувь нь боловсролгүй, 3.2 хувь нь бага, 5.1 хувь нь тусгай дунд, 5.9 хувь нь мэргэжлийн анхан шатны, 19.2 хувь нь дээд, 21.6 хувь нь суурь, 44.4 хувь нь бүрэн дунд боловсролтой иргэд байна (Зураг I.2). Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийг боловсролын түвшингээр нь өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад боловсролгүй иргэдийн тоо 11.6 хувь, суурь боловсролтой 4.4 хувь, дээд боловсролтой 3.7 хувь, бүрэн дунд боловсролтой 1.2 хувь, мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой иргэдийн тоо 1.1 хувиар өсч, харин бага боловсролтой иргэдийн тоо 6.7 хувь, тусгай дунд боловсролтой иргэдийн тоо 0.6 хувиар буурчээ.

Ажилд зуучлагдан орсон иргэдийн тоо 2011 оны эхний 8 сард 32.2 мянга болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 5103 хүн буюу

** - Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын мэдээгээр*

18.8 хувиар өсчээ. Ажилд зуучлагдан орсон иргэдийн тоо өмнөх оны мөн үеийнхээс Хэнтий (1028 хүн), Сүхбаатар (708 хүн), Дорнод (552 хүн), Дорноговь (416 хүн), Хөвсгөл (362 хүн), Баян-Өлгий (359 хүн), Сэлэнгэ (344 хүн), Архангай (336 хүн), Дундговь (328 хүн), Баянхонгор (327 хүн), Завхан (309 хүн) аймагт нэмэгдсэн нь ажилд зуучлагдсан нийт иргэдийн тооны өсөлтөд голлон нөлөөлжээ. Харин 2011 оны 8 дугаар сард ажилгүй 3701 хүн ажилд орсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 64 хүнээр, өмнөх сарынхаас 835 хүнээр их байна. Ажилд зуучлагдан орсон иргэдийн 88.6 хувь нь компани, хоршоо болон бусад байгууллагад, 11.4 хувь нь төрийн өмчит үйлдвэрийн газар, төсөвт байгууллагад оржээ (Зураг I.3).

Аймаг, нийслэлийн ХХҮХ-т 2011 оны 8 дугаар сард ажилгүй 4.4 мян.иргэн шинээр бүртгүүлж, 3.7 мян.бүртгэлтэй ажилгүй иргэд ажилд зуучлагдан орж, 0.9 мян.иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагджээ (Зураг I.4).

Зураг-I.3

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдээс ажилд орсон иргэдийн тооны бүтэц, байгууллагын төрлөөр, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, хувиар

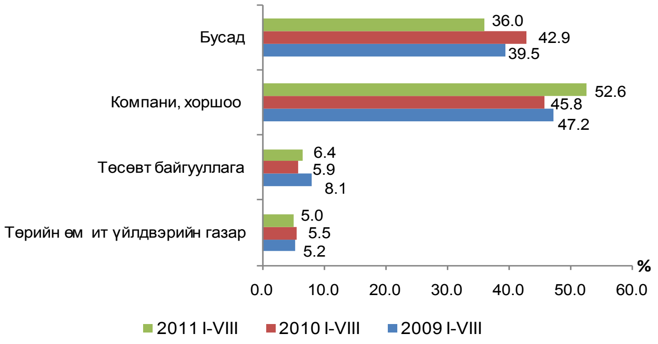

Зураг-I.4

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн хөдөлгөөн, жил бүрийн 8 дугаар сарын байдлаар

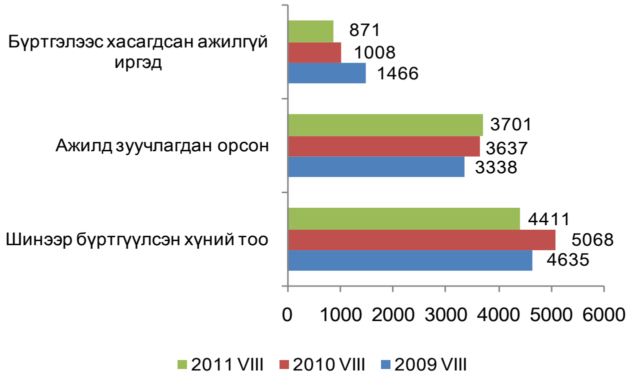

I.3 Өрхийн орлого, зарлага

Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн 2011 оны 2 дугаар улирлын судалгааны дүнгээр нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн орлого 486.6 мян.төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 78.1 мян.төг буюу 19.1 хувиар нэмэгдлээ (Хүснэгт I.1). Үүнд бусад орлого 6.2 мян.төг буюу 14.5 хувиар буурсан хэдий ч тэтгэвэр, тэтгэмж, нөхөн олговрын орлого 38.6 мян.төг буюу 54.4 хувиар, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн орлого 13.1 мян.төг буюу 37.8 хувиар, цалин, хөлсний орлого 32.0 мян.төг буюу 16.6 хувиар өссөн нь голлон нөлөөллөө.

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн орлогын бүтцийг өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад тэтгэвэр, тэтгэмж, нөхөн олговрын орлогынх 5.2 пункт, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн орлогынх 1.4 пунктээр нэмэгдэж, харин цалин, хөлсний орлогынх 1.0 пункт, хөдөө аж ахуйн бус үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлогынх 2.5 пункт, бусад орлогынх 3.0 пунктээр буурчээ (Зураг I.5).

Зураг-I.5

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн орлогын бүтэц, жил бүрийн 2 дугаар улирлын байдлаар, хувиар 2010 IV-VI

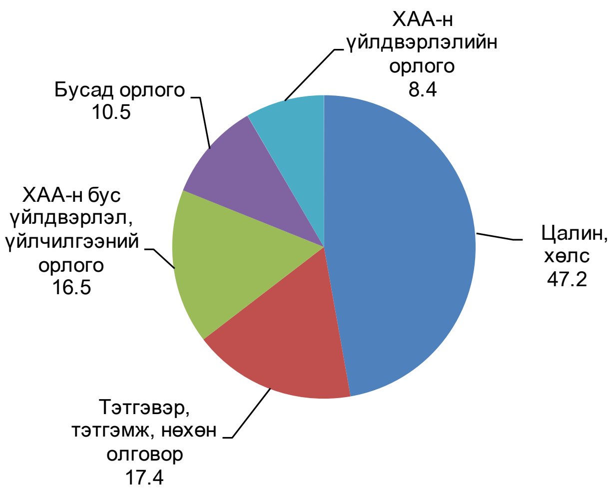

Хүснэгт I.1

жил бүрийн 2 дугаар улирлын байдлаар

төг

Орлогын төрөл	2010 IV-VI	2011 IV-VI	2011 IV-VI / 2010 IV-VI %
Мөнгөн орлого - Бүгд	**408 466.3**	**486 586.3**	**119.1**
Цалин, хөлс	192 690.8	224 701.4	116.6
Тэтгэвэр, тэтгэмж, нөхөн олговор	70 995.9	109 641.7	154.4
Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн орлого	34 524.3	47 576.7	137.8
Хөдөө аж ахуйн бус үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	67 368.7	68 014.8	101.0
Бусад орлого	42 886.7	36 651.7	85.5

Хэрэглээний үнийн индексээр засварлан тооцвол нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн орлогын хэмжээ 2011 оны 2 дугаар улиралд өмнөх оны мөн үеийнхээс 12.2 хувиар өслөө.

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн зарлага 2011 оны 2 дугаар улирлын байдлаар 477.2 мян.төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 52.7 мян.төг буюу 12.4 хувиар өссөн байна (Хүснэгт I.2).

Хүснэгт I.2

НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ МӨНГӨН ЗАРЛАГА, жил бүрийн 2 дугаар улирлын байдлаар

төг

Зарлагын төрөл	2010 IV-VI	2011 IV-VI	2011 IV-VI / 2010 IV-VI %
Мөнгөн зарлага - Бүгд	**424 512.5**	**477 212.2**	**112.4**
1. Хүнсний бүтээгдэхүүний зарлага	**176 989.3**	**175 547.0**	**99.2**
Үүнээс:			
Мах, махан бүтээгдэхүүн	59 807.8	55 477.1	92.8
Гурил, гурилан бүтээгдэхүүн	40 251.0	45 304.8	112.6
2. Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний болон бусад зарлага	**238 647.8**	**290 656.1**	**121.8**
Үүнээс:			
Тээвэр	36 365.5	40 098.7	110.3
Холбоо	20 194.3	22 186.3	109.9
3. Бусдад өгсөн бэлэг, тусламж	**8 875.5**	**11 009.1**	**124.0**

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн зарлага өмнөх оны мөн үеийнхээс 52.7 мян.төг буюу 12.4 хувиар нэмэгдэхэд хүнсний бус бараа, үйлчилгээний болон бусад зарлага 52.0 мян.төг буюу 21.8 хувиар (үүнээс тээврийн зарлага 3.7 мян.төг буюу 10.3 хувь, холбооны зарлага 2.0 мян.төг буюу 9.9 хувиар), бусдад өгсөн бэлэг, тусламж 2.1 мян.төг буюу 24.0 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Хэрэглээний үнийн индексээр засварлан тооцвол нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн зарлага 2011 оны 2 дугаар улиралд өмнөх оны мөн үеийнхээс 5.9 хувиар өссөн байна.

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн зарлагын бүтцийг өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад 2011 оны 2 дугаар улиралд хүнсний бус бараа үйлчилгээний болон бусад зарлага 4.7 пункт, бусдад өгсөн бэлэг, тусламж 0.2 пунктээр нэмэгдэж, харин хүнсний бүтээгдэхүүний зарлага 4.9 пунктээр буурчээ (Зураг I.6).

2011 IV-VI

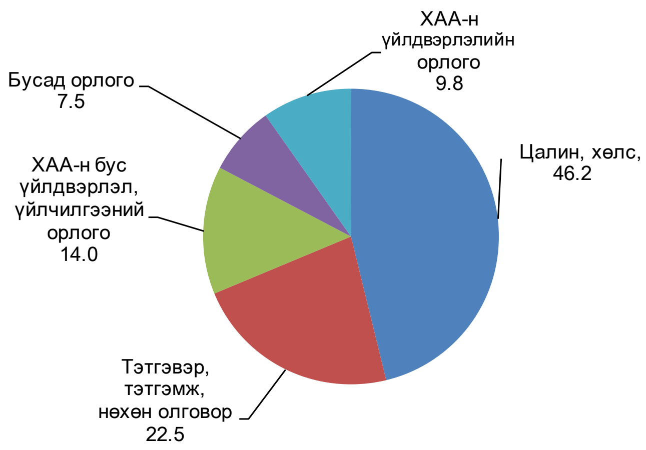

Зураг-I.6

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн зарлагын бүтэц, жил бүрийн 2 дугаар улирлын байдлаар, хувиар

2010 IV-VI

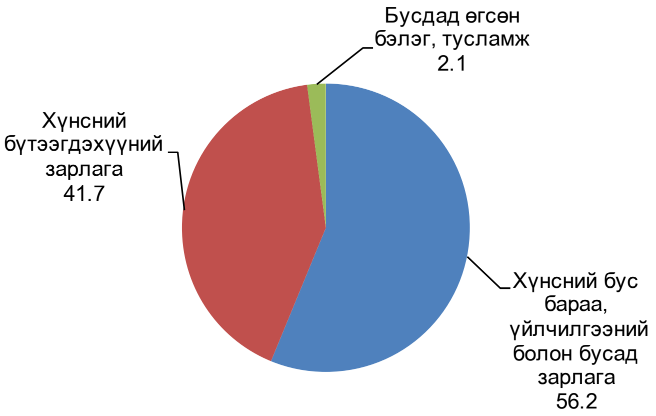

2011 IV-VI

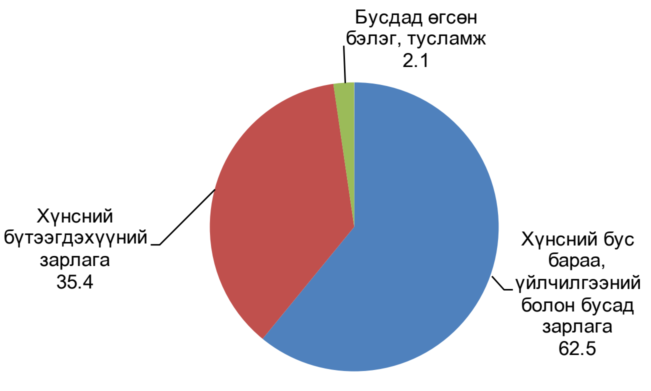

Хүн амын амьжиргааны байдал

Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн 2011 оны 2 дугаар улирлын судалгааны дүнгээр жишсэн нэг хүнд сард ногдох дундаж орлогыг тооцож, 2011 оны эхний хагас жилийн хэрэглээний үнийн индексээр засварлан нэг хүнд ногдох сарын дундаж орлогыг тодорхойлов.

Нэг хүнд ногдох сарын дундаж орлогын хэмжээ (хэрэглээний үнийн индексээр засварласан) амьжиргааны доод түвшнээс Баруун бүсэд 7.4 хувь, Хангайн бүсэд 11.5 хувь, Төвийн бүсэд 44.7 хувь, Зүүн бүсэд 12.8 хувь, Улаанбаатар хотод 29.7 хувь, улсын

дунджаар 22.3 хувиар их байна (Хүснэгт I.3).

Хүн амын хэрэглээний тэгш бус байдлыг тодорхойлох Жини коэффициент 2011 оны 2 дугаар улиралд улсын дунджаар 0.368 байгаа бөгөөд хүн амын хэрэглээний тэгш бус байдал Хангайн бүсэд 0.377, Төвийн бүсэд 0.456 байгаа нь улсын дунджаас 0.009-0.088 нэгжээр их, бусад бүсэд улсын дунджаас 0.039-0.062 нэгжээр бага байна (Хүснэгт I.4).

Орлогын ялгаатай бүлгүүдийн хувьд тэгш бус байдлыг илэрхийлэх тухайн бүлэг доторх болон бүлэг хоорондох тэгш бус байдлыг харуулах Тейлийн индекс 2011 оны 2 дугаар улиралд 0.310 байна (Хүснэгт I.4).

Хүснэгт I.4

НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ МӨНГӨН ЗАРЛАГА, жил бүрийн 2 дугаар улирлын байдлаар

төг

Зарлагын төрөл	2010 IV-VI	2011 IV-VI	2011 IV-VI / 2010 IV-VI %
Мөнгөн зарлага - Бүгд	**424 512.5**	**477 212.2**	**112.4**
1. Хүнсний бүтээгдэхүүний зарлага	**176 989.3**	**175 547.0**	**99.2**
Үүнээс:			
Мах, махан бүтээгдэхүүн	59 807.8	55 477.1	92.8
Гурил, гурилан бүтээгдэхүүн	40 251.0	45 304.8	112.6
2. Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний болон бусад зарлага	**238 647.8**	**290 656.1**	**121.8**
Үүнээс:			
Тээвэр	36 365.5	40 098.7	110.3
Холбоо	20 194.3	22 186.3	109.9
3. Бусдад өгсөн бэлэг, тусламж	**8 875.5**	**11 009.1**	**124.0**

Тэгш бус байдлыг тодорхойлох өөр нэг үндсэн үзүүлэлт нь хүн амыг хэрэглээний түвшингээр нь тэнцүү 5 бүлэгт хуваах арга юм. Энэ нь хүн амыг нэг хүнд ногдох хэрэглээний хэмжээгээр нь ядуугаас чинээлэг рүү нь эрэмбэлэн, 20, 20 хувиар буюу тэнцүү 5 бүлэгт хуваaж, тухайн бүлэг тус бүрийн дундаж хэрэглээний нийт хэрэглээнд эзэлж буй хувийг тооцож гаргана.

Улсын хэмжээнд хамгийн бага хэрэглээтэй бүлэг нийт хэрэглээний 7.6 хувийг эзэлж байхад хамгийн чинээлэг хэсгийнх 44.2 хувь байна. Энэ нь хүн амын хамгийн чинээлэг 20 хувийнхны хэрэглээний дундаж хэмжээ 2011 оны 2 дугаар улиралд ядуу 20 хувийнхнаас 5.8 дахин их байгааг харуулж байна. Хамгийн чинээлэг хэсгийн хэрэглээний дундаж хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс 2.4 пунктээр нэмэгдсэн бол хамгийн ядуу хүний хэрэглээ 0.3 пунктээр буурсан байна (Хүснэгт I.5).

Хүн амын нийт хэрэглээнд хамгийн чинээлэг бүлгийн эзлэх хувь улсын дунджаас Хангайн бүсэд 1.3 пункт, Төвийн бүсэд 7.9 пунктээр илүү, харин Улаанбаатар хот, Баруун, Зүүн бүсүүдийн хувьд 2.7-5.3 пунктээр бага байна. Түүнчлэн Хангай, Төвийн бүсэд хамгийн бага хэрэглээтэй бүлгийн нийт хэрэглээнд эзлэх хувь улсын дунджаас доогуур байна.

Хүснэгт I.3

Нэг хүнд ногдох сарын дундаж орлого, амьжиргааны доод түвшинтэй харьцуулснаар, бүсээр

	Хүн амын амьжиргааны доод түвшин (АДТ) (2011 оны 4 сарын 1-нээс мөрдсөн), төг	Нэг хүнд ногдох сарын дундаж (хэрэглээний үнийн индексээр засварласан) орлого (ДО), 2011 оны 2 дугаар улирлын байдлаар, төг	ДО / АДТ %
Улсын дундаж	110 500	135 178	122.3
Баруун	104 300	111 991	107.4
Хангай	105 100	117 215	111.5
Төв	106 600	154 230	144.7
Зүүн	103 500	116 770	112.8
Улаанбаатар	118 100	153 161	129.7

Зураг-I.7

Нэг хүнд ногдох сарын дундаж орлого, амьжиргааны доод түвшин, бүсээр, 2011 оны 2 дугаар улирлын байдлаар

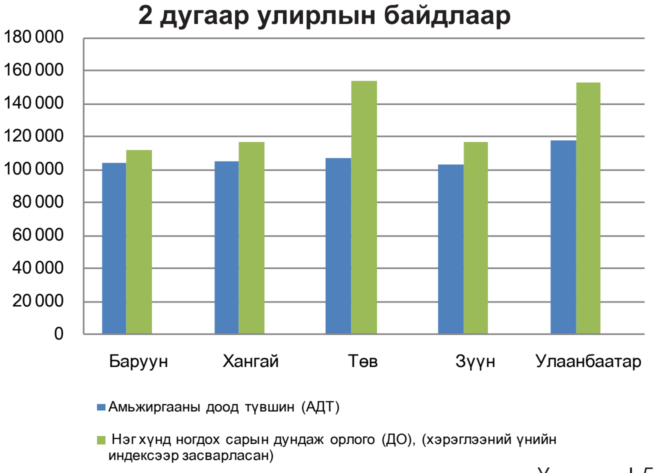

Хүснэгт I.5

Нийт хэрэглээнд хүн амын тооны тэнцүү 5 бүлэг тус бүрийн хэрэглээний эзлэх хувийн жин, бүсээр, 2011 оны 2 дугаар улирлын байдлаар

	Нийт хэрэглээ	5 бүлэг: I (Хамгийн ядуу)	II	III	IV	V (Чинээлэг)
Улсын дундаж	100.0	7.6	11.4	15.5	21.2	44.2
Баруун	100.0	8.3	12.0	16.1	22.1	41.5
Хангай	100.0	7.2	11.0	15.3	20.9	45.5
Төв	100.0	6.0	9.6	13.5	18.8	52.1
Зүүн	100.0	8.2	12.7	17.3	22.9	38.9
Улаанбаатар	100.0	8.2	12.3	16.3	22.2	41.0

Зураг-I.8

Нэг хүнд ногдох хэрэглээ, улсын дунджаар, хүн амын тооны тэнцүү 5 бүлгээр, 2011 оны 2 дугаар улирлын байдлаар

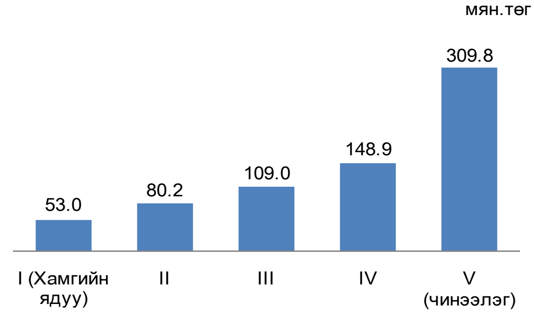

I.4 Нийгмийн даатгал, халамж

Нийгмийн даатгал:

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2011 оны эхний 8 сард 453.4 тэрбум төг, зарлага 389.1 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс орлого 107.6 тэрбум төг буюу 31.1 хувь, зарлага 66.3 тэрбум төг буюу 20.5 хувиар нэмэгдлээ.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2011 оны эхний 8 сард өмнөх оны мөн үеийнхээс нэмэгдэхэд тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого 5.4 тэрбум төг буюу 48.8 хувиар, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн орлого 7,0 тэрбум төг буюу 40,9 хувиар , тэтгэврийн даатгалын сангийн орлого 80.1 тэрбум төг буюу 32.9 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлжээ. Харин нийгмийн даатгалын сангийн зарлага нэмэгдэхэд тэтгэврийн даатгалын сангийн зарлага 67.8 тэрбум төг буюу 29.6 хувь, тэтгэмжийн даатгалын сангийн зарлага 3.0 тэрбум төг буюу 19.2 хувиар,ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн зарлага 2.1 тэрбум буюу 18.1 өссөн нь нөлөөлөв.

Нийгмийн даатгалд 2011 оны эхний 8 сард 557.6 мян.хүн шимтгэл төлөгч, даатгуулагчаар бүртгэгдсэний 355.2 мянга буюу 63.7 хувь нь аж ахуйн нэгж, байгууллагаас, 202.4 мянга буюу 36.3 хувь нь төсөвт байгууллагаас шимтгэл төлсөн бөгөөд өмнөх оны мөн үеийнхээс нийт шимтгэл төлөгч, даатгуулагчдын тоо 50.4 мянга буюу 9.9 хувь, шимтгэл төлөгч, даатгуулагч аж ахуйн нэгж байгууллагынх 46.0 мянга буюу 14.9 хувь, төсөвт байгууллагынх 4.3 мянга буюу 2.2 хувиар нэмэгджээ.

Нийгмийн халамж:

Нийгмийн халамжийн сангаас 2011 оны эхний 8 сард 173.9 мян.хүнд 42.2 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгосон бөгөөд өмнөх оны мөн үеийнхээс нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж авагчдын тоо 1.2 мян. хүн буюу 0.7 хувь, олгосон тэтгэвэр, тэтгэмжийн хэмжээ 10.6 тэрбум төг буюу 33.8 хувиар өсчээ.

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжид хамрагдагчдын 49.0 хувь нь жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүд, 32.3 хувь нь халамжийн тэтгэвэр авагчид, 8.6 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй иргэд, 9.0 хувь нь ахмад настныг асарч буй иргэд, 1.1 хувь нь бүтэн өнчин хүүхэд үрчлэн өсгөж буй иргэд байна. (Зураг I.10).

Зураг-I.9

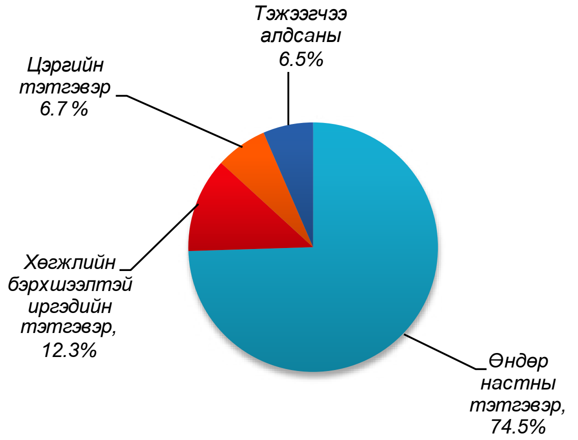

Зураг-I.10

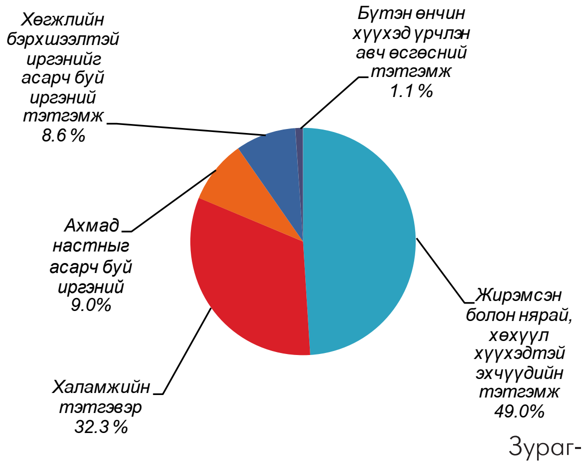

Зураг-I.11

Нийгмийн халамжийн сангаас олгосон тэтгэвэр, тэтгэмжийн бүтэц, 2011 оны эхний 8 сарын байдлаар, хувиар

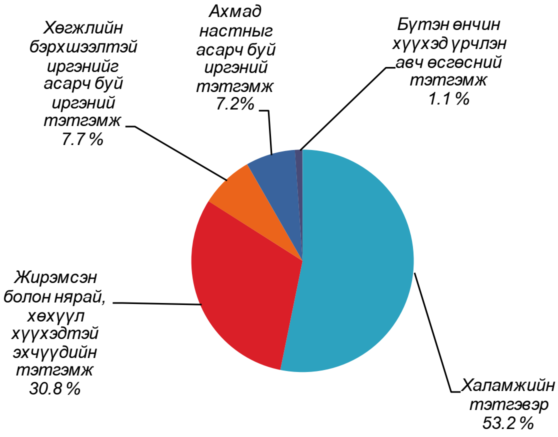

Нийгмийн халамжийн сангаас 2011 оны эхний 8 сард олгосон нийт тэтгэвэр, тэтгэмжийн 22.4 тэрбум төг буюу 53.2 хувийг халамжийн тэтгэвэрт, 13.0 тэрбум төг буюу 30.8 хувийг жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдэд, 3.0 тэрбум төг буюу 7.2 хувийг ахмад настныг асарч буй иргэдэд, 3.3 тэрбум төг буюу 7.7 хувийг хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийг асарч буй иргэдэд, 458.8 сая төг буюу 1.1 хувийг бүтэн өнчин хүүхэд үрчлэн авч өсгөсний тэтгэмжид зарцуулсан байна.(Зураг I.11).

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэрт 2011 оны эхний 8 сард 56.2 мян.хүн хамрагдсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 478 хүн буюу 0.9 хувь, олгосон тэтгэврийн хэмжээ 5.5 тэрбум төг буюу 32.4 хувиар нэмэгджээ.

Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, хөнгөлөлтөд 297.9 мян.хүн хамрагдсаны 27.7 хувь нь ахмад настан, 1.5 хувь нь алдар цолтой ахмад настан, 8.0 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, 58.3 хувь нь нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламжид хамрагдсан иргэд, 4.5 хувь нь нийгмийн халамжийн үйлчилгээнд хамрагдсан иргэд байна.

Алдарт эхийн одонтой 147.8 мянган эхчүүдэд 2011 оны эхний 8 сард 22.9 тэрбум төгрөгийн тусламж олгосон байна.

“Хүний хөгжил” сангаас 2011 оны эхний 8 сард 475.8 тэрбум төгрөгийг давхардсан тоогоор 2.6 сая иргэнд олгожээ.

I.5 Эрүүл мэнд

Улсын хэмжээнд 2011 оны эхний 8 сард 46141 эх амаржиж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1583 эх, төрсөн хүүхдийн тоо (амьд төрөлтөөр) 46347 болж, 1608 хүүхэд буюу 3.6 хувиар тус тус өслөө (Зураг I.12). Энэ оны 8 дугаар сард 6311 хүүхэд амьд төрсөн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 799 хүүхэд буюу 14.5 хувиар нэмэгдсэн байна.

Улсын хэмжээнд 2011 оны эхний 8 сард нэг хүртэлх насандаа 778 хүүхэд эндэж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 114 хүүхэд буюу 12.8 хувь, 1-5 хүртэлх насны 171 хүүхэд эндэж, 71 хүүхэд буюу 29.3 хувиар буурчээ (Зураг I.13). Энэ оны эхний 8 сард жирэмслэлт болон төрөлтийн улмаас 23 эх эндсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 5 эх буюу 27.8 хувиар нэмэгдсэн байна.

Нэг хүртэлх насандаа 2011 оны 8 дугаар сард 81 хүүхэд эндэж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 20 хүүхэд, 1-5 хүртэлх насандаа 22 хүүхэд эндэж, 5 хүүхдээр тус тус буурлаа. Энэ оны 8 дугаар сард 2 эх эндэж, өмнөх оны мөн үеийнхтэй ижил түвшинд байна.

1000 амьд төрөлтөд ногдох нялхсын эндэгдэл 2011 оны эхний 8 сард 17 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 3 хүүхдээр буурсан бөгөөд энэ үзүүлэлт Говь-Алтай (29), Өвөрхангай (27), Хөвсгөл (27), Увс (26), Баян-Өлгий (25), Завхан (24), Төв (24) аймагт улсын дунджаас 7-12 хүүхдээр, Архангай (21), Ховд (20), Баянхонгор (20), Дорнод (20), Сүхбаатар (19), Өмнөговь (18) аймагт 1-4 хүүхдээр илүү байна.

1000 амьд төрөлтөд ногдох тав хүртэлх насандаа* эндсэн хүүхдийн тоо энэ оны эхний 8 сард 24 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 4 хүүхдээр буурчээ. Тав хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоо 2011 оны 8 дугаар

Зураг-I.12

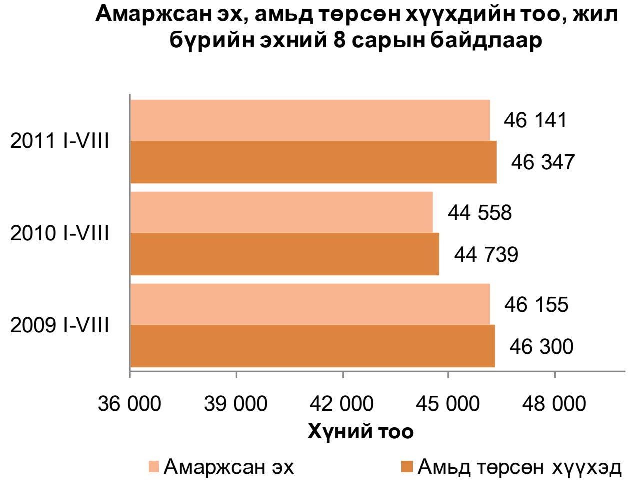

Зураг-I.13

*Тайлбар: *Тав хүртэлх насны хүүхдэд 0-4 нас 365 хүртэл хоногтой хүүхдийг хамруулав.*

сард 103 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 25 хүүхдээр буурсан байна.

Халдварт өвчнөөр 2011 оны эхний 8 сард 26.0 мян.хүн өвчилж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 493 хүн буюу 4.9 хувиар буурсаны дотор гар, хөл, амны өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 2061 хүн буюу 82.1 хувь, мөөгөнцөртөх өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 2316 хүн буюу 67.1 хувь, цусан суулгаар өвчлөгчдийн тоо 862 хүн буюу 36.0 хувь, трихомониазаар өвчлөгчдийн тоо 618 хүн буюу 18.8 хувь, гонококкт халдвараар өвчлөгчдийн тоо 558 хүн буюу 14.2 хувь, сүрьеэгээр өвчлөгчдийн тоо 161 хүн буюу 5.0 хувиар буурчээ.

Халдварт өвчнөөр 2011 оны 8 дугаар сард 2831 хүн өвчилж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 480 хүн буюу 14.5 хувиар буурахад цусан суулгаар өвчлөгчдийн тоо 347 хүн буюу 48.8 хувь, трихомониазаар өвчлөгчдийн тоо 70 хүн буюу 19.0 хувь, сүрьеэгээр өвчлөгчдийн тоо 26 хүн буюу 8.3 хувь, гонококкт халдвараар өвчлөгчдийн тоо 17 хүн буюу 4.3 хувиар буурсан нь нөлөөлөв.

10000 хүн тутамд ногдох халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо улсын дунджаар 92 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 4 хүнээр буурсан байна (Зураг I.14).

Улаанбаатар хотод 2011 оны 8 дугаар сард ХДХВ/ДОХ-ын тохиолдол 1 илэрсэн бөгөөд улсын хэмжээнд ХДХВ/ДОХ-ын нийт 97 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

Улсын хэмжээнд 2011 оны эхний 8 сард нийт 11444 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 278 хүн буюу 2.4 хувиар буурчээ (Зураг I.15). Эмнэлэгт нас барсан хүний тоо энэ оны эхний 8 сард 2805 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 86 хүн буюу 3.0 хувиар буурлаа. Энэ нь нийт нас баралтын 24.5 хувийг эзэлж байна. Нас барсан хүний тоо 2011 оны 8 дугаар сард 1491 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 66 хүн буюу 4.6 хувиар нэмэгджээ.

Эмнэлэгт 2011 оны эхний 8 сард нийт 456.7 мян.хүн хэвтэж эмчлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 5370 хүн буюу 1.2 хувиар буурчээ. Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо 2011 оны 8 дугаар сард 52.7 мянга болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2732 хүн буюу 5.5 хувиар нэмэгдсэн байна.

Хувийн эмнэлгүүд 2011 оны эхний 8 сард 801.3 мян.хүнд үйлчилж, 16527.5 сая төгрөгийн төлбөртэй үйлчилгээ үзүүлжээ. Хувийн эмнэлгээр үйлчлүүлсэн хүний тоо өмнөх оны мөн үеийнхээс 22.6 хувиар өсч, төлбөрт үйлчилгээний хэмжээ 58.7 хувиар нэмэгджээ.

Зураг-I.14

10 000 хүн тутамд ногдох халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

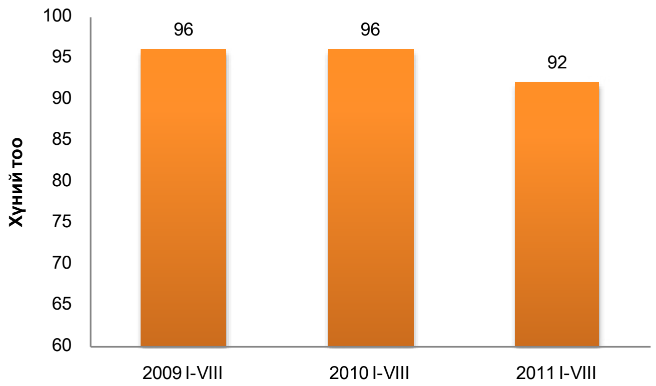

Зураг-I.15

Нас барсан хүний тоо, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

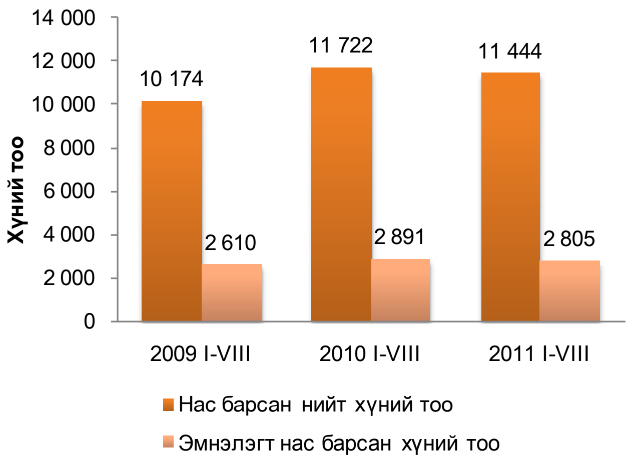

I.6 Гэмт хэрэг

Улсын хэмжээнд 2011 оны эхний 8 сард 12946 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 68 хэргээр буюу 0.5 хувиар нэмэгджээ (Зураг I.16). Үүнд өмнөх оны мөн үеийнхээс өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (385), хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг (149), хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг (31), аж ахуйн эсрэг (22) зэрэг гэмт хэрэг буурсан хэдий ч тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг (259), нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг (249), хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг (64), байгаль хамгаалах журмын эсрэг (38), захиргааны журмын эсрэг (37), шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг (17) нэмэгдсэн нь нийт гэмт хэргийн тоо өсөхөд нөлөөлөв.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 56.5 хувь нь нийслэлд, 42.6 хувь нь аймгуудад, 0.6 хувь нь төмөр замын цагдаагийн хэлтэст, 0.3 хувь нь бусад газарт 2011 оны эхний 8 сард бүртгэгджээ.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо өмнөх оны мөн үеийнхээс Өвөрхангай аймагт 26.8 хувь, Завхан аймагт 26.0 хувь, Хэнтий аймагт 22.2 хувь, Хөвсгөл аймагт 20.3 хувь, Сүхбаатар аймагт 11.3 хувь, Төв аймагт 8.3 хувь, Булган аймаг 8.0 хувь, Өмнөговь аймагт 5.7 хувь, Дорноговь аймагт 5.4 хувь, Дархан-Уул аймагт 2.6 хувь, Говьсүмбэр аймагт 1.3 хувь, Баян-Өлгий аймагт 0.4 хувь, Улаанбаатар хотод 1.2 хувиар нэмэгдэж, Говь-Алтай аймагт 24.4 хувь, Увс аймагт 16.8 хувь, Сэлэнгэ аймагт 16.0 хувь, Ховд, Архангай аймаг тус бүр 10.2 хувь, Баянхонгор аймагт 7.9 хувь, Дундговь аймагт 6.7 хувь, Орхон аймагт 3.6 хувь, Дорнод аймагт 3.2 хувиар буурсан байна.

Гэр бүлийн хүчирхийллийн 252 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 77 хэрэг буюу 44.0 хувиар нэмэгдсэн байна. Малын хулгайн 677 гэмт хэрэг бүртгэгдэн нийт гэмт хэргийн 5.2 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 127 хэрэг буюу 23.1 хувиар өсчээ.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 47.4 хувийг хүндэвтэр, 40.1 хувийг хөнгөн, 9.7 хувийг хүнд, 2.8 хувийг онц хүнд гэмт хэрэг эзэлж, өмнөх оны мөн үеийнхээс онц хүнд хэргийн эзлэх хувь 0.9 пункт, хүндэвтэр хэргийнх 0.3 пунктээр нэмэгдэж, хүнд хэргийнх 0.7 пункт, хөнгөн хэргийнх 0.5 пунктээр буурсан байна (Зураг I.17).

Зураг-I.16

Зураг-I.17

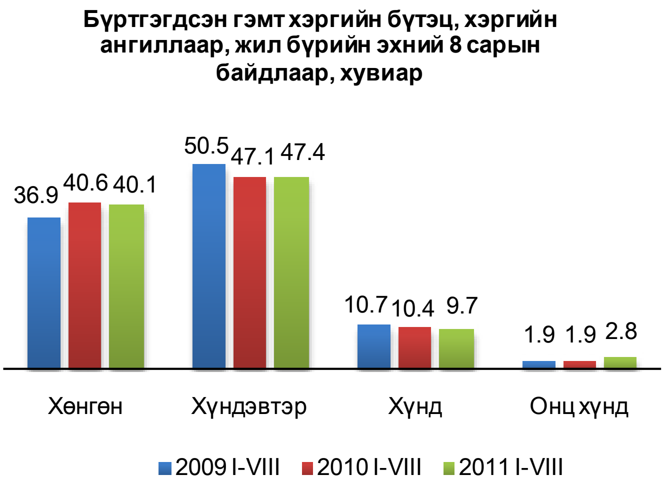

Зураг-I.18

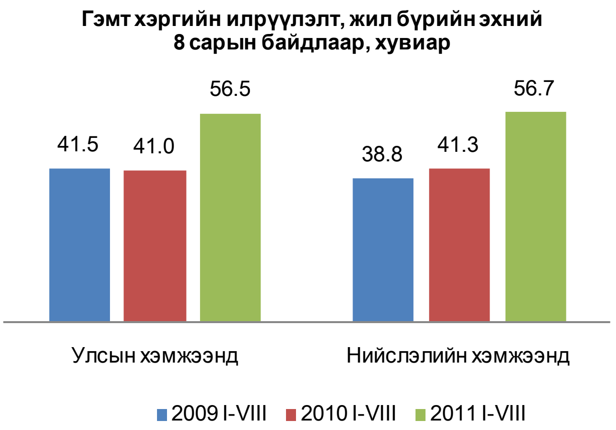

Улсын дунджаар 2011 оны эхний 8 сард 18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд 70 гэмт хэрэг ногдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 2 хэрэг буюу 2.8 хувиар буурав.

Түүнчлэн сэжигтэн нь тодорхойгүй байсан 4275 хэргийн 2417 буюу 56.5 хувийнх нь холбогдогч нь тогтоогдож, яллагдагчаар татагдсанаар гэмт хэргийн илрүүлэлт өмнөх оны мөн үеийнхээс улсын хэмжээнд 15.5 пункт, нийслэлийн хэмжээнд 15.4 пунктээр нэмэгджээ (Зураг I.18).

Хүүхэд оролцсон хэрэг 2011 оны эхний 8 сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 34.1 хувь, бүлэглэн үйлдсэн хэрэг 17.8 хувь, эмэгтэй хүн оролцсон хэрэг 7.1 хувиар өсч, согтуугаар үйлдэгдсэн хэрэг 3.7 хувиар буурчээ.

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагч 2011 оны эхний 8 сард 11650 байгаагийн 812 буюу 7.0 хувь нь 18 хүртэлх насны хүүхэд, 1460 буюу 12.5 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын 5.6 хувь нь өмнө нь ял шийтгэгдсэн хүмүүс байгаа бөгөөд тэдгээрийн хувийн жин өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.7 пунктээр өсчээ.

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчдад ажилгүй иргэдийн эзлэх хувь 2011 оны эхний 8 сард 58.5 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.9 пункт, ажилчин, малчдынх 15.1 хувь болж 0.8 пунктээр нэмэгдэж, харин төрийн албан хаагчдынх 3.7 хувь болж 1.1 пункт, төрийн бус байгууллагын ажиллагчдынх 1.1 хувь болж 0.3 пункт, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдийнх 6.5 хувь болж 0.1 пунктээр буурсан бол хувийн хэвшлийн байгууллагад ажиллагчдын эзлэх хувь 7.5 хувь, оюутан, сурагчдынх 6.9 хувь болж өмнөх оны мөн үеийн түвшинд байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийг үйлдэгдсэн газраар нь авч үзэхэд 2011 оны эхний 8 сард 32.7 хувь нь гэр, орон сууцанд, 17.6 хувь нь гудамж, талбайд, 14.4 хувь нь олон нийтийн газарт, 8.2 хувь нь авто замд, 5.9 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 2.1 хувь нь төрийн байгууллагад, 1.8 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 1.2 хувь нь нийтийн тээврийн хэрэгсэлд, 16.1 хувь нь бусад газарт үйлдэгджээ.

Гэмт хэргийн улмаас 2011 оны эхний 8 сард 5244 хүн гэмтэж, 826 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс гэмтсэн хүний тоо 685 буюу 15.0 хувиар өсч, нас барсан хүний тоо 68 буюу 7.6 хувиар буурсан байна (Зураг I.20)

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 2011 оны эхний 8 сард 17800.6 сая төг, нөхөн төлүүлсэн хохирлын хэмжээ 6917.8 сая төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс учирсан хохирлын хэмжээ 5808.8 сая төг буюу 24.6 хувиар буурч, нөхөн төлүүлсэн хохирлын хэмжээ 2350.9 сая төг буюу 51.5 хувиар өссөн байна (Зураг I.21). Гэмт хэргийн улмаас учирсан нийт хохирлын 86.4 хувь буюу 15381.8 сая төг нь хувийн өмчид ногдож байна.

Зураг-I.19

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчдын нийгмийн байдал, 2011 оны эхний 8 сарын байдлаар, хувиар

Зураг-I.20

Гэмт хэргийн улмаас гэмтсэн, нас барсан хүний тоо, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

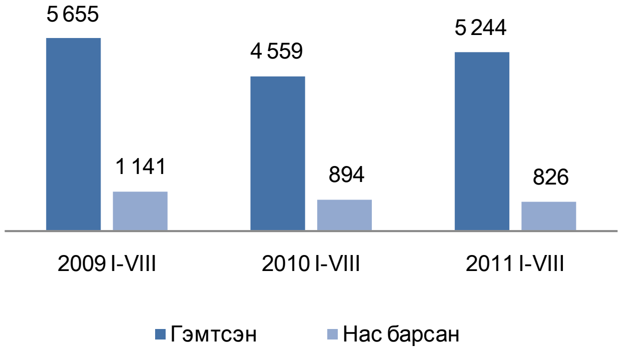

Зураг-I.21

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлын хэмжээ, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

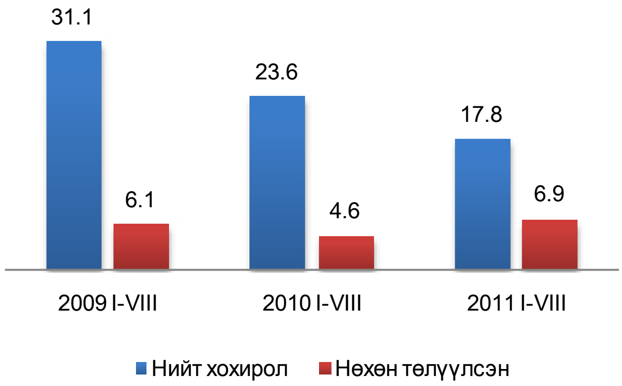

Гэмт хэргийн улмаас хохирсон иргэдийн тоо 2011 оны эхний 8 сард 12410 байгаагийн 871 буюу 7.0 хувь нь 18 хүртэлх насны хүүхэд, 4556 буюу 36.7 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

Харин гэмт хэргийн улмаас нийт 142 байгууллагад хохирол учирсны 99 нь төрийн, 14 нь төрийн бус, 29 нь хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгж байна.

Улсын хэмжээнд 2011 оны эхний 8 сард 77.6 мян.хүн эрүүлжүүлэгдэж, 8.4 мян.хүн баривчлагдсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс эрүүлжүүлэгдсэн хүний тоо 3560 буюу 4.8 хувиар, баривчлагдсан хүний тоо 1030 буюу 14.0 хувиар өссөн байна.

II. Макро эдийн засгийн үзүүлэлт

II.1 Үнэ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ

Хэрэглээний үнийн улсын индекс (ХҮУИ) 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.3 хувиар буурч, 2010 оны 12 дугаар сарынхаас 5.2 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.0 хувиар өслөө (Хүснэгт II.1).

Ерөнхий индекс өмнөх сарынхаас буурахад хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ 3.3 хувиар буурсан нь голлон нөлөөлжээ.

Хэрэглээний үнийн улсын индекс 2011 оны 8 дугаар сард 2010 оны 12 дугаар сарынхаас 5.2 хувь өсөхөд тээврийн бүлгийн үнэ 16.0 хувь, боловсролын үйлчилгээнийх 11.2 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний үнийн улсын индекс 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.0 хувь өссөний дотор тээврийн бүлгийн үнэ 16.6 хувь, боловсролын үйлчилгээнийх 12.1 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлынх 11.3 хувь, эдгээрээс бусад бүлгийн үнэ 0.3-10.4 хувиар нэмэгджээ.

Хүснэгт II.1

Хэрэглээний үнийн улсын индекс, бүлгийн дүнгээр

хувь

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Жин	2011 VIII / 2010 VIII	2011 VIII / 2010 XII	2011 VIII / 2011 VII
Ерөнхий индекс	***100.0***	***109.0***	***105.2***	***99.7***
Хүнсний бараа, ундаа, ус	39.7	107.2	102.3	96.7
Согтууруулах ундаа, тамхи	2.8	104.9	102.7	100.0
Хувцас, бөс бараа, гутал	15.3	111.3	105.9	100.9
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	10.8	110.4	105.2	101.0
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	5.6	107.8	105.9	100.5
Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	1.8	102.0	101.5	100.1
Тээвэр	9.0	116.6	116.0	101.2
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	2.9	100.3	100.3	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	3.0	107.6	106.5	100.9
Боловсролын үйлчилгээ	5.4	112.1	111.2	111.2
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	1.0	105.7	103.6	100.4
Бусад бараа, үйлчилгээ	2.7	107.4	106.1	100.1

Хэрэглээний үнийн улсын индекс 2010 оны 8 дугаар сард оны эхнээс 9.0 хувиар өссөн бол 2011 оны 8 дугаар сард 5.2 хувь болж, өсөлтийн хурдац 3.8 пунктээр буурчээ. (Зураг II.1).

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас Улаанбаатар хот болон Хэнтий, Завхан, Хөвсгөл, Өмнөговь, Булган, Дундговь аймагт

Зураг II.1

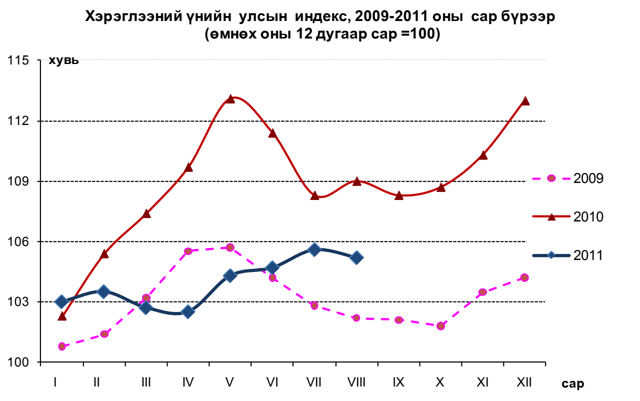

0.1-4.2 хувиар өсч, бусад 15 аймагт 0.1-5.2 хувиар буурчээ (Зураг II.2).

Өрхийн нийт хэрэглээнд өндөр хувийн жин эзэлж буй мах, махан бүтээгдэхүүний дэд бүлгийн үнэ 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас Сэлэнгэ (0.8%), Увс (1.4%), Өмнөговь (1.5%), Төв (3.2%), Баян-Өлгий (3.6%), Ховд (3.9 %), Завхан (4.1%), Булган (9.1%) аймагт өссөн бөгөөд Хөвсгөл аймагт тогтвортой, бусад 12 аймагт 2.3-17.5 хувиар буурчээ. Дорнод аймагт хамгийн их буюу 17.5 хувиар буурсан байна.

Талх, гурил, будааны дэд бүлгийн үнэ Орхон (-0.2%), Дундговь (-1.0%), Баян-Өлгий (1.4%), Сүхбаатар (3.9%) аймагт буурч, Говь-Алтай, Увс, Өмнөговь, Говьсүмбэр, Завхан, Хөвсгөл аймагт 0.2-4.4 хувиар өсч, бусад аймагт тогтвортой байлаа.

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний дэд бүлгийн үнэ Сэлэнгэ (3.7%), Дархан-Уул (4.0%), Баянхонгор (9.8%), Сүхбаатар (16.3%), Баян-Өлгий (16.6%) аймагт өсч, Дорноговь, Өмнөговь, Хөвсгөл, Хэнтий, Говьсүмбэр аймагт тогтвортой, бусад 11 аймагт 0.8-15.0 хувиар буурсан байна. Ховд аймагт хамгийн их буюу 15.0 хувиар буурчээ.

Төмс, хүнсний ногооны дэд бүлгийн үнэ Өвөрхангай (3.5%), Дорноговь (5.2%), Дундговь (11.0%) аймагт өсч, Архангай, Хэнтий аймагт тогтвортой, бусад 16 аймагт 2.8-54.6 хувиар буурсан байна. Баян-Өлгий аймагт хамгийн их буюу 54.6 хувиар буурчээ.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас Дундговь аймагт хамгийн их буюу 4.2 хувиар өслөө. Энэ өсөлтөд боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 27.7 хувь, түүнчлэн эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийнх 3.5 хувь, тээврийн бүлгийнх 2.4 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөллөө.

Харин хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ Ховд аймагт өмнөх сарынхаас хамгийн их буюу 5.2 хувиар буурчээ. Энэ бууралтад хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ 10.7 хувь, үүний дотор хүнсний ногооны дэд бүлгийн үнэ 50.0 хувь буурсан нь нөлөөлжээ.

Хэрэглээний үнийн индекс 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх оны жилийн эцсийнхээс Баянхонгор, Завхан аймагт 0.8-1.0 хувиар буурч, бусад аймагт 0.1-11.0 хувиар өссөн байна.

Зураг II.2

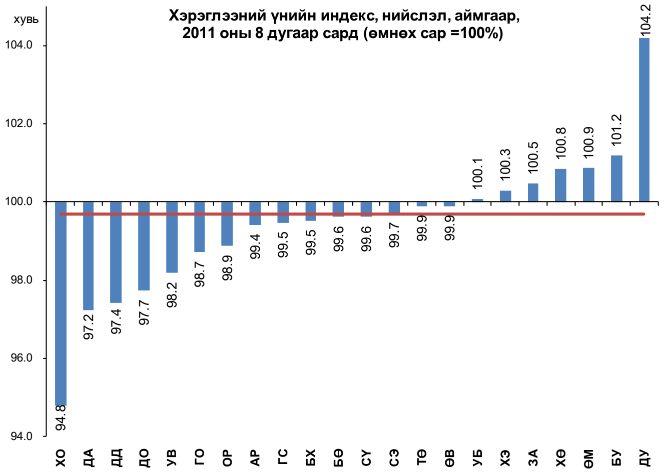

Зураг II.3

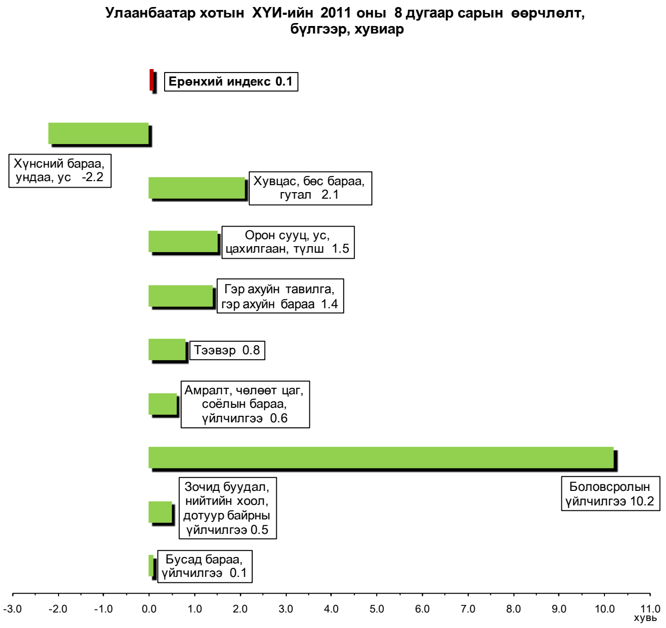

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2011 оны 8 дугаар сард Улаанбаатар хотод өмнөх сарынхаас 0.1 хувь, оны эхнээс 8.9 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.9 хувиар өслөө.

Улаанбаатар хотод хэрэглээний үнийн ерөнхий индекс өмнөх сарынхаас өсөхөд боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 10.2 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийнх 2.1 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийнх 1.5 хувиар нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ. Согтууруулах ундаа, тамхи, эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийн дүнгээр үнэ тогтвортой, хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн дүн 2.2 хувиар буурсан бөгөөд эдгээрээс бусад бүлгийн үнэ 0.1-1.4 хувиар өссөн байна (Зураг II.3).

Улаанбаатар хотод 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас хэрэглээний сагсны 287 нэрийн бараа, үйлчилгээний 27.5 хувийнх нь үнэ өсч, 8.4 хувийнх нь үнэ буурч, 64.1 хувийнх нь үнэ тогтвортой байлаа. Судалгаанд сонгогдсон хүнсний 72 нэрийн барааны 27.8 хувь буюу 20 нэрийн барааны үнэ нэмэгджээ.

Хүснэгт II.2

Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн 2011 оны 8 дугаар сарын индекст нөлөөлсөн бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлт

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт,%	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, ундаа, ус	-2.2	Хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнийн бууралтад хүнсний ногооны дэд бүлгийн үнэ 10.3 хувь, жимс, жимсгэнийх 3.5 хувь, мах, махан бүтээгдэхүүнийх 1.5 хувиар буурсан нь голлон нөлөөлжээ.
Хувцас, бөс бараа, гутал	2.1	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд хувцас, бөс барааны дэд бүлгийн үнэ 2.8 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлөв.
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	1.5	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийн үнийн өсөлтөд цементний үнэ 31.3 хувь, түлшний модны үнэ 13.2 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлжээ.
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	1.4	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд төмөр зуухны үнэ 18.4 хувь, зарим тавилгын үнэ 3.2-7.7 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлжээ.
Тээвэр	0.8	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд хот доторх таксины хөлс 20.0 хувь, авто бензиний үнэ 4.0-4.8 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлөв.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	0.6	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд харандаа, үзгэн балны үнэ 2.0-5.6 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.
Боловсролын үйлчилгээ	10.2	Боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнийн өсөлтөд улсын болон хувийн их, дээд сургуулийн сургалтын жилийн төлбөр 8.0-12.1 хувиар өссөн нь нөлөөлсөн байна.
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	0.5	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд оюутны дотуур байрны төлбөр 10.0 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлжээ.
Бусад бараа, үйлчилгээ	0.1	Бусад бараа, үйлчилгээний үнийн өсөлтөд бугуйн цагны үнэ 6.7 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлжээ.

Мал аж ахуйн зарим гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Мал аж ахуйн зарим гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний зах зээлийн үнийн судалгаагаар 2011 оны 8 дугаар сард үхрийн 2 м-ээс дээш урттай ширний дундаж үнэ Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Ховд, Говьсүмбэр аймагт хамгийн бага буюу 15.0 мян.төг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 36.0 мян.төг, адууны ширнийх Өмнөговь аймагт хамгийн бага буюу 18.0 мян. төг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 31.0 мян.төг, ямааны цагаан ноолуурынх Сэлэнгэ, Сүхбаатар аймагт хамгийн бага буюу 40.0 мян.төг, Завхан, Өвөрхангай аймагт хамгийн их буюу 55.0 мянган төгрөгийн үнэтэй байна.

Үхрийн 2 м-ээс дээш урттай ширний дундаж үнэ Ховд, Булган, Говь-Алтай, Завхан, Архангай, Дархан-Уул аймаг болон Улаанбаатар хотод өмнөх сарынхаас 1.0-6.0 мян.төг буюу 5.9-33.3 хувиар өсч, харин Төв, Баянхонгор, Орхон аймагт 2.0-6.5 мян.төг буюу 7.4-24.5 хувиар буурчээ. Сэлэнгэ, Сүхбаатар аймагт өмнөх сарын түвшинд байв.

Адууны 1 ширхэг ширний дундаж үнэ Баян-Өлгий, Архангай, Булган, Дорнод, Дундговь, Орхон, Төв, Дархан-Уул, Өвөрхангай аймагт өмнөх сарынхаас 0.5-5.0 мян.төг буюу 2.0-25.0 хувиар өсч, харин Сүхбаатар, Говьсүмбэр аймагт 0.5-2.5 мян.төг буюу 2.1-9.1 хувиар буурчээ. Баянхонгор, Өмнөговь, Сэлэнгэ, Хэнтий аймаг болон Улаанбаатар хотод өмнөх сарын түвшинд байв.

Ямааны цагаан ноолуурын 1 кг-ын дундаж үнэ Говь-Алтай, Баян-Өлгий, Завхан, Ховд, Өвөрхангай, Архангай, Дорноговь, Дархан-Уул, Орхон аймагт өмнөх сарынхаас 0.5-5.0 мян.төг буюу 0.9-11.1 хувиар өсч, харин Баянхонгор, Сүхбаатар аймаг болон Улаанбаатар хотод 1.0-2.5 мян.төг буюу 1.9-5.9 хувиар буурчээ. Өмнөговь, Сэлэнгэ аймагт өмнөх сарын түвшинд байв.

Зураг II.4

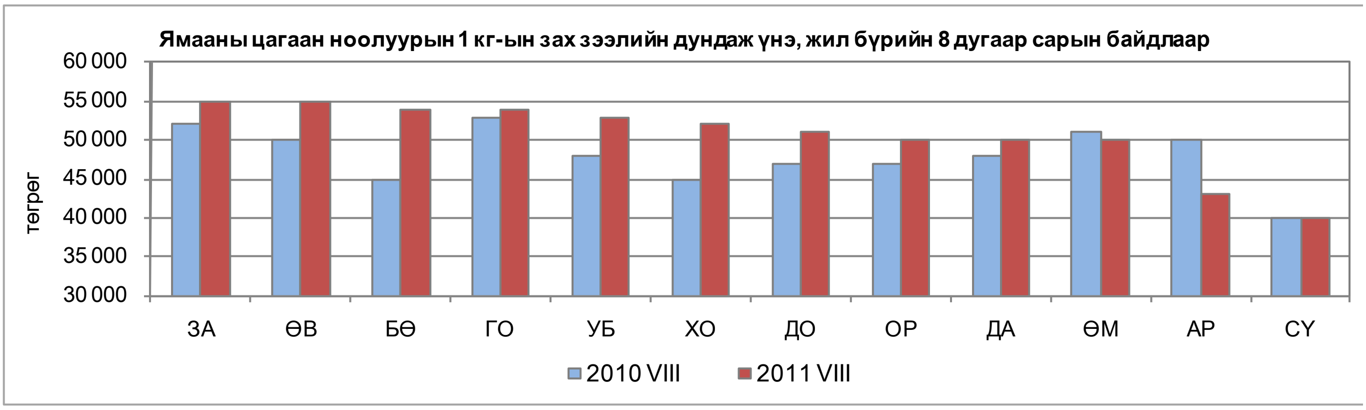

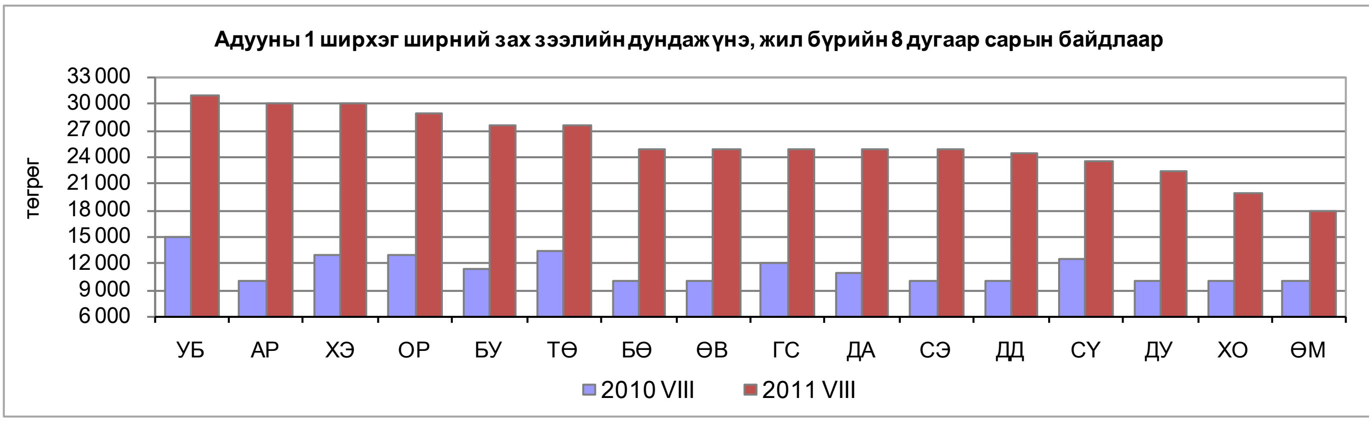

Улаанбаатар хотод арилжаалагдсан барилгын гол нэрийн материалын 2011 оны 8 дугаар сарын дундаж үнэ

Улаанбаатар хотод 2011 оны 8 дугаар сард арилжаалагдсан эх орны үйлдвэрийн болон ОХУ, БНХАУ, ХБНГУ, БНСУ-д үйлдвэрлэсэн барилгын үндсэн 37 нэр төрлийн материалын дундаж үнийг мэдээнд хамрууллаа.

Өмнөх оны мөн үеийнхээс эх орны үйлдвэрийн цементний үнэ 2011 оны 8 дугаар сард 3.7 мян.төг буюу 63.8 хувь, захалсан банзных 13.0 мян.төг буюу 52.0 хувь, бетон зуурмагных 35.5 мян.төг буюу 46.1 хувь, хуурай палкных 7.0 мян.төг буюу 38.9 хувь, хөнгөн бетоных 29.0 мян.төг буюу 33.7 хувь, улаан тоосгоных 31.0 мян.төг буюу 28.2 хувь, шалны банзных (ховилгүй) 15.0 мян.төг буюу 11.1 хувиар өссөн бол бусад нэр төрлийн материалын үнэ өөрчлөгдөөгүй байна. ОХУ-д үйлдвэрлэсэн хар цаасны үнэ (чулуутай) 5.0 мян.төг буюу 33.3 хувиар өсчээ. БНХАУ-д үйлдвэрлэсэн цементний үнэ 4.5 мян.төг буюу 69.2 хувь, хар цаасны (чулуугүй) үнэ 2.0 мян.төг буюу 28.6 хувь, цонхны шилнийх 3.0 мян.төг буюу 25.0 хувь, уян шүршүүрнийх 3.0 мян.төг буюу 20.0 хувь, шахмал шалных 2.0 мян.төг буюу 20.0 хувь, шаазан суултуурынх 10.0 мян.төг буюу 12.5 хувь, крантных 5.0 мян.төг буюу 12.5 хувь, өдрийн гэрлийнх (суурьгүй) 0.2 мян.төг буюу 11.1 хувь, шаазан угаагуурынх 5.0 мян.төг буюу 9.1 хувь, ханын цаасных 0.5 мян.төг буюу 6.3 хувь, шалны хавтангийнх 50 төг буюу 6.3 хувь, төмөр хаалганых 3.0 мян.төг буюу 2.2 хувиар өсч, харин тараган цавуу болон дүүжин таазны үнэ тус бүр 0.5 мян.төг буюу 12.5 хувиар буурчээ. БНСУ-д үйлдвэрлэсэн ханын цаасны үнэ 0.5 мян.төг буюу 11.1 хувиар өсөв.

Өмнөх сарынхаас эх орны үйлдвэрийн цементний үнэ 3.7 мян.төг буюу 63.8 хувь, бетон зуурмагных 10.5 мян.төг буюу 10.3 хувь, улаан тоосгоных 11.0 мян.төг буюу 8.5 хувь,

хөнгөн бетоных 6.0 мян.төг буюу 5.5 хувиар өсч, харин хуурай палкны үнэ 5.0 мян.төг буюу 16.7 хувь, захалсан банзных 2.0 мян.төг буюу 5.0 хувиар буурчээ. БНХАУ-д үйлдвэрлэсэн цементний үнэ 4.0 мян.төг буюу 57.1 хувь, цонхны шилнийх 3.0 мян.төг буюу 25.0 хувь, уян шүршүүрнийх 3.0 мян.төг буюу 20.0 хувь, крантных 5.0 мян.төг буюу 12.5 хувь, хар цаасных 1.0 мян.төг буюу 12.5 хувь, шахмал шалны үнэ 0.5 мян.төг буюу 4.3 хувиар өсөв. Бусад материалын үнэ тогтвортой байлаа.

II.2 Мөнгө, зээл, үнэт цаас

Мөнгөний нийлүүлэлт (М2) 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 5911.2 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 9.2 тэрбум төг буюу 0.2 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2 253.8 тэрбум төг буюу 61.6 хувиар өсчээ (Хүснэгт II.3). Мөнгөний нийлүүлэлт оны эхнийхээс 1105.8 тэрбум төг буюу 23.0 хувиар өсөхөд бараг мөнгө 583.5 тэрбум төг буюу 15.9 хувь, бага мөнгө (М1) 522.2 тэрбум төг буюу 46.2 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна (Зураг II.5).

Мөнгөний нийлүүлэлтийн бүтцийн хувьд 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 45.5 хувийг төгрөгийн хадгаламж, 14.6 хувийг гадаад валютын хадгаламж, 19.0 хувийг төгрөгийн харилцах, 11.9 хувийг гадаад валютын харилцах, 9.0 хувийг банкнаас гадуурх мөнгө эзэлж байна (Зураг II.6). Мөнгөний нийлүүлэлтэд төгрөгийн харилцахын эзлэх хувь өмнөх сарынхаас 1.1 пункт, төгрөгийн хадгаламжийнх 0.9 пункт, банкнаас гадуурх мөнгөнийх 0.6 пунктээр өсч, харин гадаад валютын харилцахынх 2.5 пунктээр буурчээ.

Бага мөнгө 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 1653.8 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 94.4 тэрбум төг буюу 6.1 хувиар өсөв. Бага мөнгө өмнөх оны мөн үеийнхээс 721.7 тэрбум төг буюу 77.4 хувиар нэмэгдэхэд төгрөгийн харилцах 545.9 тэрбум төг буюу 94.5 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.

Иргэд, байгууллагын нийт хадгаламж 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 3 553.5 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 45.6 тэрбум төг буюу 1.3 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1 388.9 тэрбум төг буюу 64.2 хувиар өсчээ. Төгрөгийн хадгаламж 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 2688.2 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 47.2 тэрбум төг буюу 1.8 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1 134.3 тэрбум төг буюу 73.0 хувиар өсөв. Гадаад валютын хадгаламж 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 865.4 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 1.4 тэрбум төг буюу 0.2 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 254.7 тэрбум төг буюу 41.7 хувиар нэмэгджээ (Хүснэгт II.3).

Зураг-II.5

Мөнгөний нийлүүлэлт (М2), хэрэглээний үнийн улсын индексийн өөрчлөлт, сарын эцэст, хувиар, (өмнөх сар=100)

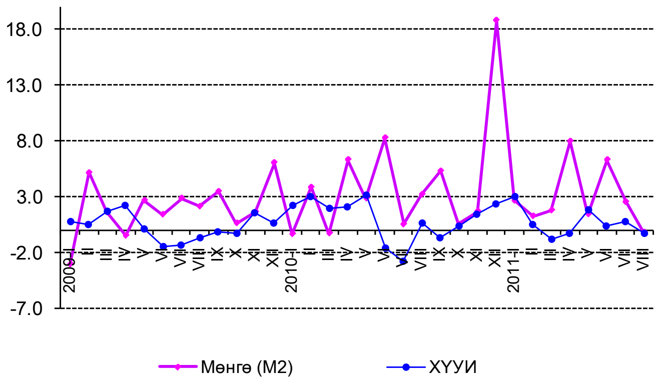

Хүснэгт-II.3

Мөнгөний зарим үндсэн үзүүлэлт, сарын эцэст, тэрбум төг

Үзүүлэлт	2010 VIII	2011 VII	2011 VIII
Мөнгөний нийлүүлэлт М2	**3 657.4**	**5 920.4**	**5 911.2**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	42.6	67.1	61.6
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	3.2	2.6	- 0.2
Нийт хадгаламж	**2 164.6**	**3 507.9**	**3 553.5**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	34.6	62.8	64.2
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	0.5	3.0	1.3
Төгрөгийн хадгаламж	**1 553.9**	**2 641.0**	**2 688.2**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	51.2	72.8	73.0
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	1.7	3.3	1.8
Валютын хадгаламж	**610.7**	**866.8**	**865.4**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	5.2	38.5	41.7
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	- 2.4	1.9	- 0.2

Зураг-II.6

Мөнгөний нийлүүлэлтийн бүтэц, хувиар 2011 оны 8 дугаар сарын эцсийн байдлаар

Гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгө 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 705.8 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 31.9 тэрбум төг буюу 4.7 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 238.3 тэрбум төг буюу 51 хувиар өсчээ.

Нөөц мөнгө (М0) 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 1289.8 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 38.8 тэрбум төг буюу 2.9 хувиар буурлаа. Нөөц мөнгөний бүрэлдэхүүн хэсэг болох банкнаас гадуурх мөнгө өмнөх сарынхаас 33.3 тэрбум төг буюу 6.7 хувиар өсч, 530.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгөний 75.2 хувийг эзэлж байна.

Банкуудын нийт актив 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 7339.1 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 11.5 тэрбум төг буюу 0.2 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2614.2 тэрбум төг буюу 55.3 хувиар өслөө.

Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 4870.8 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 189.4 тэрбум төг буюу 4.0 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1848.8 тэрбум төг буюу 61.2 хувиар өсчээ. Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл оны эхнээс 1430.5 тэрбум төг буюу 41.6 хувиар өсөхөд хэвийн зээл 1452.0 тэрбум төг буюу 48.8 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлөв (Хүснэгт II.4).

Зээлийн өрийн үлдэгдлийг эзэмшигчээр нь авч үзэхэд 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст нийт зээлийн 2685.8 тэрбум төг буюу 55.2 хувь нь хувийн секторт, иргэдийнх 2134.7 тэрбум төг буюу нийт 43.8 хувь, улсын байгууллагынх 26.4 тэрбум төг буюу 0.5 хувь, бусад санхүүгийн байгууллагынх 15.6 тэрбум төг буюу 0.3 хувь, бусад байгууллагынх 8.2 тэрбум төг буюу 0.2 хувийг эзэлж байна.

Банкны системийн хэмжээгээр чанаргүй зээл 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 375.9 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 6.0 тэрбум төг буюу 1.6 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 34.6 тэрбум төг буюу 8.4 хувиар буурсан байна. Чанаргүй зээл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 7.7 хувийг эзэлж, өмнөх сарынхаас 0.5 пункт, өмнөх оны мөн үеийнхээс 5.9 пунктээр буурчээ (Хүснэгт II.4).

Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 67.0 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 4.3 тэрбум төг буюу 6.1 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 18.4 тэрбум төг буюу 21.6 хувиар буурчээ.

Зураг-II.7

Мөнгөний нийлүүлэлт (М2), бага мөнгө (М1) болон бараг мөнгөний өөрчлөлт сарын эцэст, хувиар, (өмнөх оны мөн үе=100)

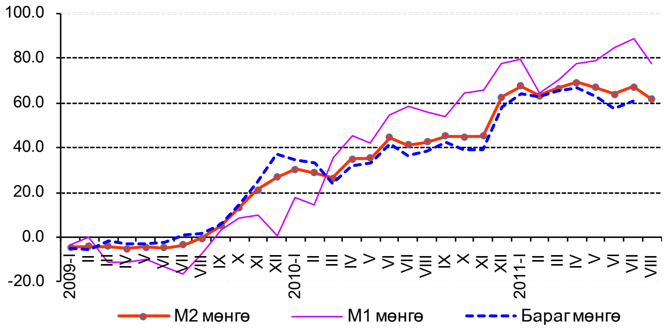

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень*

Хүснэгт-II.4

Зээлийн өрийн үлдэгдэл, чанаргүй зээл болон хугацаа хэтэрсэн зээл сарын эцэст, тэрбум төг

Үзүүлэлт	2010 VIII	2011 VII	2011 VIII
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	**3 022.0**	**4 681.4**	**4 870.8**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	16.7	57.5	61.2
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	1.7	2.8	4.0
Чанаргүй зээл	**410.5**	**381.9**	**375.9**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	15.6	- 7.9	- 8.4
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	- 1.0	- 2.2	- 1.6
Хугацаа хэтэрсэн зээл	**85.4**	**71.3**	**67.0**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	- 50.7	- 35.4	- 21.6
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	- 22.7	2.1	- 6.1
Зээлийн өрийн үлдэгдэлд чанаргүй зээлийн эзлэх хувь	**13.6**	**8.2**	**7.7**
Зээлийн өрийн үлдэгдэлд хугацаа хэтэрсэн зээлийн эзлэх хувь	**2.8**	**1.5**	**1.4**

Зураг-II.8

Чанаргүй зээл, сарын эцэст, тэрбум төг

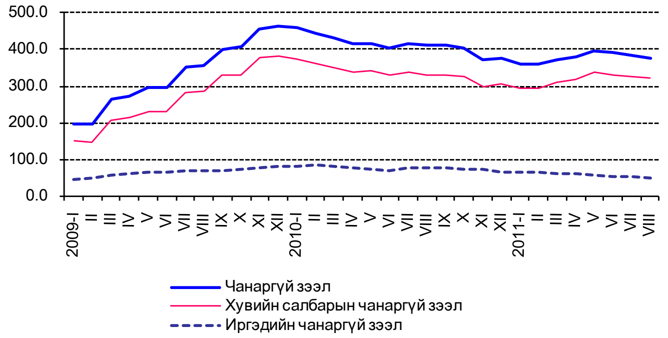

Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 1.4 хувийг эзэлж байгаа нь өмнөх сарынхаас 0.1 пункт, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.4 пунктээр буурсан байна (Хүснэгт II.4).

Энэ оны 8 дугаар сарын эцэст аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон зээлийн өрийн үлдэгдлийн 65.8 хувь нь ХААН банк,

Голомт банк, Худалдаа, хөгжлийн банкинд ногдож байна.

Банкуудын төгрөгийн зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 2011 оны 7 дугаар сарын эцэст өмнөх сарынхаас 1.2 пунктээр өсч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2.0 пунктээр буурч, жилийн хүү 17.4 хувь болжээ. Валютын зээлийн жигнэсэн дундаж хүү өмнөх сарынхаас 0.1 пункт, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2.1 пунктээр буурч, жилийн хүү 12.2 хувь боллоо (Зураг II.9).

Гадаад валютын цэвэр албан нөөц 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст өмнөх сарынхаас 47.8 сая ам.доллараар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 998.9 сая ам.доллараар нэмэгдэж 2411.8 сая ам.долл болсон нь манай улсын импортын 20 долоо хоног буюу 5 сарын хэрэгцээг хангахаар байна (Зураг II.10).

Зураг-II.9

Зээлийн жилийн хүү, сарын эцэст, хувиар

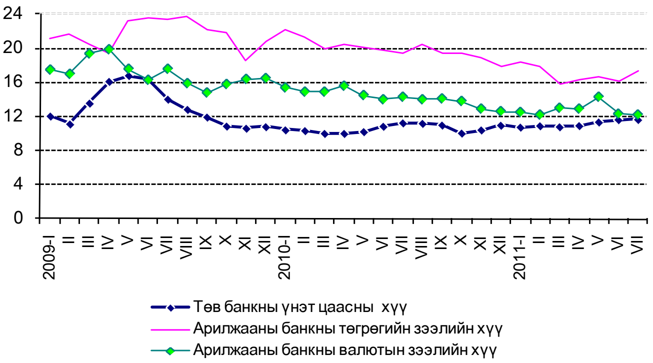

Зураг-II.10

Гадаад валютын цэвэр албан нөөц, сарын эцэст, сая ам.долл

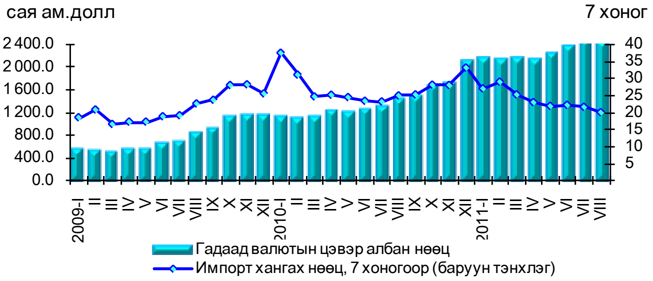

Үнэт цаасны зах зээл

Үнэт цаасны арилжаа 2011 оны 8 дугаар сард 23 өдөр явагдаж, 116.4 тэрбум төгрөгийн гүйлгээ хийгдэж, 23.5 сая ш үнэт цаас арилжигдсан байна. Гүйлгээний хэмжээ 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 91.1 тэрбум төг буюу 4.6 дахин, өмнөх оны мөн үеийнхээс 115.6 тэрбум төг буюу 147.7 дахин өсчээ. Арилжсан үнэт цаасны тоо өмнөх сарынхаас 20.2 сая ш буюу 7.1 дахин, өмнөх оны мөн үеийнхээс 21.4 сая ш буюу 11.3 дахин өслөө.

Хөрөнгийн зах зээлийн чиг хандлагыг илэрхийлэх ТОП-20 дундаж индекс 2011 оны 8 дугаар сард 20726.2 болж, өмнөх сарынхаас 204.5 нэгжээр буурчээ (Зураг II.11). Хөрөнгийн зах зээлд үйл ажиллагаа явуулж байгаа хувьцаат компаниудын үнэт цаасны зах зээлийн нийт үнэлгээ 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 2055.5 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 100.3 тэрбум төг буюу 4.7 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1034.0 тэрбум төг буюу 2.0 дахин өслөө (Зураг II.12).

"СИЛИКАТ" хувьцаат компанийн 16.9 сая.ш хувьцаа 2011 оны 8 дугаар сард арилжигдсан нь хамгийн идэвхтэй арилжаалсан үнэт цаас байв.

Зураг-II.11

ТОП-20 индекс, сарын дундаж, хувиар

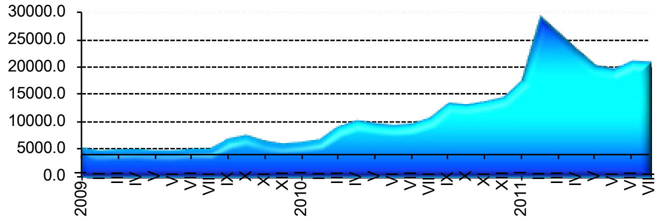

Зураг-II.12

Зах зээлийн үнэлгээ, сарын эцэст, тэрбум төг

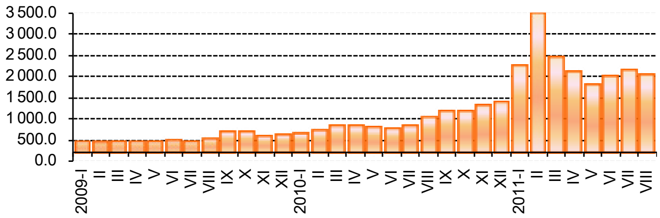

Валютын ханш

Монголбанкны төгрөгийн ам.доллартай харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2011 оны 8 дугаар сард 1238.6 төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 86.5 төг буюу 6.5 хувиар чангарсан байна (Хүснэгт II.5). Төгрөгийн ам.доллартай харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.8 хувь, 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.7 хувиар чангарчээ (Зураг II.13).

Төгрөгийн евротой харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2011 оны 8 дугаар сард 1777.9 төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 63.4 төг буюу 3.7 хувиар суларчээ (Хүснэгт II.5). Төгрөгийн евротой харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхаас 1.2 хувь, 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.6 хувиар чангарсан байна (Зураг II.14).

Төгрөгийн юаньтай харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2011 оны 8 дугаар сард 193.4 төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.9 төг буюу 1.0 хувь чангарчээ (Хүснэгт II.5). Төгрөгийн юаньтай харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.5 хувиар чангарч, 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.1 хувиар суларчээ (Зураг II.15).

Төгрөгийн рубльтэй харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2011 оны 8 дугаар сард 43.1 төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.6 төг буюу 1.4 хувь чангарчээ (Хүснэгт II.5). Төгрөгийн рубльтэй харьцах нэрлэсэн дундаж ханш 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.4 хувь, 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 3.8 хувиар чангарлаа (Зураг II.16).

Хүснэгт-II.5

Монголбанкны төгрөгийн гадаад валюттай харьцах нэрлэсэн ханш, сарын дундаж, төг

Үзүүлэлт	2010 VIII	2011 VII	2011 VIII
Ам. Доллар	**1 325.1**	**1 246.9**	**1 238.6**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	- 8.4	- 8.7	- 6.5
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	- 3.0	- 0.8	- 0.7
Евро	**1 714.4**	**1 788.0**	**1 777.9**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	- 16.8	2.7	3.7
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	- 1.5	- 1.2	- 0.6
Юань	**195.3**	**193.1**	**193.4**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	- 7.7	- 4.2	- 1.0
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	- 3.1	- 0.5	0.1
Рубль	**43.7**	**44.8**	**43.1**
Жилийн өөрчлөлт, хувиар, өмнөх оны мөн үе=100	- 4.4	0.6	- 1.4
Сарын өөрчлөлт, хувиар, өмнөх сар=100	- 1.9	- 0.4	- 3.8

Зураг-II.13

Төгрөгийн ам. доллартай харьцах нэрлэсэн ханш, сарын дундаж, төг

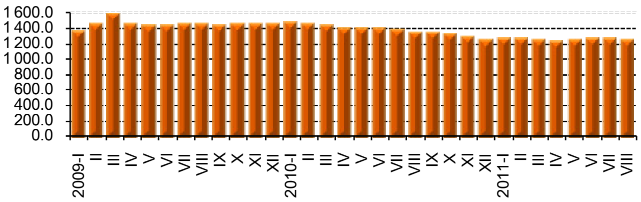

Зураг-II.14

Төгрөгийн евротой харьцах нэрлэсэн ханш, сарын дундаж, төг

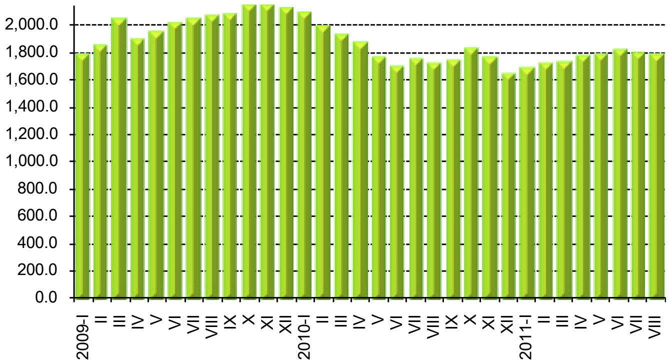

Зураг-II.15

Төгрөгийн юаньтай харьцах нэрлэсэн ханш, сарын дундаж, төг

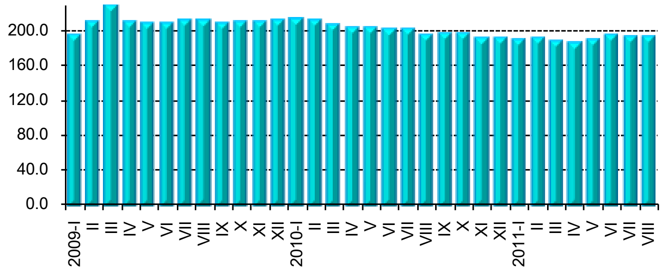

Зураг-II.16

Төгрөгийн рубльтэй харьцах нэрлэсэн ханш, сарын дундаж, төг

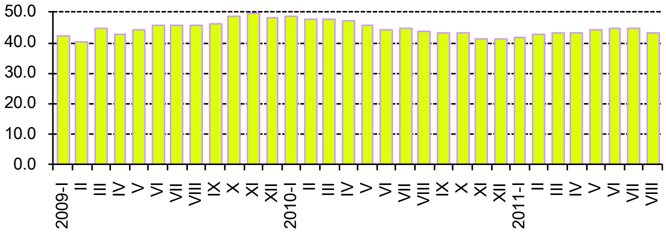

II.3 Улсын нэгдсэн төсөв

Улсын нэгдсэн төсвийн орлого ба тусламжийн нийт хэмжээ 2011 оны эхний 8 сард 2757.0 тэрбум төг, зарлага ба эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 2530.0 тэрбум төг болж, улсын нэгдсэн төсвийн нийт тэнцэл 227.0 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарлаа. Улсын нэгдсэн төсөв өмнөх оны мөн үед 32.9 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай гарч байсан. Улсын нэгдсэн төсвийн тэнцэл энэ оны эхний 8 сард ашигтай гарахад өмнөх оны мөн үеийнхээс орлогын өсөлт нь зарлагын өсөлтөөс 15.4 пунктээр илүү байгаа нь нөлөөлжээ. (Зураг II.17).

Улсын нэгдсэн төсвийн орлого ба тусламжийн нийт хэмжээ 2011 оны 7 дугаар сард 339.0 тэрбум төг байсан бол 8 дугаар сард 451.3 тэрбум төг болж өмнөх сарынхаас 112.3 тэрбум төг буюу 33.1 хувиар өсчээ. Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага ба эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 2011 оны 7 дугаар сард 312.1 тэрбум төг байсан бол 8 дугаар сард 349.7 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 37.6 тэрбум төг буюу 12.1 хувиар өсчээ. Улсын нэгдсэн төсвийн нийт тэнцэл 2011 оны 7 дугаар сард 26.9 тэрбум төг, 8 дугаар сард 101.6 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарлаа.

Төсвийн урсгал орлого 2705.0 тэрбум төг, урсгал зардал 1962.1 тэрбум төг болж, урсгал тэнцэл 742.9 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарав. Урсгал орлогын өсөлт нь зарлагынхаас 13.4 пунктээр илүү байгаа нь урсгал тэнцлийн ашиг нэмэгдэхэд нөлөөлжээ.

Зураг-II.17

Улсын нэгдсэн төсвийн орлого, зарлага, тэнцэл, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

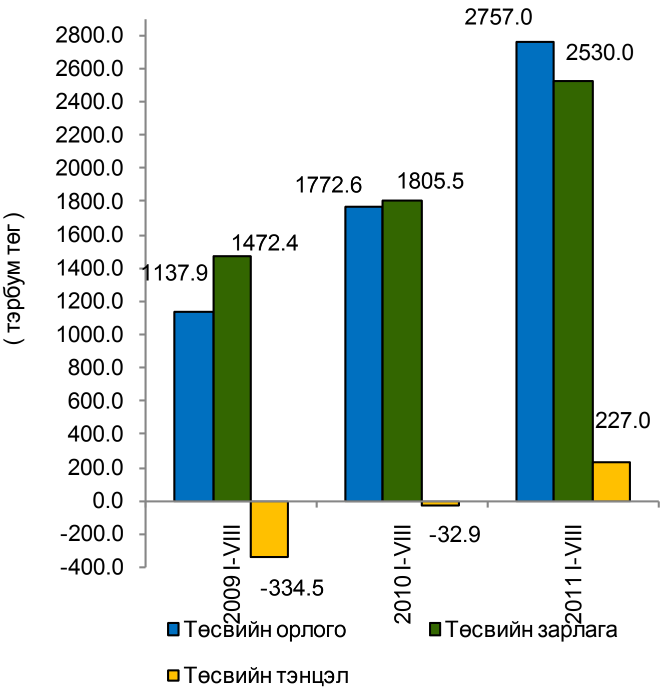

Төсвийн орлого

Улсын нэгдсэн төсөвт 2011 оны эхний 8 сард 2757.0 тэрбум төгрөгийн орлого төвлөрсөн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 984.4 тэрбум төг буюу 55.5 хувиар өсчээ.

Татварын нийт орлого өмнөх оны мөн үеийнхээс 784.4 тэрбум төг буюу 50.3 хувиар нэмэгдэхэд орлогын албан татварын орлого 21.3 тэрбум төг буюу 3.9 хувиар буурсан хэдий ч, дотоодын бараа, үйлчилгээний татварын орлого 391.8 тэрбум төг буюу 75.9 хувь, бусад татварын орлого 228.9 тэрбум төг буюу 2.3 дахин, гадаад худалдааны татварын орлого 101.3 тэрбум төг буюу 86.8 хувь, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого 81.1 тэрбум төг буюу 42.1 хувь, өмчийн татварын орлого 2.6 тэрбум төг буюу 36.1 хувиар өссөнөөс нөлөөлжээ.

Татварын бус орлого өмнөх оны мөн үеийнхээс 183.2 тэрбум төг буюу 2 дахин нэмэгдэхэд төсөвт газрын өөрийн орлого 132.5 тэрбум төг буюу 2.8 дахин, хувьцааны ногдол ашгийн орлого 31.4 тэрбум төг буюу 5.6 дахин, хүү, торгуулын орлого 8.0 тэрбум төг буюу 40.2 хувь, газрын тосны орлого 5.2 тэрбум төг буюу 19.6 хувь, бусад нэр заагдаагүй орлого 3.2 тэрбум төг буюу 12.4 хувь, навигацийн орлого 2.9 тэрбум төг буюу 11.6 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.

Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын 85.0 хувийг татварын орлого, 13.1 хувийг татварын бус орлого, 1.4 хувийг тогтворжуулалтын сангийн орлого, 0.4 хувийг хөрөнгийн орлого, 0.1 хувийг тусламжийн орлого эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс татварын орлогын эзлэх хувь 2.9 пункт, тусламжийн орлогынх 1.7 пунктээр буурч, татварын бус орлогынх 3.0 пункт, хөрөнгийн орлогынх 0.2 пунктээр өсчээ (Хавсралт 5).

Төсвийн зарлага

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага ба эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 2011 оны эхний 8 сард 2530.0 тэрбум төг болж өмнөх

оны мөн үеийнхээс 724.5 тэрбум төг буюу 40.1 хувиар нэмэгдэхэд зээлийн үйлчилгээний төлбөрийн зардал 7.6 тэрбум төг буюу 22.8 хувь, эргэж төлөгдөх цэвэр зээл 8.9 тэрбум төг буюу 6.0 хувиар буурсан хэдий ч, татаас ба шилжүүлгийн зардал 394.6 тэрбум төг буюу 58.7 хувь, бараа, үйлчилгээний зардал 196.7 тэрбум төг буюу 29.2 хувь, хөрөнгийн зардал 149.8 тэрбум төг буюу 53.9 хувиар өссөнөөс шалтгаалжээ.

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага ба эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт дүнд урсгал зардал 77.6 хувь, хөрөнгийн зардал 16.9 хувь, эргэж төлөгдөх цэвэр зээл 5.5 хувийг эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн эзлэх хувь 2.7 пунктээр буурч, урсгал зардлын эзлэх хувь 1.2 пункт, хөрөнгийн зардлынх 1.5 пунктээр өсчээ (Хавсралт 5).

Хөрөнгийн зардал

Хөрөнгийн зардалд 2011 оны эхний 8 сард 427.7 тэрбум төг зарцуулсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 149.8 тэрбум төг буюу 53.9 хувиар нэмэгджээ. Энэ нь дотоодын эх үүсвэрээс хийгдсэн хөрөнгийн зардал 118.6 тэрбум төг буюу 43.7 хувь, гадаад эх үүсвэрээс хийгдсэн хөрөнгийн зардал 31.2 тэрбум төг буюу 5.7 дахин өссөнөөс шалтгаалжээ.

II.4 Төлбөрийн тэнцэл

Төлбөрийн тэнцлийн ашиг 2011 оны 2 дугаар улиралд 184.9 сая ам.долл болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 22.5 сая ам.доллараар өсчээ.

Урсгал данс

Төлбөрийн тэнцлийн урсгал данс 2011 оны 2 дугаар улиралд 525.9 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 464.1 сая ам.долл буюу 8.5 дахин өслөө. Үүнд бараа болон үйлчилгээний дансны алдагдал 435.1 сая ам.долл болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 424.5 сая ам. долл буюу 41.0 дахин, орлогын дансны алдагдал 158.5 сая ам.долл болж, 69.3 сая ам.долл буюу 1.8 дахин нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Үйлчилгээний орлого 2011 оны 2 дугаар улиралд 155.8 сая ам.долл, зарлага 458.2 сая ам.долл болж, алдагдал 302.4 сая ам.долл болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 236.3 сая ам.долл буюу 4.6 дахин өссөн байна /Зураг 9.1/. Үүнд тээврийн үйлчилгээний алдагдал 199.5 сая ам.долл, бусад үйлчилгээнийх 49.5 сая ам.долл болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс тээврийн үйлчилгээнийх 170.3 сая ам.долл буюу 6.8 дахин, бусад үйлчилгээнийх 12.4 сая ам.долл буюу 1.3 дахин нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ.

Орлогын дансны алдагдал 158.5 сая ам.долл болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 69.3 сая ам.долл буюу 1.8 дахин өссөн байна.

Харин урсгал шилжүүлэг 67.7 сая ам.долларын ашигтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 29.7 сая ам.долл буюу 78.1 хувиар нэмэгджээ. Ажиллагчдын мөнгөн гуйвуулга 2011 оны 2 дугаар улиралд 20.1 сая ам.долл болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 5.4 сая ам.долл буюу 21.2 хувиар буурчээ.

Зураг-II.18

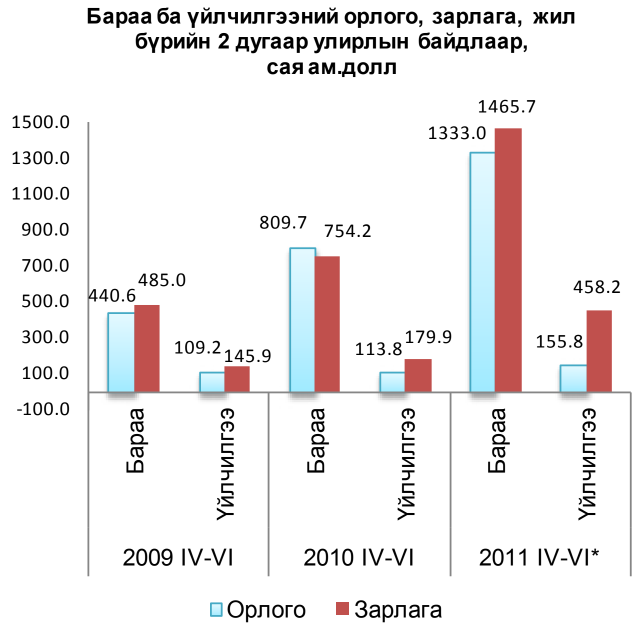

** Урьдчилсан гүйцэтгэл*

Хөрөнгө ба санхүүгийн данс

Хөрөнгө ба санхүүгийн дансны ашиг 2011 оны 2 дугаар улиралд 1026.6 сая ам.долл болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 850.1 сая ам.долл буюу 5.8 дахин өссөн байна.

Шууд хөрөнгө оруулалт нийт дүнгээрээ 2011 оны 2 дугаар улиралд 1202.3 сая ам.долл болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 775.9 сая ам.долл буюу 2.8 дахин өсчээ. Үүнд манай улсад оруулсан гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт 1219.4 сая ам.долл болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 789.3 сая ам.долл буюу 2.8 дахин өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

II.5 Гадаад худалдаа

Манай улс 2011 оны эхний 8 сард дэлхийн 117 оронтой худалдаа хийж, гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 7080.1 сая ам.долл, үүнээс экспорт 2889.0 сая ам.долл, импорт 4191.1 сая ам.долларт хүрчээ (Зураг II.19). Нийт бараа эргэлтийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс 3321.4 сая ам.долл буюу 88.4 хувь, үүнээс импортын хэмжээ 2225.9 сая ам.долл буюу 2.1 дахин, экспортын хэмжээ 1095.4 сая ам.долл буюу 61.1 хувиар өсчээ.

Өмнөх оны эхний 8 сард гадаад худалдааны нийт бараа эргэлтийн 55.9 хувь нь БНХАУ-д, 19.5 хувь нь ОХУ-д, үлдсэн 24.6 хувь нь бусад улсад ногдож байсан бол 2011 оны эхний 8 сард нийт бараа эргэлтийн 55.6 хувь нь БНХАУ-д, 15.4 хувь нь ОХУ-д, 29.0 хувь нь бусад улсад ногдож байна. ОХУ-тай хийсэн бараа эргэлтийн эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеийнхээс 4.1 пункт, БНХАУ-тай хийсэн бараа эргэлтийн эзлэх хувь 0.3 пунктээр буурч, бусад улсынх 4.4 пунктээр өсчээ.

Гадаад худалдааны тэнцэл 2011 оны эхний 8 сард 1302.1 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1130.5 сая ам.долл буюу 7.6 дахин өсчээ. Үүнд уул уурхайн зориулалттай машин, техник, автомашин, нийтийн тээврийн хэрэгсэл болон газрын тосны бүтээгдэхүүний импортын дундаж үнэ нэмэгдсэнээс шалтгаалан импортын өсөлт экспортынхоос 52.2 пунктээр өндөр байгаа нь нөлөөлөв.

Гадаад худалдааны тэнцэл 2010 оны 8 дугаар сард 40.9 сая ам.долларын алдагдалтай гарсан бол 2011 оны 8 дугаар сард 201.4 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 160.5 сая ам.долл буюу 4.9 дахин өсчээ.

Зураг-II.19

Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, сая ам.долл

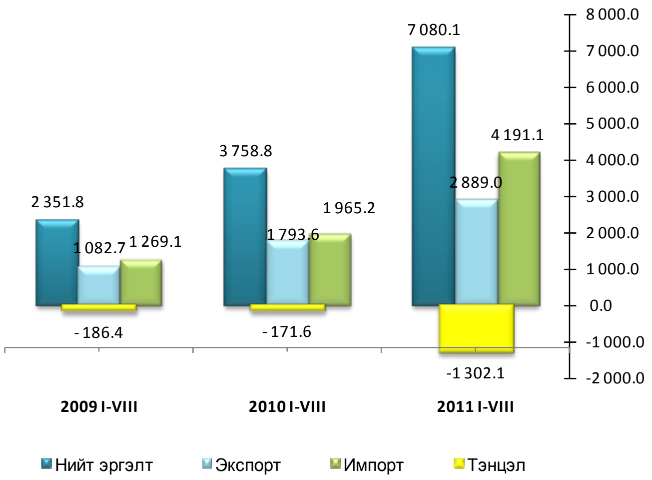

Зураг-II.20

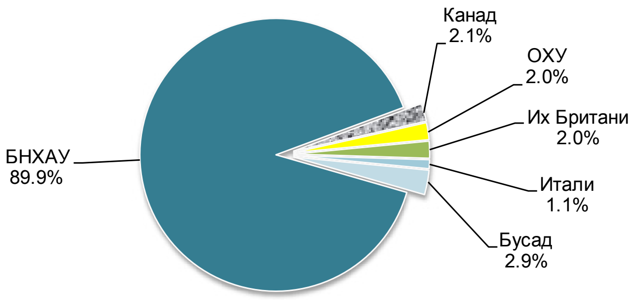

Зураг-II.21

Экспортын бүтэц, барааны голлох бүлгээр, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, хувиар

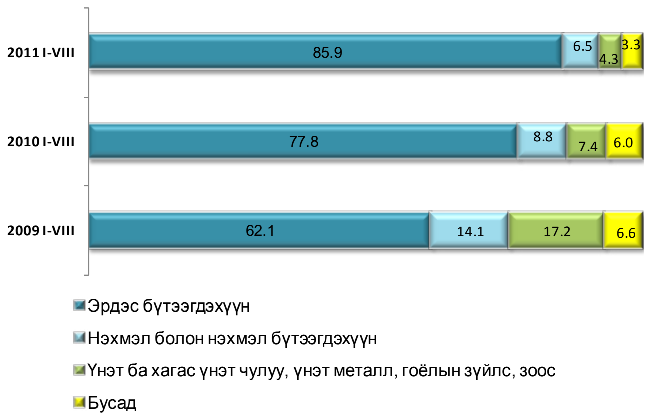

Экспорт

Манай улс 2011 оны эхний 8 сард нийт 58 оронд бараа, бүтээгдэхүүн экспортолсны 89.9 хувь нь БНХАУ-д, 2.1 хувь нь Канад улсад, тус бүр 2.0 хувь нь ОХУ болон Их Британи улсад, 1.1 хувь нь Итали улсад, 0.9 хувь нь БНСУ-д, 0.7 хувь нь Щвейцарь улсад, 0.3 хувь нь ХБНГУ-д, 0.2 хувь нь Франц улсад ногдож байгаа нь нийт экспортын 98.2 хувийг эзэлж байна (Зураг II.20).

Экспортын 98.5 хувийг эрдэс бүтээгдэхүүн, нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн, үнэт ба хагас үнэт чулуу, үнэт металл, гоёлын зүйлс, зоос, түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, тэдгээрээр хийсэн эдлэл, үндсэн төмөрлөг, түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн зэрэг бүлгийн бараа эзэлж байна (Зураг II.21).

Хүснэгт-II.6

Экспортолсон зарим эрдэс бүтээгдэхүүн, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, мян.т

	2009 I-VIII	2010 I-VIII	2011 I-VIII
Нүүрс	3 954.2	9 727.0	11 728.4
Зэсийн баяжмал	384.5	381.1	377.3
Төмрийн хүдэр	911.7	1 930.6	3 748.5
Боловсруулаагүй газрын тос	995.7	1 337.6	1 493.4
Цайрын баяжмал	95.4	77.8	82.7
Боловсруулаагүй болон хагас боловсруулсан алт	6.8	3.9	2.7

Өмнөх оны мөн үеийнхээс экспортын дүнд өндөр хувийн жин эзэлдэг эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт 1085.2 сая ам.долл, нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүнийх 27.9 сая ам.долл, түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, тэдгээрээр хийсэн эдлэлийнх 7.6 сая ам.доллараар нэмэгдэж, харин машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийнх 8.8 сая ам.долл, мал, амьтад, тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүний экспорт 8.2 сая ам.долл, үнэт ба хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйлсийнх 7.3 сая ам.долл, үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүнийх 2.3 сая ам.долл, үйлдвэрийн төрөл бүрийн барааных 1.8 сая ам.доллараар буурчээ.

Экспортын бүтцэд голлох барааны эзлэх хувийг авч үзэхэд нүүрс 40.0 хувь, зэсийн баяжмал 22.9 хувь, төмрийн хүдэр 9.5 хувь, боловсруулаагүй газрын тос 5.2 хувь, боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт 4.3 хувь, цайрын хүдэр, баяжмал 3.5 хувь, жоншны хүдэр, баяжмал 2.1 хувь, самнасан ноолуур 1.2 хувь, бусад бүтээгдэхүүн 11.3 хувийг эзэлж байна. Нийт экспортод боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алтны эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеийнхээс 3.1 пункт, зэсийн баяжмалынх 5.0 пункт, цайрын хүдэр, баяжмалынх 1.3 пункт, самнасан ноолуурынх 0.5 пункт, боловсруулаагүй газрын тосных 0.3 пункт, жоншны хүдэр, баяжмалынх 0.2 пунктээр буурч, харин нүүрснийх 12.9 пункт, төмрийн хүдрийнх 1.9 пунктээр нэмэгджээ.

Экспортолсон барааны 99.9 хувийг валютын төлбөртэй худалдаа, үлдсэн 0.1 хувийг бусад төрлийн худалдаа эзэлж байна.

Импорт

Зураг-II.22

Импортын бүтэц, голлох улсаар, хувиар, 2011 оны эхний 8 сарын байдлаар

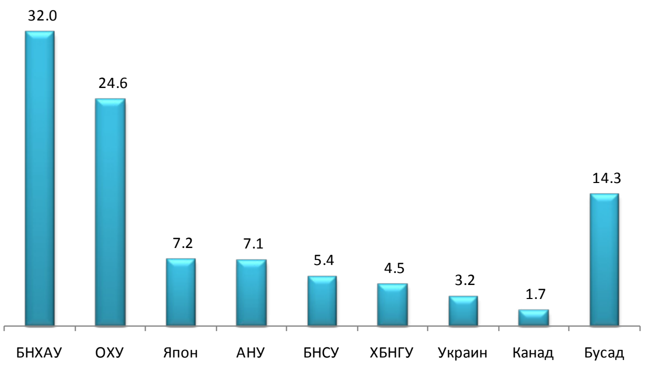

Манай улс 2011 оны эхний 8 сард нийт 115 оронтой импортын худалдаа хийж, үүний 32.0 хувийг БНХАУ-тай, 24.6 хувийг ОХУ-тай, 7.2 хувийг Япон улстай, 7.1 хувийг АНУ-тай, 5.4 хувийг БНСУ-тай, 4.5 хувийг ХБНГУ-тай, 3.2 хувийг Украин улстай, 1.7 хувийг Канад улстай хийсэн нь нийт импортын 85.7 хувийг эзэлж байна (Зураг II.22).

Нийт импортод голлох улсуудын эзлэх хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс ОХУ-ынх 10.2 пункт, БНСУ-ынх 0.2 пунктээр буурч, БНХАУ-ынх 2.4 пункт, Украин улсынх 2.1 пункт, ХБНГУ-ынх 2.0 пункт, Япон улсынх 1.8 пункт, АНУ-ынх 1.4 пункт, Канад улсынх 0.8 пунктээр өсчээ.

Өмнөх оны мөн үеийнхээс импортын дүнд өндөр хувийн жин эзэлдэг машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийнх 700.8 сая ам.долл, авто, агаарын ба усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд ангийн бүлгийн импорт 622.4 сая ам.долл, эрдэс бүтээгдэхүүний импорт 362.9 сая ам.долл, үндсэн төмөрлөг түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүнийх 286.6 сая ам.долл, хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэлийнх 73.5 сая ам.долл, хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүнийх 59.0 сая ам.долл, чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуун зүйлс, шил, шилэн савны

импорт 33.7 сая ам.долл, үйлдвэрийн төрөл бүрийн барааных 31.2 сая ам.доллараар өсч, харин ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүнийх 18.0 сая ам.доллараар буурав.

Нийт импортын 26.4 хувийг машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн эд анги, сэлбэг, 23.7 хувийг авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги, 19.4 хувийг эрдэс бүтээгдэхүүн, 9.8 хувийг үндсэн төмөрлөг түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн, 4.8 хувийг хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн, 3.7 хувийг хими, химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн, 3.4 хувийг хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэл, үлдсэн 8.8 хувийг бусад бүлгийн бүтээгдэхүүн эзэлж байна (Зураг II.23).

Импортолсон гурилын биет хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс 13.9 мян.т, цахилгаан эрчим хүчний биет хэмжээ 14.3 сая квт.цагаар буурч, харин автобензиний биет хэмжээ 25.9 мян.т, үнийн дүн 67.2 сая ам.долл, суудлын автомашины биет хэмжээ 19.4 мян.ш, үнийн дүн 183.0 сая ам.долл, гурилын үнийн дүн 3.7 сая ам.долл, цахилгаан эрчим хүчний үнийн дүн 2.0 сая ам.доллараар өсчээ (Зураг II.24).

Газрын тосны бүтээгдэхүүний импорт 2011 оны эхний 8 сард 678.7 мян.т буюу 726.9 сая ам.долл болж, нийт импортын үнийн дүнгийн 17.3 хувийг эзэлж байна. Газрын тосны бүтээгдэхүүний импорт өмнөх оны мөн үеийнхээс 174.5 мян.т буюу 34.6 хувиар нэмэгдэв.

Газрын тосны бүтээгдэхүүнийг 2011 оны эхний 8 сард ОХУ, БНХАУ, БНСУ-аас; гурилыг ОХУ болон Казахстан улсаас; цагаан будааг БНХАУ, Вьетнам, БНСУ-аас; элсэн чихрийг Тайланд, Бразил, Колумба, Австрали улсаас; нийтийн тээврийн хэрэгслийг БНСУ, ОХУ-аас; суудлын автомашиныг Япон, БНСУ, ХБНГУ, Их Британи улс, АНУ-аас; ачааны автомашиныг БНХАУ, АНУ, БНСУ, Энэтхэг, Белорусь улсаас голлон нийлүүлсэн байна.

Импортолсон барааны 79.3 хувийг валютын төлбөртэй худалдаа, 18.4 хувийг гадаадын хөрөнгө оруулалтын бараа, 2.2 хувийг тусламжийн бараа, 0.1 хувийг бусад төрлийн худалдаа эзэлж байна.

Зураг-II.23

Импортын бүтэц, барааны голлох бүлгээр, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, хувиар

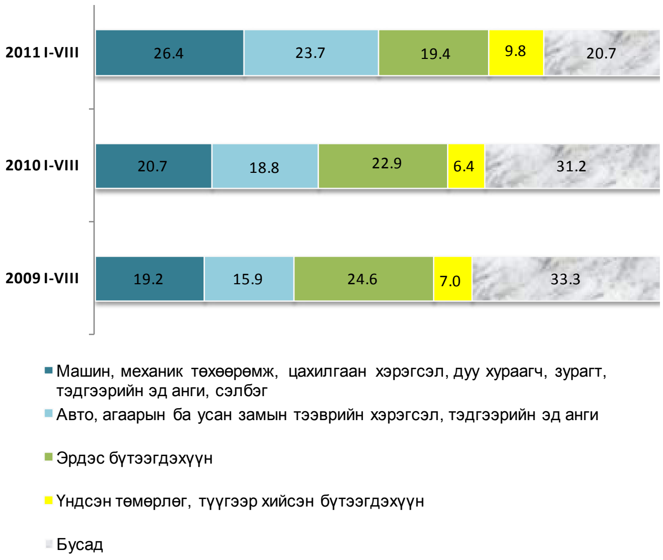

Зураг-II.24

Зарим барааны импорт, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, мян.ам.долл

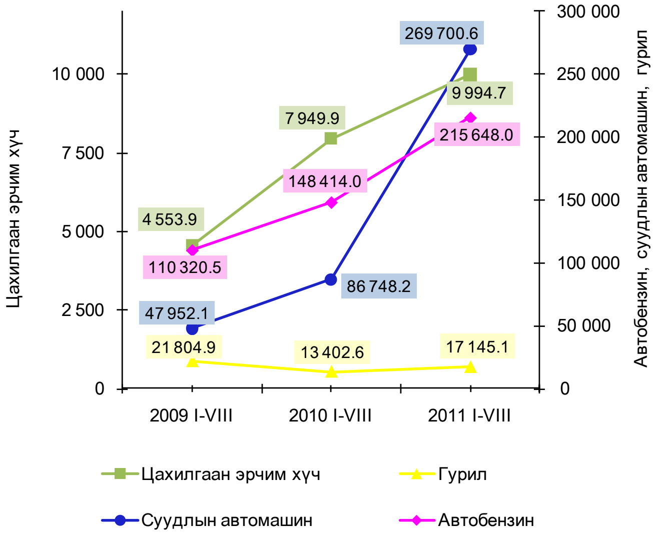

III. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ

III.1. Хөдөө аж ахуй

Улсын хэмжээгээр 2011 оны 9 дүгээр сарын 1-ний байдлаар 17.0 мян.т төмс, 19.4 мян.т хүнсний ногоо хурааж, 432.4 мян.т өвс, хадлан, 9.2 мян.т гар тэжээл бэлтгэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс хүнсний ногоо 10.1 мян.т буюу 2.1 дахин, төмс 2.4 мян.т буюу 16.4 хувь, өвс, хадлан 22.2 мян.т буюу 5.4 хувь, гар тэжээл 199.3 т буюу 2.2 хувиар их байна (Зураг III.1).

Нийт хураасан төмсний 7.6 мян.т буюу 44.7 хувийг Сэлэнгэ аймаг, 3.6 мян.т буюу 21.1 хувийг Ховд аймаг, 3.3 мян.т буюу 19.3 хувийг Төв аймаг, үлдсэн 2.5 мян.т буюу 14.9 хувийг нийслэл, бусад аймагт хураасан байна.

Өмнөх оны мөн үеийнхээс нийт хураасан төмс Төв аймагт 2589.5 т буюу 4.7 дахин, Булган, Сэлэнгэ, Баянхонгор, Ховд аймагт 9.4-1406.2 т буюу 6.1-64.5 хувиар өсч, харин нийслэл, бусад аймагт 1.9-569.7 т буюу 20.4-79.2 хувиар буурсан байна.

Нийт хураасан хүнсний ногооны 10.0 мян.т буюу 51.3 хувийг Сэлэнгэ аймаг, 5.7 мян.т буюу 29.1 хувийг Ховд аймаг, 1.6 мян.т буюу 8.2 хувийг Төв аймаг, үлдсэн 2.1 мян.т буюу 11.4 хувийг нийслэл, бусад аймагт хураасан байна.

Өмнөх оны мөн үеийнхээс нийт хураасан хүнсний ногоо Баянхонгор, Ховд, Төв аймагт 41.0-5181.7 т буюу 3.2-12.8 дахин, Орхон, Баян-Өлгий, Дорноговь, Сэлэнгэ, Говьсүмбэр аймагт 1.6-4121.7 т буюу 13.6-88.9 хувиар өсч, харин нийслэл, бусад аймагт 3.8-517.0 т буюу 3.4-89.7 хувиар буурсан байна.

Зураг-III.1

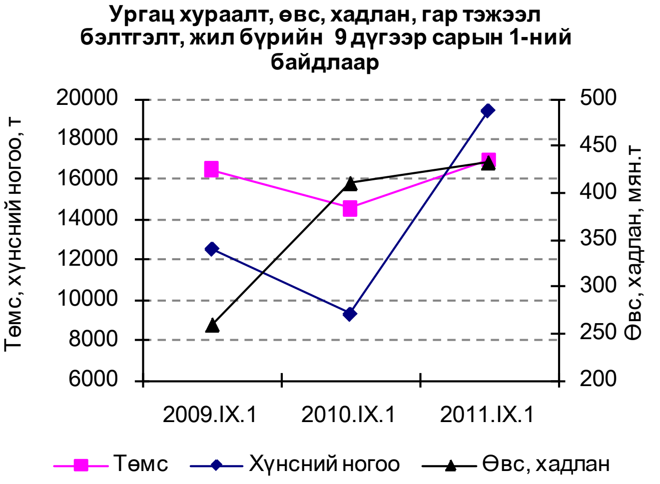

Нийт өвс, хадлангийн 114.0 мян.т буюу 26.4 хувийг Хөвсгөл аймагт, 50.9 мян.т буюу 11.8 хувийг Ховд аймагт, 47.4 мян.т буюу 11.0 хувийг Баян-Өлгий аймагт, 42.5 мян.т буюу 9.8 хувийг Архангай аймагт, 42.4 мян.т буюу 9.8 хувийг Хэнтий аймагт, үлдсэн 135.2 мян.т буюу 31.2 хувийг нийслэл, бусад аймагт бэлтгэсэн байна

III.2 Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 2011 оны эхний 8 сард 1279.2 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 104.7 тэрбум төг буюу 8.9 хувиар өслөө. Энэхүү өсөлтөд газрын тос, нүүрс, төмрийн хүдэр зэрэг уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 1.9 хувиас 2.1 дахин, талх, шахмал түлш, самнасан ноолуур, сүлжмэл эдлэл, хиамны зүйл, жүүс, архи, шар айраг, цемент, тамхи, амтат ус, ундаа, хивс, цахилгааны утас зэрэг боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын үндсэн нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 1.2 хувиас 9.9 дахин нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ.

Зураг-III.2

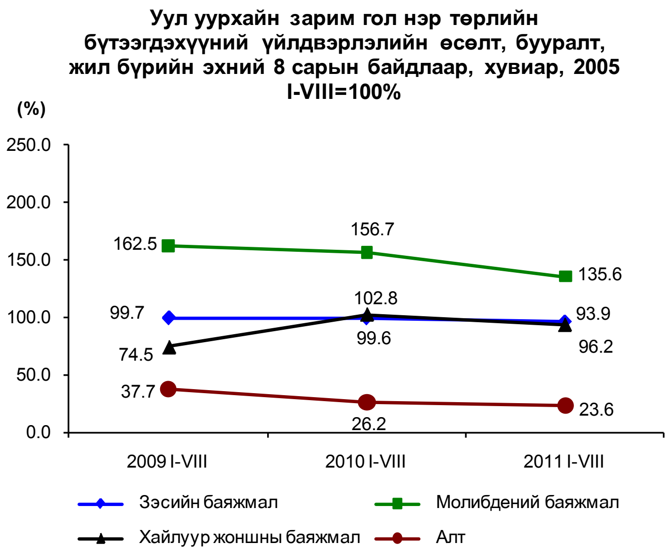

Харин зэсийн баяжмал, 35 хувийн агуулгад шилжүүлснээр, алт, хайлуур жоншны баяжмал, цайрын баяжмал, молибдений баяжмал зэрэг уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 1.1-22.2 хувь, нарийн боов, спирт, катодын зэс, төмөр замын дэр мод, металл бэлдэц, металл цувимал, шавардлагын зуурмаг, хонины мах,

адууны мах, ямааны мах зэрэг боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 1.3-95.0 хувиар буурсан байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл оны үнээр 2011 оны эхний 8 сард 3123.3 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 637.9 тэрбум төг буюу 25.7 хувиар нэмэгдэв.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл (оны үнээр) 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх сарынхаас 149.3 тэрбум төг буюу 40.0 хувиар өссөн бөгөөд үүний дотор уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийнх 116.0 тэрбум төг буюу 44.3 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийнх 30.6 тэрбум төг буюу 35.4 хувь, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарынх 2.7 тэрбум төг буюу 11.1 хувиар өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2011 оны эхний 8 сард оны үнээр 3413.2 тэрбум төг болж, үүний 2176.5 тэрбум төг буюу 63.8 хувийг гадаад зах зээлд борлуулжээ (Хавсралт 9).

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүний 68.8 хувь нь уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрт, 23.6 хувь нь боловсруулах аж үйлдвэрт, 7.6 хувь нь цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарт ногдож байна (Зураг III.3). Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдэхүүн 2011 оны эхний 8 сард 2346.1 тэрбум төг болж, үүний 1993.1 тэрбум төг буюу 85.0 хувийг, боловсруулах аж үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдэхүүн 807.2 тэрбум төг болж, 183.4 тэрбум төг буюу 22.7 хувийг нь гадаад зах зээлд борлуулав.

Нийт борлуулалтад боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын эзлэх хувь 2011 оны эхний 8 сард 23.6 хувь болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.6 пунктээр нэмэгдэж, харин уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарынх 68.8 хувь болж, 0.8 пункт, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарынх 7.6 хувь болж, 0.8 пунктээр буурлаа (Зураг III.4).

Аж үйлдвэрийн салбарт ажиллагчдын тоо 2011 оны 8 дугаар сарын эцэст 55354 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2830 хүнээр буюу 5.4 хувиар өсчээ. Ажиллагчдын тоо уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарт 383 хүн буюу 2.2 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарт 2104 хүн буюу 9.3 хувь,

Зураг-III.3

Түлш, эрчим хүчний гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн өсөлт, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, хувиар, 2005 I-VIII =100%

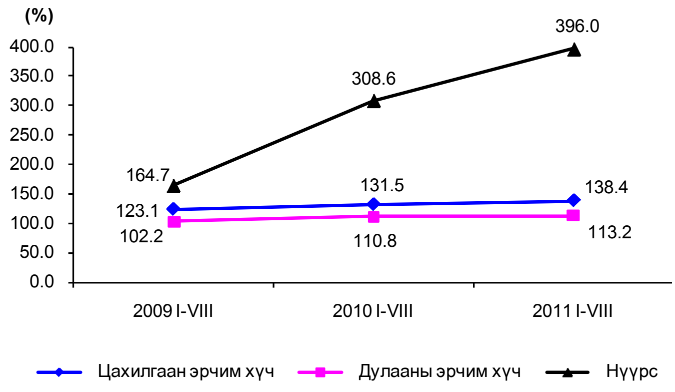

Зураг-III.4

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний борлуулалтын бүтэц, дэд салбараар, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, хувиар

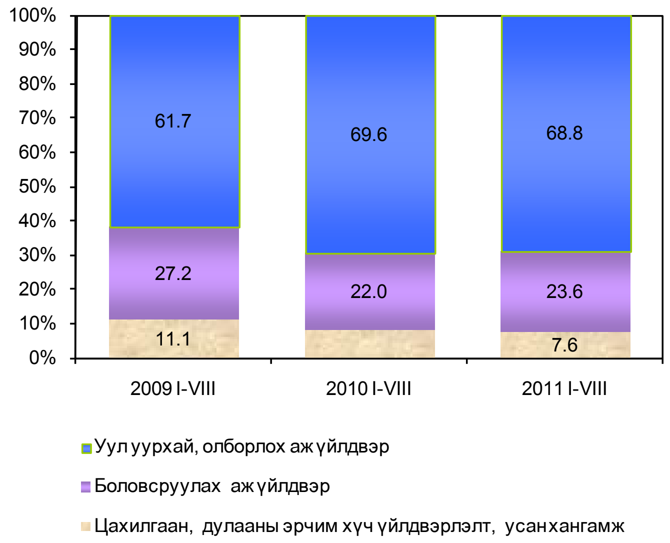

цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарт 343 хүн буюу 2.8 хувиар өслөө.

Аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн бүтээмж (2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр) 2011 оны эхний 8 сард 24035.1 мян.төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 662.9 мян.төг буюу 2.8 хувиар өсчээ. Хөдөлмөрийн бүтээмж уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарт 250.6 мян.төг буюу 0.6 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарт 615.9 мян.төг буюу 3.8 хувь, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарт 367.0 мян.төг буюу 3.6 хувиар өслөө.

III.4 Тээвэр

Тээвэр. Төмөр замын тээврээр 2011 оны эхний 8 сард 11763.7 мян.т ачаа, давхардсан тоогоор 2561.8 мян.зорчигч зорчсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс тээсэн ачаа 1270.3 мян.т буюу 12.1 хувь, зорчигчдын тоо 202.8 мян.хүн буюу 8.6 хувиар өсчээ (Зураг III.5).

Төмөр замын тээврийн орлого 2011 оны 8 дугаар сард 39.0 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 4.1 тэрбум төг буюу 9.5 хувь, тээсэн ачаа 1586.5 мян.т болж, 40.8 мян.т буюу 2.5 хувиар буурч, зорчигчдын тоо 384.0 мян.хүн болж, 22.3 мян.хүн буюу 6.2 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс орлого 8.4 тэрбум төг буюу 27.5 хувь, зорчигчдын тоо 19.6 мян.хүн буюу 5.4 хувь, тээсэн ачаа 30.2 мян.т буюу 1.9 хувиар нэмэгджээ.

Төмөр замаар энэ оны эхний 8 сард тээвэрлэсэн нийт ачааны хэмжээ өмнөх оны мөн үеийнхээс өсөхөд дотоодод тээвэрлэсэн ачаа 122.8 мян.т буюу 2.4 хувь, экспортын ачаа 1165.5 мян.т буюу 43.2 хувь, импортын ачаа 293.9 мян.т буюу 29.1 хувиар өссөн нь нөлөөлөв. Харин дамжин өнгөрсөн ачааны хэмжээ 311.9 мян.т буюу 19.0 хувиар буурчээ.

Төмөр замын нийт ачаа тээвэрлэлтэд экспортын ачаа 32.8 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 7.1 пунктээр нэмэгдэхэд төмрийн хүдрийн тээвэрлэлт 1156.9 мян.т буюу 62.5 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ. Харин төмөр замаар дотоодод тээвэрлэсэн ачаа нийт ачаа тээвэрлэлтийн 44.8 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 4.2 пунктээр буурсан байна.

Тээсэн ачаа, зорчигчдын тоо өссөнөөр төмөр замын тээврийн салбарын орлого 2011 оны эхний 8 сард 253.2 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 62.4 тэрбум төг буюу 32.7 хувиар өсчээ (Хүснэгт III.1).

Агаарын тээврээр 2011 оны эхний 8 сард 1626.0 т ачаа, давхардсан тоогоор 378.9 мян. зорчигч зорчсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс тээсэн ачаа 519.5 т буюу 47.0 хувь, зорчигчдын тоо 118.1 мян.хүн буюу 45.3 хувиар өсчээ (Зураг III.6).

Хүснэгт-III.1

Төмөр замын тээврийн орлого, зорчигчдын тоо болон тээсэн ачаа, сараар

Хугацаа, сараар	Тээврийн орлого, сая төг	Зорчигчдын тоо, мян.хүн	Тээсэн ачаа, мян.т
2009 I	13 278.5	250.9	1 034.7
II	17 159.6	262.2	966.4
III	12 379.4	247.4	1 114.6
IV	17 200.0	235.8	1 113.8
V	24 184.2	274.2	1 224.3
VI	20 030.5	290.4	1 076.1
VII	20 015.9	289.1	1 161.5
VIII	14 229.0	344.7	1 205.2
2009 I-VIII	138 477.1	2 194.5	8 896.5
2010 I	19 860.5	257.9	1 277.8
II	18 766.2	294.5	1 169.5
III	21 037.8	248.3	1 198.9
IV	21 538.6	259.7	1 222.3
V	24 687.0	301.1	1 268.5
VI	26 479.8	316.3	1 366.0
VII	27 888.0	316.6	1 434.2
VIII	30 577.3	364.4	1 556.3
2010 I-VIII	190 835.3	2 359.0	10 493.4
2011 I	23 010.5	286.9	1 397.5
II	22 301.9	278.0	1 156.9
III	24 280.0	284.3	1 430.6
IV	35 853.4	294.3	1 596.7
V	35 786.1	330.2	1 439.9
VI	29 870.0	342.4	1 528.3
VII	43 092.2	361.6	1 627.3
VIII	38 995.6	384.0	1 586.5
2011 I-VIII	253 189.8	2 561.8	11 763.7
2011 I-VIII / 2010 I-VIII %	132.7	108.6	112.1
2011 VIII / 2010 VIII %	127.5	105.4	101.9
2011 VIII / 2011 VII %	90.5	106.2	97.5

Зураг-III.5

Төмөр замын тээврээр зорчигчдын тоо, тээсэн ачаа, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

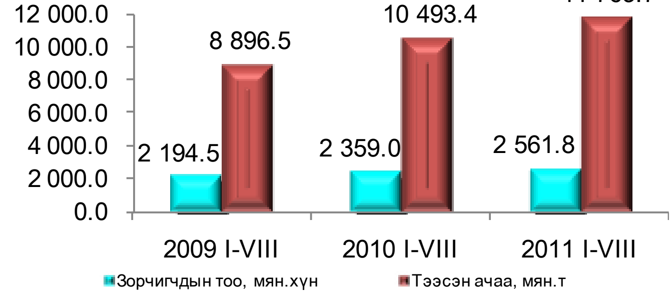

Зураг-III.6

Агаарын тээврээр зорчигчдын тоо, тээсэн ачаа, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

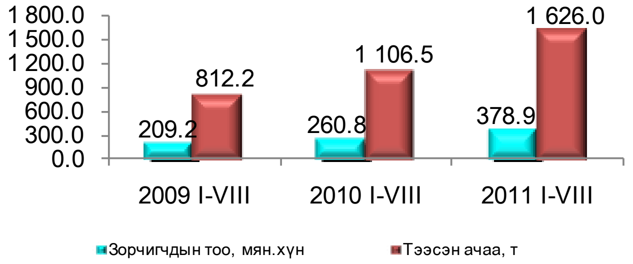

Агаарын тээврээр 2011 оны эхний 8 сард дотоодод зорчсон зорчигчдын тоо өмнөх оны мөн үеийнхээс 49.8 мян.хүн буюу 65.1 хувь, олон улсад зорчсон зорчигчдын тоо 68.3 мян.хүн буюу 37.1 хувиар нэмэгджээ.

Тээсэн ачаа, зорчигчдын тоо өссөнөөр агаарын тээврийн салбарын орлого 2011 оны эхний 8 сард 108.1 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 28.0 тэрбум төг буюу 34.9 хувиар нэмэгджээ.

Агаарын тээврийн орлого 2011 оны 8 дугаар сард 22.7 тэрбум төг болж, өмнөх сарынхаас 2.0 тэрбум төг буюу 8.2 хувиар буурч, зорчигчдын тоо 73.3 мян.хүн болж 2.2 мян.хүн буюу 3.1 хувь, тээсэн ачаа 347.5 т болж 28.2 т буюу 8.8 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс орлого 4.0 тэрбум төг буюу 21.5 хувь, зорчигчдын тоо 18.1 мян.хүн буюу 32.9 хувь, тээсэн ачаа 75.2 т буюу 27.6 хувиар өссөн байна (Хүснэгт III.2).

Хүснэгт-III.2

Агаарын тээврийн орлого, зорчигчдын тоо болон тээсэн ачаа, сараар

Хугацаа, сараар	Тээврийн орлого, сая төг	Зорчигчдын тоо, мян.хүн	Тээсэн ачаа, т
2009 I	6 020.5	18.5	109.8
II	5 371.8	15.6	73.5
III	3 981.7	14.1	51.2
IV	8 145.2	20.3	92.0
V	6 858.9	19.4	93.0
VI	10 085.0	28.3	120.2
VII	15 591.1	44.7	140.7
VIII	18 676.6	48.3	131.8
2009 I-VIII	74 730.7	209.2	812.2
2010 I	6 759.1	24.1	138.5
II	6 096.3	19.8	102.1
III	7 206.7	24.2	104.1
IV	6 648.5	22.1	96.4
V	10 295.7	26.5	108.6
VI	8 207.6	37.6	123.4
VII	16 239.8	51.4	161.1
VIII	18 690.2	55.1	272.3
2010 I-VIII	80 143.9	260.8	1 106.5
2011 I	9 266.4	36.5	127.3
II	7 834.9	30.2	124.1
III	8 211.9	34.0	150.8
IV	11 553.2	37.3	152.8
V	12 300.6	41.8	145.7
VI	11 498.9	54.8	258.5
VII	24 731.9	71.1	319.3
VIII	22 709.8	73.3	347.5
2011 I-VIII	108 107.7	378.9	1 626.0
2011 I-VIII / 2010 I-VIII %	134.9	145.3	147.0
2011 VIII / 2010 VIII %	121.5	132.9	127.6
2011 VIII / 2011 VII %	91.8	103.1	108.8

IV. Бусад

IV.1 Цаг уур, агаарын бохирдол

Ус, цаг уурын хүрээлэнгийн мэдээгээр хамгийн их хур тунадас 2011 оны 8 дугаар сард Дархан-Уул аймгийн Дархан сумaнд (107.1 мм) орсон байна. Энэ оны 8 дугаар сард Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумaнд хамгийн их дулаан буюу нэмэх 38 хэм, Хөвсгөл аймгийн Хатгал сумaнд хамгийн хүйтэн буюу хасах 5.6 хэм байлаа. Салхины хурд Баян-Өлгий аймгийн Өлгий сумaнд 26 м/с хүрчээ.

Аймгийн төв, нийслэлд агаарын дундаж хэм 2011 оны 8 дугаар сард олон жилийн дунджаас 1.9 хэм, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.1 хэмээр дулаан байлаа.

Азотын давхар ислийн хоногийн дундаж агууламж 2011 оны 8 дугаар сард Улаанбаатар хотын Баруун дөрвөн замын орчимд 30 удаа, 13-р хороолол орчимд 28 удаа, 1-р хороолол орчимд 4 удаа, Хархорин захын орчимд 2 удаа, хүхэрлэг хийн хоногийн дундаж агууламж Баруун дөрвөн замын орчимд 1 удаа, 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж Баруун дөрвөн замын орчимд 18 удаа, 32-ын тойрог орчимд 13 удаа, 2.5 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж 13-р хороолол орчимд 18 удаа, Баруун дөрвөн замын орчимд 1 удаа агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээнээс давжээ (Зураг IV.1, IV.2).

Зураг-IV.1

Улаанбаатар хотын агаар дахь азотын давхар ислийн хоногийн дундаж агууламжийн хамгийн их хэмжээ, жил бүрийн 8 дугаар сарын байдлаар (мг/м3)

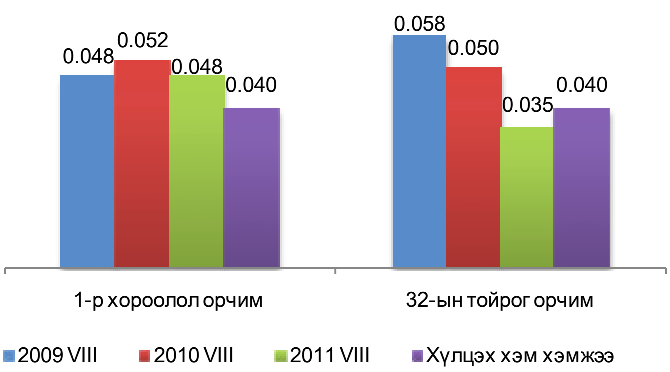

Аюулт үзэгдэл, осол

Аюулт үзэгдэл, осол 2011 оны эхний 8 сард 2295 удаа гарсны улмаас 151 хүн амь насаа алдаж, 165.4 мян.толгой мал, амьтан хорогджээ. Энэ оны эхний 8 сард объектын түймэр 1942 удаа, бичил уурхай, нурангины осол 17 удаа, мал, амьтны галзуу өвчин 40 удаа, гол, нуурын усанд унасан осол 72 удаа бүртгэгджээ. Аюулт үзэгдэл, ослын улмаас 3.1 тэрбум төгрөгийн хохирол учирсан байна. Объектын түймрээр 56 хүн, бичил уурхай, нурангины ослоор 16 хүн амь насаа алджээ.

Өмнөх оны мөн үеийнхээс аюулт үзэгдэл, ослын тохиолдол 457-гоор нэмэгдэж, амь насаа алдсан хүний тоо 39-өөр буурав.

Хорогдсон мал, амьтдын тоо өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.5 сая толгойгоор багасчээ (Хүснэгт IV.1).

Зураг-IV.2

Улаанбаатар хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн хоногийн дундаж агууламжийн хамгийн их хэмжээ, жил бүрийн 8 дугаар сарын байдлаар (мг/м3)

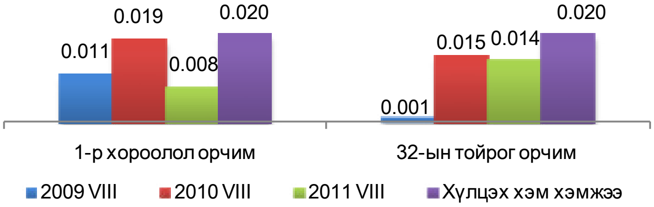

Хүснэгт IV.1

Аюулт үзэгдэл, осол, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар*

Үзүүлэлт	2009 I-VIII	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2011 I-VIII / 2010 I-VIII %
Аюулт үзэгдэл, ослын тохиолдлын тоо	1 622	1 838	2 295	124.9
Аюулт үзэгдэл, ослын улмаас амь насаа алдсан хүний тоо	164	190	151	79.5
Шатсан гэр, орон сууцны тоо	472	974	1 037	106.5
Аюулт үзэгдлийн улмаас хорогдсон, устгасан мал, тэжээвэр амьтан, мян.тол	329.0	9 702.5	165.4	1.7
Объектын түймрийн тоо	1 372	1 542	1 942	125.9
Учирсан хохирлын хэмжээ, тэрбум төг	7.5	529.9	3.1	0.6

Тайлбар: *-Онцгой байдлын ерөнхий газрын мэдээ

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ
СТАТИСТИКИЙН ХОРООНЫ ДАРГА С.МЭНДСАЙХАН

2011 оны 9 -р сарын 10

Хавсралт № 1

НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, бүс, аймаг, нийслэлээр

Аймаг, нийслэл	Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо		Орон нутгийн төсвийн нийт орлого, зарлагын харьцаа, хувиар		Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо*		Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо	
	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2010 I-VIII	2011 I-VIII
ДҮН	**39 599**	**40 391**	**107.9**	**130.7**	**12 878**	**12 946**	**26 491**	**25 998**
Баруун бүс	**7 804**	**7 336**	**100.7**	**95.8**	**967**	**900**	**2 042**	**2 210**
БӨ	1 282	1 382	88.4	105.5	223	224	451	334
ГО	872	830	137.7	91.0	131	99	299	357
ЗА	2 782	2 114	94.2	100.8	123	155	340	503
УВ	1 696	887	115.4	107.7	274	228	553	618
ХО	1 172	2 123	77.7	74.6	216	194	399	398
Хангайн бүс	**13 452**	**13 557**	**107.7**	**116.2**	**1 556**	**1 622**	**4 056**	**5 252**
АР	2 180	2 193	98.9	113.0	294	264	293	674
БХ	3 125	2 188	121.5	113.4	279	257	1000	1264
БУ	1 252	1 359	111.7	100.9	137	148	552	643
ОР	1 853	1 706	109.5	128.1	336	324	436	575
ӨВ	2 680	3 884	94.5	49.3	239	303	564	935
ХӨ	2 362	2 227	101.4	105.2	271	326	1211	1161
Төвийн бүс	**6 936**	**6 598**	**114.0**	**133.0**	**2 102**	**2 082**	**3 119**	**4 029**
ГС	127	191	137.6	83.7	76	77	136	215
ДА	1 822	1 972	118.6	90.9	380	390	666	712
ДО	845	641	106.5	143.7	355	374	798	826
ДУ	870	870	106.5	112.6	149	139	211	299
ӨМ	732	642	119.4	155.2	212	224	209	611
СЭ	1 057	1 072	110.3	101.8	531	446	688	753
ТӨ	1 483	1 210	98.8	86.3	399	432	411	613
Зүүн бүс	**3 292**	**2 674**	**105.1**	**102.2**	**828**	**913**	**2 388**	**2 226**
ДД	916	878	114.5	108.9	343	332	1325	1074
СҮ	1 277	975	108.2	89.3	106	118	326	389
ХЭ	1 099	821	94.5	113.3	379	463	737	763
Улаанбаатар	**8 115**	**10 226**	**106.7**	**150.7**	**7 219**	**7 307**	**14886**	**12281**

* - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн тасагт бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргүүдийг хамруулав.

Хавсралт № 2

ХАМГИЙН ӨНДӨР, ХАМГИЙН БАГА ҮЗҮҮЛЭЛТТЭЙ АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ

	Хэмжих нэгж	2011 оны эхний 8 сар				
		Улсын дундаж	Хамгийн их		Хамгийн бага	
1000 хүнд ногдох төрөлт	0/00*	16.5	ОР	19.2	ТӨ	6.8
			УБ	18.7	БУ	10.5
			ГС	17.9	ДУ	11.0
1000 хүнд ногдох нас баралт	0/00*	4.1	СҮ	4.9	ХО	3.0
			ХӨ	4.6	БӨ,СЭ,ТӨ	3.1
			УБ	4.5	БУ	3.3
Нялхсын нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	0/00*	17	ГО	29	СЭ	5
			ХӨ, *ӨВ*	27	ДА,*ГС*	8
			УВ	26	ДО	10
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0/000**	92	ГС	154	БӨ	33
			БХ	147	ХО	44
			ДД	144	ГО	61
Төрсөн 100 000 эхэд ногдох эхийн эндэгдэл	0/0000	50	ӨВ	181	Бусад аймаг	0
			ХО	127	УБ	46
			ГО	116	ХӨ	47
			СҮ	114	БӨ, ОР	60
			ЗА	106	АР	72
			СЭ	78		
Орон нутгийн төсвийн орлого,зарлагын харьцаа зарлага=100	%	130.7	ӨМ	155.2	ӨВ	49.3
			ДО	143.7	ХО	74.6
			ОР	128.1	ГС	83.7

*-промиль
**- продицмиль

Хавсралт № 3

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, ХҮНСНИЙ ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ҮНЭ

жил бүрийн 8 дугаар сарын байдлаар

	ХҮИ, %		Хүнсний гол нэрийн барааны нэгжийн үнэ, төг														
	2011.VIII / 2010.VIII	2011.VIII / 2010.XII	I зэргийн гурил, кг			Хонины мах, кг			Үхрийн мах, кг			Цагаан будаа, кг			Шингэн сүү, л		
			2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Баруун бүс																	
БӨ	**109.7**	**106.6**	600	760	580	2 000	2 800	4 500	2 000	3 000	4 500	1 200	1 500	1 600	1 500	1 000	1 300
ГО	**104.1**	**100.3**	800	720	900	2 200	2 500	3 500	3 000	3 500	4 000	1 400	1 700	1 700	1 000	1 600	700
ЗА	**110.3**	**99.0**	800	700	850	2 700	3 000	4 000	2 800	3 000	4 000	1 400	1 500	1 600	700	1 000	800
УВ	**107.6**	**100.1**	800	800	800	2 200	2 500	3 500	2 200	2 800	3 500	1 200	1 400	1 600	600	700	500
ХО	**104.5**	**102.3**	720	850	850	2 800	2 800	4 300	2 800	3 000	4 500	1 300	1 500	1 600	800	1 000	800
Хангайн бүс																	
АР	**108.5**	**105.2**	750	700	690	2 000	2 800	3 500	2 000	3 300	4 000	1 300	1 800	1 600	600	1 000	1 000
БХ	**107.5**	**99.2**	720	800	780	2 000	2 700	3 500	2 500	3 000	3 500	1 200	1 600	1 600	600	1 000	700
БУ	**111.1**	**103.9**	700	640	680	2 700	3 000	3 800	2 800	3 500	4 500	1 350	1 800	1 800	350	500	400
ОР	**106.3**	**103.1**	680	680	650	2 000	2 800	3 500	2 600	3 500	4 200	1 250	1 600	1 550	400	600	600
ӨВ	**106.6**	**103.5**	800	700	800	1 500	2 300	3 600	2 500	3 500	4 200	1 200	1 700	1 700	700	1 800	800
ХӨ	**107.8**	**101.7**	800	800	800	1 900	3 000	3 500	1 900	3 500	4 000	1 300	1 600	1 800	400	800	600
Төвийн бүс																	
ГС	**109.5**	**105.3**	700	775	743	2 200	2 500	3 400	2 400	3 000	4 800	1 200	1 650	1 450	600	700	733
ДА	**109.5**	**104.2**	730	750	820	2 400	3 300	3 800	2 900	3 700	4 200	1 300	1 800	1 700	350	550	500
ДО	**109.9**	**111.0**	750	733	750	2 100	2 850	3 700	3 560	4 300	5 000	1 200	1 600	1 550	1 200	1 200	1 500
ДУ	**114.2**	**108.0**	822	750	850	1 750	2 180	3 500	-	-	2 600	1 250	1 600	1 650	800	1 550	1 000
ӨМ	**111.8**	**108.3**	700	800	800	2 600	4 000	5 000	-	-	3 800	1 200	1 600	1 550	1 200	2 000	1 500
СЭ	**108.9**	**102.7**	800	650	700	2 700	3 400	4 300	2 800	3 600	4 800	1 200	1 800	1 500	400	500	500
ТӨ	**108.1**	**100.3**	650	760	660	2 400	3 300	4 000	2 600	4 000	4 500	1 250	1 700	1 600	600	600	700
Зүүн бүс																	
ДД	**107.9**	**100.2**	700	560	680	2 400	2 600	3 300	2 400	3 200	3 500	1 100	1 400	1 300	500	600	600
СҮ	**109.0**	**101.3**	700	640	700	2 200	2 800	3 500	2 600	3 500	4 000	1 200	1 500	1 400	800	800	1 000
ХЭ	**110.6**	**102.9**	900	700	1 030	2 600	2 500	3 500	3 000	2 800	4 500	1 350	1 700	1 600	500	700	500
Улаанбаатар																	
УБ	**109.9**	**108.9**	725	675	722	2 780	3 860	4 255	3 334	4 255	4 750	1 414	1 805	1 655	620	767	890

Хавсралт № 3-ийн үргэлжлэл

	ХҮИ, %		Хүнсний гол нэрийн барааны нэгжийн үнэ, төг											
	2011.VIII / 2010.VIII	2011.VIII / 2010.XII	Элсэн чихэр, кг			Ногоон цай, 2 кг			Төмс, кг			Сонгино, кг		
			2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Баруун бүс														
БӨ	**109.7**	**106.6**	1 300	1 600	1 900	3 000	3 650	3 800	500	800	500	800	1 000	1 100
ГО	**104.1**	**100.3**	1 200	1 600	1 700	4 500	5 500	5 500	700	800	600	1 000	1 000	1 500
ЗА	**110.3**	**99.0**	1 300	1 800	1 700	3 500	3 500	3 800	650	800	800	1 000	1 200	1 500
УВ	**107.6**	**100.1**	1 300	1 600	1 800	4 000	4 500	4 500	700	1 000	800	1 200	1 000	1 500
ХО	**104.5**	**102.3**	1 300	1 800	1 800	3 700	4 800	4 800	400	400	400	1 300	1 500	1 500
Хангайн бүс														
АР	**108.5**	**105.2**	1 400	1 600	1 700	3 200	3 300	3 500	1 000	900	1 000	800	1 000	1 000
БХ	**107.5**	**99.2**	1 200	1 700	1 800	4 000	4 000	4 400	900	700	800	1 000	1 500	1 000
БУ	**111.1**	**103.9**	1 500	1 800	1 800	3 000	3 500	3 500	500	800	900	800	1 000	800
ОР	**106.3**	**103.1**	1 150	1 650	1 500	3 500	3 500	5 000	350	700	500	700	1 000	1 000
ӨВ	**106.6**	**103.5**	1 200	1 500	1 800	4 500	4 500	4 500	500	800	850	700	800	850
ХӨ	**107.8**	**101.7**	1 550	1 700	1 700	4 500	5 200	4 900	500	1 100	800	1 200	1 500	1 200
Төвийн бүс														
ГС	**109.5**	**105.3**	1 120	1 566	1 500	3 000	3 000	3 000	650	850	867	700	890	867
ДА	**109.5**	**104.2**	1 400	1 700	1 700	4 500	4 500	4 500	600	950	1 000	1 000	1 000	1 000
ДО	**109.9**	**111.0**	1 200	1 500	1 600	3 500	4 000	4 500	550	800	1 000	830	1 200	1 000
ДУ	**114.2**	**108.0**	1 200	1 560	1 650	2 450	4 050	3 700	800	788	1 200	700	725	1 000
ӨМ	**111.8**	**108.3**	1 200	1 600	1 700	4 200	4 000	4 300	1 000	1 000	1 200	1 200	1 000	1 000
СЭ	**108.9**	**102.7**	1 200	1 600	1 600	3 800	4 000	4 200	800	700	800	1 700 [1]	1 300	1 000
ТӨ	**108.1**	**100.3**	1 450	1 600	1 700	4 200	4 500	4 200	650	700	900	800	900	800
Зүүн бүс														
ДД	**107.9**	**100.2**	1 200	1 500	1 600	2 600	3 500	3 400	550	650	700	500	700	600
СҮ	**109.0**	**101.3**	1 200	1 500	1 500	3 800	3 600	3 500	650	900	750	700	700	700
ХЭ	**110.6**	**102.9**	1 300	1 700	1 600	3 800	5 000	5 100	700	1 000	1 000	700	900	1 200
Улаанбаатар														
УБ	**109.9**	**108.9**	1 352	1 645	1 675	4 020	4 620	4 285	1 182	1 160	1 245	814	1 025	985

[1] - Монгол сонгино

Хавсралт № 4

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, сараар

төг

Аймаг, нийслэл	1 ширхэгийн дундаж үнэ					
	Үхрийн шир					
	2 м-ээс доош урттай			2 м-ээс дээш урттай		
	2010 VIII	2011 VII	2011 VIII	2010 VIII	2011 VII	2011 VIII
			Баруун бүс			
БӨ	6 500	12 000	14 000	10 000	-	15 000
ГО	8 000	-	-	12 000	11 500	15 000
ЗА	-	12 000	15 000	-	15 000	20 000
УВ	8 000	-	-	-	18 000	-
ХО	-	-	-	11 000	14 000	15 000
			Хангайн бүс			
АР	8 000	19 000	25 000	16 000	30 000	35 000
БХ	-	15 000	12 000	-	25 000	20 000
БУ	8 000	16 000	15 500	14 500	25 000	27 500
ОР	8 500	14 500	15 500	17 000	26 500	20 000
ӨВ	-	-	-	8 000	-	20 000
ХӨ	6 000	15 000	-	15 000	20 000	-
			Төвийн бүс			
ГС	10 000	12 000	-	15 000	-	15 000
ДА	8 000	12 000	20 000	18 000	24 000	30 000
ДО	7 000	-	-	10 000	-	-
ДУ	9 000	-	11 500	-	-	-
СЭ	8 000	16 000	16 000	18 000	27 000	27 000
ТӨ	7 500	15 500	18 000	11 500	27 000	25 000
			Зүүн бүс			
ДД	7 800	12 000	12 000	14 500	-	16 000
СҮ	7 500	13 500	13 500	15 000	23 500	23 500
ХЭ	10 000	20 000	20 000	20 000	-	-
			Улаанбаатар			
УБ	10 000	20 000	22 000	23 000	34 000	36 000

Аймаг, нийслэл	1 ширхэгийн дундаж үнэ		
	Адууны шир		
	2010 VIII	2011 VII	2011 VIII
		Баруун бүс	
БӨ	10 000	24 500	25 000
ГО	10 500	-	-
ЗА	-	-	-
УВ	10 000	20 000	-
ХО	10 000	-	20 000
		Хангайн бүс	
АР	10 000	29 000	30 000
БХ	-	20 000	20 000
БУ	11 500	25 000	27 500
ОР	13 000	25 500	29 000
ӨВ	10 000	20 000	25 000
ХӨ	12 500	-	-
		Төвийн бүс	
ГС	12 000	27 500	25 000
ДА	11 000	21 000	25 000
ДО	10 000	-	-
ДУ	10 000	19 500	22 500
ӨМ	10 000	18 000	18 000
СЭ	10 000	25 000	25 000
ТӨ	13 500	24 000	27 500
		Зүүн бүс	
ДД	10 000	22 000	24 500
СҮ	12 500	24 000	23 500
ХЭ	13 000	30 000	30 000
		Улаанбаатар	
УБ	15 000	31 000	31 000

Хавсралт № 4-ийн үргэлжлэл

Аймаг, нийслэл	1 кг-ын дундаж үнэ					
	Ямааны ноолуур					
	Цагаан			Бор		
	2010 VIII	2011 VII	2011 VIII	2010 VIII	2011 VII	2011 VIII
Баруун бүс						
БӨ	45 000	52 000	54 000	45 000	52 000	54 000
ГО	53 000	53 500	54 000	53 000	53 500	54 000
ЗА	52 000	53 000	55 000	52 000	53 000	55 000
УВ	48 000	53 000	-	45 000	-	-
ХО	45 000	50 000	52 000	45 000	-	52 000
Хангайн бүс						
АР	50 000	40 000	43 000	50 000	40 000	43 000
БХ	-	53 000	52 000	-	53 000	52 000
ОР	47 000	45 000	50 000	46 000	45 000	-
ӨВ	50 000	53 000	55 000	50 000	53 000	55 000
ХӨ	49 000	48 000	-	50 000	48 000	-
Төвийн бүс						
ГС	-	45 000	-	-	-	-
ДА	48 000	45 000	50 000	48 000	45 000	50 000
ДО	47 000	47 000	51 000	47 000	47 000	51 000
ДУ	-	-	-	50 500	47 500	51 500
ӨМ	51 000	50 000	50 000	51 000	50 000	50 000
СЭ	-	40 000	40 000	-	-	-
ТӨ	51 500	52 500	-	51 500	50 000	-
Зүүн бүс						
СҮ	40 000	42 500	40 000	40 000	-	-
Улаанбаатар						
УБ	48 000	55 000	53 000	48 000	-	-

Аймаг, нийслэл	1 кг-ын дундаж үнэ					
	Тэмээний ноос					
	Эр			Эм		
	2010 VIII	2011 VII	2011 VIII	2010 VIII	2011 VII	2011 VIII
Баруун бүс						
ГО	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 500
УВ	2 000	7 000	-	3 000	5 000	-
ХО	-	4 000	-	-	3 000	-
Хангайн бүс						
БХ	-	6 000	6 000	-	-	6 000
ӨВ	-	5 000	-	-	5 000	-
Төвийн бүс						
ГС	-	3 500	-	-	3 500	-
ДО	4 000	7 000	-	4 000	5 000	-
ДУ	4 800	4 000	4 000	4 800	-	4 000
ӨМ	4 000	5 000	5 000	4 000	5 000	-
ТӨ	5 000	5 000	7 000	4 000	5 000	5 000
Зүүн бүс						
ДД	3 000	4 500	5 000	3 000	5 000	5 000
СҮ	4 000	5 500	5 000	2 500	4 000	3 500
ХЭ	-	4 500	5 000	-	-	-
Улаанбаатар						
УБ	7 000	11 000	10 000	4 400	6 000	6 000

Хавсралт № 5

МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА
(жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, оны үнээр)

сая төг

	2010 I-VIII	дүнд эзлэх хувь	2011 I-VIII	дүнд эзлэх хувь
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	**1 772 632.2**	**100.0**	**2 756 992.6**	**100.0**
ТОГТВОРЖУУЛАЛТЫН САН	-	-	40 680.0	1.5
НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	1 772 632.2	100.0	2 716 312.7	98.5
УРСГАЛ ОРЛОГО	1 737 447.3	98.0	2 705 029.2	98.1
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1 558 330.7	87.9	2 342 756.5	85.0
1. Орлогын албан татвар	547 410.3	30.9	526 065.4	19.1
- Аж ахуйн нэгжийн	229 695.3	13.0	334 626.9	12.1
- Хүн амын	89 215.7	5.0	135 729.5	4.9
- Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн	228 499.3	12.9	55 709.1	2.0
2. Нийгмийн даатгалын шимтгэл	192 691.8	10.9	273 840.0	9.9
3. Өмчийн татвар	7 174.5	0.4	9 766.1	0.4
4. Дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар	516 550.9	29.1	908 365.3	32.9
- Нэмэгдсэн өртгийн татвар	336 388.7	19.0	695 534.6	25.2
- Онцгой албан татвар	165 932.6	9.4	191 072.4	6.9
- Тусгай зориулалтын орлого	14 229.7	0.8	21 758.3	0.8
5. Гадаад худалдааны татварын орлого	116 678.5	6.6	217 952.4	7.9
6. Бусад татвар	177 824.6	10.0	406 767.3	14.8
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	179 116.6	10.1	362 272.7	13.1
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	3 280.9	0.2	9 741.7	0.4
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	31 904.0	1.8	1 541.8	0.1
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	**1 805 515.3**	**100.0**	**2 530 013.9**	**100.0**
НИЙТ ЗАРЛАГА	1 656 426.2	91.7	2 389 849.8	94.5
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1 378 522.3	76.4	1 962 144.0	77.6
1. Бараа, үйлчилгээний зардал	673 209.9	37.3	869 879.1	34.4
- Цалин, хөлс	392 125.8	21.7	511 442.1	20.2
- Нийгмийн даатгалын шимтгэл	35 551.4	2.0	54 018.5	2.1
- Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	281 084.1	15.6	358 437.0	14.2
2. Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	33 402.7	1.9	25 780.2	1.0
3. Татаас ба шилжүүлэг	671 909.8	37.2	1066 484.7	42.2
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	277 903.8	15.4	427 705.8	16.9
Дотоод эх үүсвэр	271 211.5	15.0	389 799.0	15.4
- Хөрөнгө оруулалт	241 240.6	13.4	344 599.0	13.6
- Их засварын зардал	15 396.1	0.9	33 104.3	1.3
- Авто замын сан	7 721.6	0.4	-	-
- Геологи хайгуулын зардал	1 394.3	0.1	-	-
- Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	3 180.9	0.2	2 282.5	0.1
- Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	2 277.9	0.1	9 813.1	0.4
Гадаад эх үүсвэр	6 692.3	0.4	37 906.8	1.5
ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	149 089.1	8.3	140 164.1	5.5
- Гадаад зээлээр санхүүжих төсөл	21 132.3	1.2	7 971.4	0.3

Хавсралт № 6

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА
(жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, оны үнээр)

сая төг

Аймаг, нийслэл	Орлого			Улсын төсвөөс олгосон санхүүгийн дэмжлэг		Зарлага		
	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2011 I-VIII / 2010 I-VIII %	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2011 I-VIII / 2010 I-VIII %
БҮГД	**208 221.8**	**351 257.7**	**168.7**	**13 060.2**	**18 923.5**	**193 043.9**	**268 714.5**	**139.2**
Баруун бүс								
Дүн	**14 760.9**	**21 062.7**	**142.7**	**5 406.6**	**8 454.0**	**14 662.2**	**21 988.7**	**150.0**
БӨ	2 379.3	3 735.7	157.0	890.0	1 750.0	2 690.1	3 542.0	131.7
ГО	3 560.9	4 251.6	119.4	368.8	111.1	2 586.1	4 670.2	180.6
ЗА	3 103.7	4 886.6	157.4	1 491.4	2 764.8	3 295.2	4 848.0	147.1
УВ	3 017.5	4 966.4	164.6	1 647.9	3 044.6	2 614.4	4 609.2	176.3
ХО	2 699.5	3 222.5	119.4	1 008.5	783.5	3 476.3	4 319.2	124.2
Хангайн бүс								
Дүн	**44 103.8**	**73 305.7**	**166.2**	**6 785.1**	**8 354.8**	**40 965.4**	**63 071.5**	**154.0**
АР	2 966.1	5 026.5	169.5	1 402.1	2 737.3	3 000.6	4 449.0	148.3
БХ	3 658.2	4 998.2	136.6	1 642.5	2 673.3	3 010.2	4 406.8	146.4
БУ	2 806.6	3 605.3	128.5	-	-	2 511.8	3 571.7	142.2
ОР	27 366.4	51 619.8	188.6	-	-	24 984.0	40 308.2	161.3
ӨВ	3 512.9	2 482.0	70.7	1 843.7	-	3 719.1	5 039.0	135.5
ХӨ	3 793.6	5 574.1	146.9	1 896.8	2 944.3	3 739.6	5 296.8	141.6
Төвийн бүс								
Дүн	**45 403.7**	**98 346.8**	**216.6**	**868.6**	**2 114.6**	**39 825.6**	**73 951.9**	**185.7**
ГС	1 564.9	1 487.8	95.1	217.6	198.6	1 137.7	1 777.6	156.2
ДА	4 571.2	5 907.7	129.2	-	-	3 854.6	6 499.6	168.6
ДО	4 504.8	9 145.3	203.0	-	-	4 231.9	6 364.5	150.4
ДУ	2 121.2	3 646.5	171.9	651.0	1 916.0	1 991.9	3 239.0	162.6
ӨМ	20 305.2	64 279.0	316.6	-	-	17 007.4	41 422.6	243.6
СЭ	8 370.2	8 164.1	97.5	-	-	7 585.8	8 022.2	105.8
ТӨ	3 966.1	5 716.4	144.1	-	-	4 016.2	6 626.4	165.0
Зүүн бүс								
Дүн	**11 483.4**	**14 227.7**	**123.9**	**-**	**-**	**10 931.1**	**13 927.2**	**127.4**
ДД	2 741.6	4 528.9	165.2	-	-	2 395.3	4 158.8	173.6
СҮ	5 340.3	5 102.8	95.6	-	-	4 934.6	5 712.9	115.8
ХЭ	3 401.6	4 596.0	135.1	-	-	3 601.3	4 055.4	112.6
Улаанбаатар								
Дүн	**92 469.8**	**144 314.8**	**156.1**	**-**	**-**	**86 659.6**	**95 775.3**	**110.5**
УБ	92 469.8	144 314.8	156.1	-	-	%86 659.6	95 775.3	110.5

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС УЛСЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ОРЛОГО
(жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, оны үнээр)

сая төг

Аймаг, нийслэл	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2011 I-VIII / 2010 I-VIII
БҮГД	**72 467.1**	**82 628.0**	**114.0**
ГС	19.6	-	-
ДА	1 668.0	1 414.0	84.8
ДО	1 900.0	1 800.0	94.7
ДД	-	200.0	-
ОР	20 500.0	35 000.0	170.7
ӨМ	12 500.0	24 810.0	198.5
СЭ	2 574.4	850.0	33.0
ХЭ	272.3	154.0	56.6
УБ	33 032.8	18 400.0	55.7

Хавсралт № 7

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл, дэд салбараар,

жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр

сая төг

Аж үйлдвэрийн салбар	2010 VIII	2011 VIII	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2011 I-VIII / 2010 I-VIII %
Нийт дүн	**159 984.1**	**195 356.7**	**1 174 510.7**	**1 279 206.8**	**108.9**
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	**100 318.2**	**121 246.3**	**692 489.3**	**749 498.1**	**108.2**
Нүүрс олборлолт	25 259.5	27 052.1	146 956.4	188 560.3	128.3
Газрын тос олборлолт	10 553.9	11 580.2	78 818.0	80 316.9	101.9
Металлын хүдэр олборлолт	62 081.9	80 228.2	449 588.6	463 972.0	103.2
Бусад ашигт малтмал олборлолт	2 423.0	2 385.8	17 126.4	16 648.9	97.2
Боловсруулах аж үйлдвэр	**46 381.4**	**61 446.9**	**344 953.3**	**386 822.4**	**112.1**
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	22 180.5	25 826.7	169 370.8	190 623.5	112.5
Тамхи үйлдвэрлэл	1 920.0	2 664.1	9 914.5	14 532.2	146.6
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	6 630.8	8 931.1	66 210.4	73 364.2	110.8
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	333.6	5 657.1	4 245.7	9 493.0	223.6
Арьс, шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	22.0	42.9	3 641.9	1 410.9	38.7
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	368.8	288.4	1 752.7	1 651.1	94.2
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	325.2	385.9	1 594.4	1 761.2	110.5
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	817.6	671.4	7 874.9	6 474.6	82.2
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш үйлдвэрлэл	5.8	144.9	174.6	221.2	126.7
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	819.8	1 317.3	10 661.1	12 862.2	120.6
Резин болон хуванцар бүтээгдэхүүн	66.8	162.9	247.1	553.3	223.9
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	5 908.7	8 235.1	20 653.8	33 126.4	160.4
Төмрийн үйлдвэрлэл	6 789.8	6 534.5	47 165.5	37 212.8	78.9
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	2.4	1.9	24.2	24.4	100.9
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	20.8	24.3	165.3	711.7	430.7
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	26.1	494.1	211.9	2 091.8	987.3
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	44.6	0.8	299.5	66.2	22.1
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	98.1	63.7	745.2	641.7	86.1
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	**13 284.5**	**12 663.5**	**137 068.0**	**142 886.4**	**104.2**
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	12 206.7	11 615.2	128 051.8	133 871.9	104.5
Ус ариутгал, усан хангамж	1 077.7	1 048.2	9 016.2	9 014.5	100.0

Хавсралт № 8

Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл,

жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2010 VIII	2011 VIII	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2011 I-VIII / 2010 I-VIII %
Цахилгаан эрчим хүч	сая кВт.цаг	272.4	258.0	2 360.6	2 485.2	105.3
Дулааны эрчим хүч	мян.Гкал	151.1	152.1	4 930.0	5 037.4	102.2
Газрын тос	мян.баррель	192.9	211.6	1 440.5	1 467.9	101.9
Нүүрс	мян.т	2 410.9	2 582.0	14 026.3	17 997.2	128.3
Зэсийн баяжмал, 35%-ийн агуулгатай	мян.т	28.9	33.4	237.3	229.2	96.6
Молибдений баяжмал, 47%-ийн агуулгатай	т	402.6	325.2	3 168.2	2 742.0	86.5
Хайлуур жоншны баяжмал	мян.т	12.7	13.0	98.1	89.6	91.3
Алт	кг	757.9	555.4	4 187.2	3 766.9	90.0
Катодын зэс, 99%	т	228.2	214.8	1 835.7	1 571.6	85.6
Сүлжмэл эдлэл	мян.ш	70.6	68.2	385.1	464.5	120.6
Самнасан ноолуур	т	31.4	81.4	637.8	769.3	120.6
Хивс	мян.$м^2$	38.3	74.3	365.6	528.7	144.6
Тэмээний ноосон хөнжил	мян.м	0.8	0.3	7.7	12.4	161.0
Зүсмэл материал	$м^3$	1 596.1	4 150.5	8 586.3	13 627.5	158.7
Шохой	мян.т	2.6	5.2	31.5	23.5	74.5
Сонин	сая х.д.х	3.6	3.3	29.7	25.6	86.3
Малын мах	т	424.0	1.5	2 169.0	544.0	25.1
Хиамны зүйл	т	137.0	197.2	1 090.5	1 347.8	123.6
Гурил	т	10 642.6	7 056.4	87 738.8	64 712.1	73.8
Талх	т	1 843.0	1 973.0	14 034.8	14 204.6	101.2
Нарийн боов	т	1 079.6	1 138.4	8 274.2	8 168.1	98.7
Гоймон	т	28.4	174.1	1 443.3	1 358.6	94.1
Амтат ус, ундаа	мян.л	4 203.1	10 371.5	34 611.4	50 658.9	146.4
Архи, дарс	мян.л	1 681.9	1 936.8	13 657.0	17 142.7	125.5
Спирт	мян.л	73.0	208.2	2 302.8	2 250.5	97.7

Хавсралт № 9

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн, салбараар, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар, оны үнээр

сая төг

	2010 I-VIII	2011 I-VIII	Үүнээс: гадаадад	Дүнд эзлэх хувь	
				2010 I-VIII	2011 I-VIII
Аж үйлдвэр бүгд	**2 716 959.4**	**3 413 240.1**	**2 176 474.8**	**100.0**	**100.0**
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	**1 891 510.3**	**2 346 071.2**	**1 993 107.5**	**69.6**	**68.8**
Нүүрс олборлолт	593 888.4	835 513.3	765 463.8	21.9	24.5
Газрын тос олборлолт	142 264.8	177 275.1	177 275.1	5.2	5.2
Металлын хүдэр олборлолт	1 108 657.4	1 282 349.4	1 006 810.1	40.8	37.6
Бусад ашигт малтмал олборлолт	46 699.7	50 933.4	43 558.4	1.7	1.5
Боловсруулах аж үйлдвэр	**598 849.5**	**807 157.6**	**183 367.3**	**22.0**	**23.6**
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	312 273.2	399 621.1	3 263.8	11.5	11.7
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	30 055.0	25 245.4	2 764.4	9.6 *	6.3 *
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	20 987.5	24 336.0	-	6.7 *	6.1 *
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл үйлдвэрлэл	52 601.0	70 384.7	-	16.8 *	17.6 *
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	39 457.2	43 219.8	-	12.6 *	10.8 *
Ундаа үйлдвэрлэл /согтууруулах ундаа ороод/	169 172.6	236 435.1	499.4	54.2 *	59.2 *
Тамхи үйлдвэрлэл	25 961.4	28 560.7	-	1.0	0.8
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	93 656.9	122 853.3	87 064.8	3.4	3.6
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	3 952.0	6 249.4	503.3	0.1	0.2
Арьс, шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	1 187.3	1 569.5	387.4	0.0	0.0
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	4 919.4	5 501.4	-	0.2	0.2
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	10 678.7	10 275.0	-	0.4	0.3
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	7 067.7	7 275.4	-	0.3	0.2
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш үйлдвэрлэл	87.9	63 502.0	63 221.0	0.0	1.9
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	17 847.8	26 039.2	-	0.7	0.8
Резин болон хуванцар бүтээгдэхүүн	288.8	1 487.1	-	0.0	0.0
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	34 335.2	62 036.6	-	1.3	1.8
Төмрийн үйлдвэрлэл	77 077.7	54 999.4	28 764.8	2.8	1.6
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	6 083.3	12 656.7	159.8	0.2	0.4
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	108.7	1 261.3	-	0.0	0.0
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	644.5	590.6	-	0.0	0.0
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	456.9	159.2	-	0.0	0.0
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	1 571.3	1 566.5	-	0.1	0.0
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	650.6	953.1	2.4	0.0	0.0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	**226 599.6**	**260 011.3**	**-**	**8.4**	**7.6**
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	205 757.3	234 995.0	-	7.6	6.9
Ус ариутгал, усан хангамж	20 842.3	25 016.3	-	0.8	0.7

Тайлбар: * Бүлгийн дүнд эзлэх хувь

Хавсралт № 10

Төмөр зам, агаарын тээврийн үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

Тээврийн төрөл, үзүүлэлтүүд	2009 I-VIII	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2011 I-VIII / 2010 I-VIII %
I. Төмөр замын тээвэр				
Тээсэн ачаа, мян.т	8 896.5	10 493.4	11 763.7	112.1
дотоодын	4 577.0	5 146.5	5 269.2	102.4
гаргалт	1 913.3	2 695.0	3 860.4	143.2
оруулалт	785.2	1 009.7	1 303.6	129.1
дамжин өнгөрөх	1 621.0	1 642.3	1 330.4	81.0
Ачаа эргэлт, сая т.км	5 085.9	6 447.0	7 383.6	114.5
дотоодын	1 406.6	1 644.9	1 772.3	107.7
гаргалт	1 513.7	2 489.8	3 469.2	139.3
оруулалт	366.3	489.4	665.2	135.9
дамжин өнгөрөх	1 799.3	1 822.9	1 476.8	81.0
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	2 194.5	2 359.0	2 561.8	108.6
олон улсад зорчсон	80.6	89.2	96.4	108.1
дотоодод зорчсон	2 113.9	2 269.8	2 465.4	108.6
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	690.6	796.1	912.3	114.6
Шилжүүлсэн сая т.км	5 776.4	7 243.1	8 295.9	114.5
Тээврийн орлого, оны үнээр, сая төг	138 477.1	190 835.3	253 189.8	132.7
II. Агаарын тээвэр				
Тээсэн ачаа, т	812.2	1 106.5	1 626.0	147.0
шуудан	208.5	247.8	281.9	113.7
тээш	209.3	179.4	246.2	137.2
ачаа	394.4	679.3	1 097.9	161.6
Ачаа эргэлт, мян.т.км	2 345.1	2 971.5	4 107.6	138.2
шуудан	500.4	438.6	512.4	116.8
тээш	385.9	259.7	361.0	139.0
ачаа	1 458.7	2 273.2	3 234.3	142.3
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	209.2	260.8	378.9	145.3
олон улсад зорчсон	160.4	184.4	252.7	137.1
дотоодод зорчсон	48.9	76.4	126.2	165.1
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	457.2	447.3	644.7	144.1
Шилжүүлсэн сая т.км	43.8	43.6	62.7	143.7
Тээврийн орлого, оны үнээр, сая төг	74 730.7	80 143.9	108 107.7	134.9

Хавсралт № 11

Гадаад худалдааны нийт эргэлт, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

мян.ам.долл

Үзүүлэлт	2010 I-VIII	2011 I-VIII	2011 I-VIII / 2010 I-VIII %
Нийт бараа эргэлт	**3 758 789.4**	**7 080 140.2**	**188.4**
Экспорт	**1 793 592.1**	**2 889 012.9**	**161.1**
Валютын төлбөртэй худалдаа	1 778 512.4	2 884 866.9	162.2
Гадаадын тусламжийн бараа	-	316.3	-
Гадаадын захиалагчийн материалаар хийсэн бараа	571.9	1 166.0	203.9
Бусад	14 507.8	2 663.8	18.4
Импорт	**1 965 197.3**	**4 191 127.3**	**213.3**
Валютын төлбөртэй худалдаа	1 796 503.7	3 322 348.7	184.9
Бараа солилцоо	3 862.2	283.3	7.3
Гадаадын тусламжийн бараа	76 848.6	93 418.5	121.6
Хөрөнгө оруулалтаар нийлүүлсэн бараа	75 455.5	772 516.2	1 023.8
Гадаадын зээлийн хөрөнгөөр нийлүүлсэн бараа	10 842.0	1 591.0	14.7
Гадаадын захиалагчийн материал, эд зүйлс	744.3	399.8	53.7
Бусад	941.0	569.6	60.5

Хавсралт № 12

Экспорт, импорт, барааны бүлгээр, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

мян.ам.долл

Барааны бүлэг	2010 I-VIII		2011 I-VIII	
	Дүн	Дүнд эзлэх хувь	Дүн	Дүнд эзлэх хувь
Экспорт	**1 793 592.1**	**100.0**	**2 889 012.9**	**100.0**
Эрдэс бүтээгдэхүүн	1 395 520.4	77.8	2 480 761.4	85.9
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	158 626.2	8.8	186 493.6	6.5
Үнэт ба хагас үнэт чулуу, үнэт металл, гоёлын зүйлс, зоос	132 935.5	7.4	125 634.7	4.3
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	28 621.9	1.6	36 219.7	1.3
Мал, амьтад, тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	24 335.1	1.4	16 182.9	0.6
Үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	17 844.0	1.0	15 588.3	0.5
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн эд анги, сэлбэг	16 983.1	0.9	8 153.7	0.3
Бусад	18 725.9	1.1	19 978.6	0.6
Импорт	**1 965 197.3**	**100.0**	**4 191 127.3**	**100.0**
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн эд анги, сэлбэг	406 200.9	20.7	1 106 982.9	26.4
Авто, агаарын ба усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	369 059.1	18.8	991 465.1	23.7
Эрдэс бүтээгдэхүүн	449 284.8	22.9	812 226.4	19.4
Үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	124 990.7	6.4	411 550.1	9.8
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	141 596.6	7.2	200 563.8	4.8
Хими, химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	137 354.7	7.0	155 359.6	3.7
Хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэл	69 114.1	3.5	142 644.1	3.4
Чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуун зүйлс, шил, шилэн сав	35 027.4	1.8	68 735.1	1.6
Хараа зүй, гэрэл, кино зураг, хэмжүүр, хяналт, эмнэлэг, мэс заслын багаж, цаг, хөгжмийн зэмсэг	29 852.6	1.5	41 003.9	1.0
Бусад	202 716.5	10.2	260 596.4	6.2

ХҮН АМЫН БОЛОВСРОЛЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

1. Хүн амын сургуульд хамрагдалтын байдал

Хүн ам, үүний дотор сургуулийн насны хүүхдийг сургуульд бүрэн хамруулах, суралцаж байгаа хүүхдийг сургуулиас завсардуулахгүйгээр зохих түвшний боловсрол эзэмшүүлэх талаар манай улсын төр, засгаас ихээхэн анхаарч, нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн үе шатны онцлогтой уялдуулан хууль эрх зүйн орчныг бүрэлдүүлж, түүнийгээ хэрэгжүүлэх зохион байгуулалтын арга хэмжээ авснаар өнөө үед хүн амын бичиг үсгийн мэдлэг, боловсролын түвшин хөгжсөн орнуудынхтай ойртож байна.

Манай улс ерөнхий боловсролын сургуулийг бэхжүүлэн хөгжүүлэх, сургуулийн насны хүүхдийг бүх нийтээр нь анхан, бүрэн бус дунд боловсролтой болгох зорилтыг 1990 оныг хүртэл амжилттай хэрэгжүүлсэн.

Зах зээлийн эдийн засгийн харилцаанд шилжснээр боловсролын эрх зүйн зохицуулалтыг Монгол Улсын шинэ үндсэн хууль болон бусад хуульд нийцүүлэн иргэн бүрийг бүх талаар хөгжүүлэх, шинжлэх ухаан, технологийн дэвшил, эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг хурдасгах, материаллаг болон оюуны баялгийг бүтээх эх сурвалж, үндэсний тусгаар тогтнол, аюулгүй байдлын баталгаа гэж үзээд нийгмийн тэргүүлэх салбар болгон хөгжүүлж байна.

Хүн ам, орон сууцны 2010 оны улсын тооллогын дүнгээр 6-29 насны нийт хүн амын 58.1 хувь нь, үүнээс эрэгтэйчүүдийн 55.7 хувь, эмэгтэйчүүдийн 60.6 хувь нь ямар нэг түвшний боловсрол олгох сургуульд суралцаж байна.

Сургуульд суралцагчдыг насны бүлгээр ангилахдаа Монгол Улсын ерөнхий боловсролын сургуулийн тогтолцоотой уялдуулан ангилж авч үзсэн.

Хүснэгт 1

6-29 насны хүн ам, сургуульд суралцагчдын тоо,
сургуульд хамрагдалтын хувь, насны бүлэг, хүйсээр, 2010 он

Насны бүлэг	Бүх хүн ам			Сургуульд сурдаг хүн ам			Сургуульд хамрагдалт, хувиар		
	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Бүгд	1207540	610537	597003	702030	340159	361871	58.1	55.7	60.6
6-11	268703	136601	132102	261720	132601	129119	97.4	97.1	97.7
12-14	141026	71414	69612	135004	67414	67590	95.7	94.4	97.1
15-17	146446	74236	72210	130330	63240	67090	89.0	85.2	92.9
18-22	290177	146929	143248	147118	64683	82435	50.7	44.0	57.5
23-29	361188	181357	179831	27858	12221	15637	7.7	6.7	8.7

Тооллогын үед 6 настай хүүхдийн 93.6 хувь нь, 7 настай хүүхдийн 97.6 хувь нь сургуульд хамрагдаж, 6 настай хүүхдээс 2.7 мян.хүүхэд сургуульд хамрагдалгүй үлдсэн байгаагийн дотор 1.5 мянга нь хөвгүүд, 1.2 мянга нь охид байв.

Зураг 1

6-29 насны хүн амын сургуульд хамрагдалт насны бүлэг, хүйс, хувиар, 2010 он

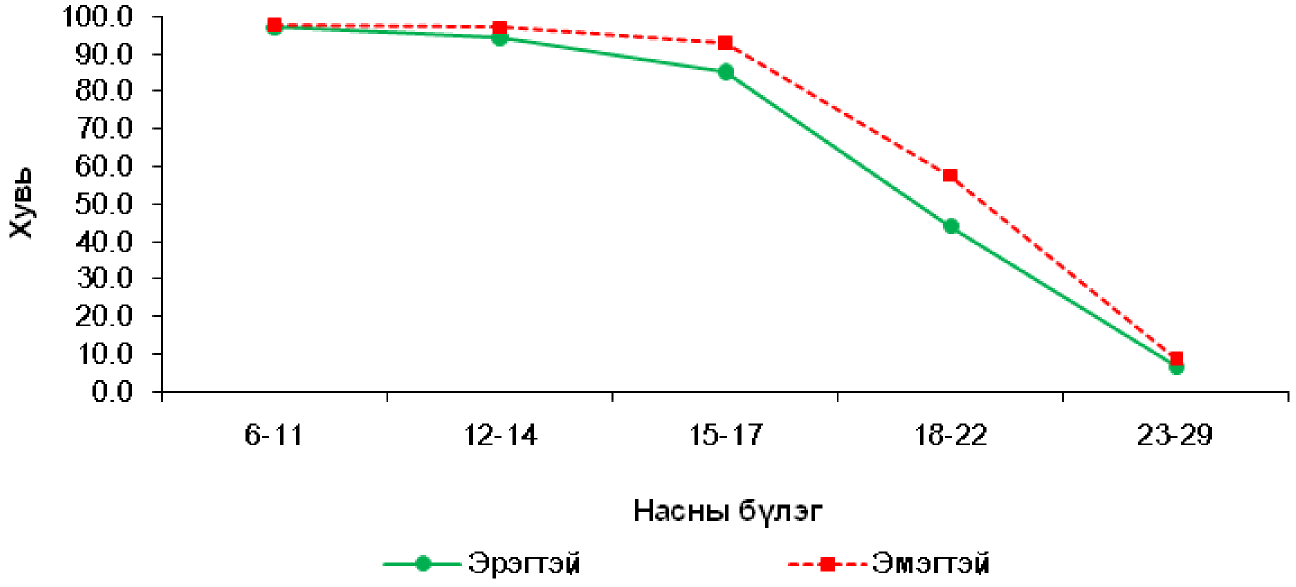

Сургуульд хамрагдалтын хувь бага боловсрол эзэмших насны бүлгээс суурь боловсрол эзэмших насны бүлэгт 1.7 пунктээр буурч байна. Энэ нь тоон утгаараа 6.0 мян.хүүхэд суурь боловсрол эзэмших насандаа сургуульд хамрагдахгүй байна гэсэн үг юм. Эдгээр хүүхдийн 66.4 хувь нь хөвгүүд байна. Энэ нь 1990-ээд оны мал хувьчлалаас үүдэн малчин өрхийн эрэгтэй хүүхэд сургуулиас ихээхэн завсардаж байснаа сүүлийн жилүүдэд буурч байгаа боловч энэ байдал арилахгүй үргэлжилж байгааг харуулж байна гэж үзэх үндэстэй. Нөгөө талаар зах зээлийн эдийн засгийн харилцаанд шилжиж, ядуурал нэмэгдснээс ядуу, нэн ядуу өрхийн эрэгтэй хүүхдийг орлого олох янз бүрийн хөдөлмөрт татан оруулснаас суралцах боломжгүй байгаатай холбон тайлбарлаж болох юм.

Манай улс өргөн уудам нутагтай, цөөн хүн амтай, 2010 оны тооллогоор нэг хавтгай дөрвөлжин километр нутаг дэвсгэрт 1.7 хүн ногдож, хүн амын нягтрал сийрэг орны тоонд багтсан хэвээр байна. Манай улсын энэ онцлог нь сургуулийн насны хүүхдийг хот, хөдөө бүх нийтээр нь хамран сургахад хөрөнгө хүч шаардсан нэлээд өвөрмөц зохион байгуулалтын арга хэмжээ шаардлагатай байдаг. Хүн амын суурьшлын байдлаас хамааран сургууль хамрагдалт ч ялгаатай байдгийг хүснэгт 2-оос харж болно.

6-29 настай нийт хүн амын сургуульд хамрагдалтын хувь хөдөөд хотоос 6.3 пунктээр доогуур байгаагийн ихэнх зөрүү нь 15-29 насанд байна. Нөгөө талаар мэргэжлийн сургуулиуд Улаанбаатар хотод ихэнх нь төвлөрч, мөн аймгийн төвүүд байрладаг тул 18-22 насанд суралцагчид хотод хөдөөнөөс 15.3 дахин их байна.

Хүснэгт 2

6-29 насны хүн ам, сургуульд суралцагчдын тоо, сургуульд хамрагдалтын хувь, насны бүлэг, хүйс, байршлаар, 2010 он

Насны бүлэг	Бүх хүн ам			Сургуульд сурдаг хүн ам			Сургуульд хамрагдалт, хувиар		
	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Хот									
Бүгд	832201	410224	421977	500227	239572	260655	60.1	58.4	61.8
6-11	165253	83805	81448	162119	82064	80055	98.1	97.9	98.3
12-14	85145	42622	42523	82654	41112	41542	97.1	96.5	97.7
15-17	98994	49374	49620	92022	44968	47054	93.0	91.1	94.8
18-22	229180	110522	118658	138076	60413	77663	60.2	54.7	65.5
23-29	253629	123901	129728	25356	11015	14341	10.0	8.9	11.1
Хөдөө									
Бүгд	375339	200313	175026	201803	100587	101216	53.8	50.2	57.8
6-11	103450	52796	50654	99601	50537	49064	96.3	95.7	96.9
12-14	55881	28792	27089	52350	26302	26048	93.7	91.4	96.2
15-17	47452	24862	22590	38308	18272	20036	80.7	73.5	88.7
18-22	60997	36407	24590	9042	4270	4772	14.8	11.7	19.4
23-29	107559	57456	50103	2502	1206	1296	2.3	2.1	2.6

Бага боловсрол эзэмших насанд хөдөөгийн хүүхдийн сургуульд хамрагдалт хотынхоос 1.8 пунктээр, суурь боловсрол эзэмших насанд 3.4 пунктээр, бүрэн дунд боловсрол эзэмших насанд 17.6 пунктээр доогуур байна. Хөдөөгийн эрэгтэй хүүхдийн сургуульд хамрагдалтын хувь хотынхоос бага боловсрол олгох насанд 2.2 пунктээр, суурь боловсрол олгох насанд 5.1 пунктээр, бүрэн дунд боловсрол олгох насанд 17.6 пунктээр бага байна. Хөдөөд байнга оршин суудаг 18-22 настай эрэгтэйчүүдийн тоо эмэгтэйчүүдийнхээс 11.8 мянган хүнээр олон байхад сургуульд суралцдаггүй мөн насны эрэгтэйчүүдийн тоо эмэгтэйчүүдийнхээс 12.3 мянган хүнээр их байгаа нь хөдөөд эрэгтэйчүүдийн сургууль завсардалт хэр их байгааг харуулж байна.

Зураг 2

6-29 насны хүн амын сургуульд хамрагдалт, насны бүлэг, хүйс, байршил, хувиар, 2010 он

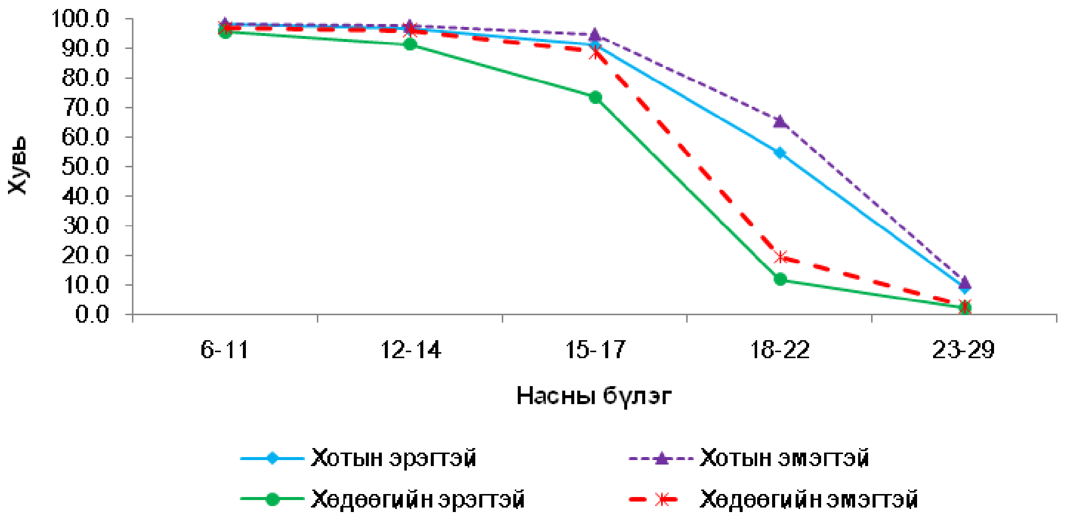

Хотод байнга оршин суудаг сургуулийн насны охид, хөвгүүдийн сургуульд хамрагдалтын хэмжээ ялгаатай байгаа боловч хөдөөнийнхээс зөрүү нь бага байна. Хотод 12-14 насны хөвгүүдийн сургуульд хамрагдалт мөн насны охидынхоос 1.2 пунктээр бага байна. Харин энэ зөрүү 15-17 насанд 3.7 пункт болж өссөн байна. Харин мэргэжлийн сургуулиуд бүхэлдээ хотуудад байрлаж байгаагаас 18-22 насны эмэгтэйчүүдийн сургуульд хамрагдалт, эрэгтэйчүүдийнхээс 10.8 пунктээр илүү байгаа нь хөдөөнөөс олон тооны эмэгтэйчүүд хотод мэргэжлийн сургуульд ирж суралцаж байгаатай холбоотой.

2. Хүн амын бичиг үсгийн мэдлэг, боловсролын байдал

Манай улс 1921 оноос ард иргэдийнхээ бичиг үсэг үл мэдэх явдлыг арилгах зорилтыг төр, засгаас дэвшүүлж, энэ ажлын хүрээнд сургуулийн насны хүүхдийг сургуульд бүрэн хамруулах, улмаар боловсролыг шат дараалан зохих насанд нь эзэмшүүлэх, насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг үл мэдэх явдлыг арилгах талаар төр, засгаас олон төрлийн арга хэмжээ авсны дүнд бүр 1960-аад он гэхэд ард иргэдийн бичиг үсэг үл мэдэх явдлыг үндсэнд нь арилгасан тухайн үеийн цөөн орнуудын тоонд орсон.

Бичиг үсгийн мэдлэг: Олон улсын нийтлэг жишиг аргачлалаар хүн амын бичиг үсгийн мэдлэгийг 15, түүнээс дээш насанд тодорхойлдог. Манай улсын 15, түүнээс дээших насны нийт хүн амын бичиг үсгийн мэдлэг, боловсролын түвшний сүүлийн 10 гаруй жилийн өөрчлөлтийг хүснэгт 3-аас үзэж болно.

Хүснэгт 3

15, түүнээс дээш настай нийт хүн амын бичиг үсгийн мэдлэг, боловсролын түвшин, хүйс, хувиар, 2000, 2010 он

Хүйс	Бичиг үсэг мэддэг	Бичиг үсэг мэддэггүй	Суурь	Бүрэн дунд, техник мэргэжил	Тусгай мэргэжлийн дунд	Дээд
2000 он						
Бүгд	3.2	2.2	30.1	29.7	9.2	9.2
Эрэгтэй	3.1	2.0	34.0	27.8	6.9	9.2
Эмэгтэй	3.4	2.5	26.2	31.6	11.3	9.2
2010 он						
Бүгд	2.5	1.7	19.2	39.2	6.5	20.6
Эрэгтэй	2.9	1.8	22.0	39.7	5.2	17.3
Эмэгтэй	2.2	1.7	16.6	38.6	7.7	23.8

Манай улсад бичиг үсэг мэддэггүй хүний эзлэх хувь сүүлийн 10 гаруй жилд 0.5 пунктээр буурсан байна.

Хүснэгт 4

15, түүнээс дээш настай хүн амын бичиг үсгийн мэдлэг, боловсролын түвшин, насны бүлэг, хүйсээр, 2010 он

Насны бүлэг	Бичиг үсэг мэддэг	Бичиг үсэг мэддэггүй	Бага	Суурь	Бүрэн дунд	Техник болон мэргэжил	Тусгай мэргэжлийн дунд	Дээд	Бүгд	
									Хувь	Хүн амын тоо
					Бүгд					
Бүгд	2.5	1.7	10.3	19.2	36.0	3.2	6.5	20.6	100.0	1905969
15-19	1.8	1.6	12.8	41.0	39.4	1.8	1.0	0.6	100.0	257645
20-24	2.5	1.5	5.7	9.7	51.3	2.8	2.7	23.8	100.0	292183
25-29	3.8	2.2	10.2	13.0	31.1	1.5	2.2	36.1	100.0	247983
30-34	2.2	1.4	10.1	19.6	34.9	1.5	3.0	27.3	100.0	222522
35-39	1.0	1.1	4.0	20.3	40.3	4.4	7.4	21.5	100.0	202383
40-44	1.0	1.4	4.5	18.2	39.4	5.9	11.7	17.9	100.0	179267
45-49	1.6	1.6	6.5	18.3	33.9	5.6	12.7	19.8	100.0	158756
50-54	1.8	1.3	11.2	19.7	27.1	5.0	13.9	20.0	100.0	122082
55-59	2.3	1.4	16.8	17.2	23.8	4.1	15.1	19.4	100.0	71989
60 +	7.7	4.1	30.6	11.5	15.7	2.2	11.0	17.2	100.0	151159
					Эрэгтэй					
Бүгд	2.9	1.8	11.1	22.0	36.3	3.4	5.2	17.3	100.0	937271
15-19	2.4	2.1	14.2	41.5	36.2	2.0	1.1	0.5	100.0	130560
20-24	3.4	1.9	7.5	12.2	50.6	3.1	3.1	18.2	100.0	147472
25-29	5.0	2.7	12.7	15.0	32.6	1.7	2.2	28.3	100.0	124490
30-34	3.0	1.7	13.3	21.6	35.9	1.6	2.3	20.6	100.0	111976
35-39	1.2	1.2	5.3	24.7	40.6	4.7	6.0	16.2	100.0	100819
40-44	1.2	1.5	5.6	22.7	39.1	6.2	9.0	14.6	100.0	88273
45-49	1.7	1.6	7.3	22.8	34.5	5.7	9.1	17.2	100.0	77475
50-54	1.9	1.2	11.6	23.1	28.5	5.3	9.6	18.8	100.0	58009
55-59	2.2	1.3	15.5	19.6	24.6	4.9	10.9	21.0	100.0	33384
60 +	5.6	2.1	24.7	13.0	16.5	2.9	10.4	24.8	100.0	64813
					Эмэгтэй					
Бүгд	2.2	1.7	9.5	16.6	35.7	2.9	7.7	23.8	100.0	968698
15-19	1.2	1.1	11.4	40.6	42.7	1.5	0.8	0.7	100.0	127085
20-24	1.7	1.1	3.9	7.1	52.0	2.4	2.4	29.5	100.0	144711
25-29	2.7	1.7	7.6	10.9	29.6	1.3	2.2	43.9	100.0	123493
30-34	1.5	1.1	6.8	17.6	33.9	1.3	3.6	34.1	100.0	110546
35-39	0.7	1.0	2.8	16.0	39.9	4.1	8.8	26.7	100.0	101564
40-44	0.8	1.4	3.5	13.8	39.6	5.6	14.3	21.0	100.0	90994
45-49	1.4	1.6	5.6	14.1	33.3	5.5	16.1	22.3	100.0	81281
50-54	1.8	1.3	10.8	16.5	25.9	4.8	17.7	21.1	100.0	64073
55-59	2.5	1.4	17.8	15.1	23.1	3.4	18.7	18.0	100.0	38605
60 +	9.2	5.6	35.1	10.3	15.1	1.7	11.5	11.5	100.0	86346

Хүн амаа бичиг үсэгт сургах талаар олон жилийн өмнөөс явуулсан арга хэмжээний үр дүнд 15, түүнээс дээш насны нийт хүн амын зөвхөн 1.7 хувь нь бичиг үсэг мэдэхгүй байгаа нь багахан хэмжээ боловч нарийвчлан үзвэл анхаарах асуудал нэлээд байна. 15-19 насны хүүхэд, залуучуудын дотор бичиг үсэг үл мэдэгчдийн эзлэх хувь 2010 онд 2000 оныхоос 1.6 пунктээр буурчээ. Энэ онд 15-19 насны хүүхэд, залуучуудын 1.6 хувь буюу 4.1 мянган хүн бичиг үсэг мэддэггүй байгаагийн 2.7 мянга нь эрэгтэйчүүд, 1.4 нь эмэгтэйчүүд байна. 2000 онд 20-29 насны залуучуудын 2.3 хувь нь бичиг үсэг мэддэггүй байсан бол 2010 онд 1.8 хувь болж, нийт 9.8 мянган хүн бичиг үсэг мэддэггүй байгаагийн 62.6 хувь нь мөн л эрэгтэйчүүд байна.

Хүн амын боловсролын түвшин: Манай улсын хүн амын боловсролын түвшинд сүүлийн 10 гаруй жилд чанарын ахиц гарсан байна. 15, түүнээс дээш настай нийт хүн амд бага боловсролтой хүний эзлэх хувь 2010 онд 2000 оныхоос 6.1 пунктээр буурч, харин дээд боловсролтой хүний эзлэх хувь 11.4 пунктээр өссөн байна. 15, түүнээс дээш настай нийт эмэгтэйчүүдэд дээд боловсролтой хүний эзлэх хувь 2010 онд 2000 оныхоос 14.6 пункт,

эрэгтэйчүүдийнх 8.1 пунктээр нэмэгдсэн нь сүүлийн жилүүдэд манай улсын дээд боловсролын түвшин мэдэгдэхүйц дээшилж байгааг харуулж байна.

Зураг 3

15, түүнээс дээш настай боловсролтой хүн амын хүйсийн харьцаа, 2000, 2010 он

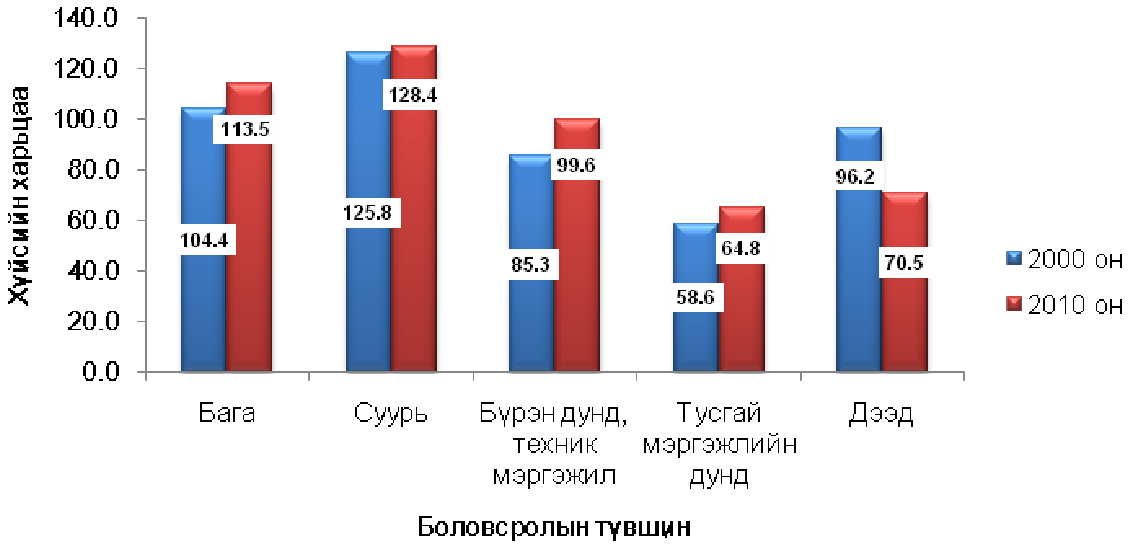

15, түүнээс дээш настай бага боловсролтой хүн амын хүйсийн харьцаа 2010 онд 2000 оныхоос 9.1 пункт, суурь боловсролтой хүн амынх 2.6 пункт, бүрэн дунд болон техник мэргэжлийн дунд боловсролтой хүн амынх 14.3 пункт, тусгай мэргэжлийн боловсролтой хүн амынх 6.2 пунктээр нэмэгдэж, дээд боловсролтой хүн амын хүйсийн харьцаа ихээхэн хурдацтай буюу 25.7 пунктээр буурсан байна. Хүн ам, орон сууцны 2010 оны улсын тооллогоор нийт хүн амын 67.9 хувь нь хотод, 32.1 хувь нь хөдөө байнга оршин сууж байна. 15, түүнээс дээш настай хөдөөгийн нийт хүн амд бичиг үсэг мэддэг болон мэддэггүй, бага , суурь, техник мэргэжлийн боловсролтой хүн амын эзлэх хувийн жин хотынхоос өндөр, бүрэн дунд, тусгай мэргэжлийн дунд, дээд боловсролтой хүн амын эзлэх хувийн жин хотынхоос бага байгаа нь хөдөөгийн хүн амын боловсролын ерөнхий түвшин хотынхоос доогуур байгааг харуулж байна.

Хүснэгт 5

15, түүнээс дээш настай хүн амын бичиг үсгийн мэдлэг, боловсролын түвшин, насны бүлэг, хүйс, байршлаар, 2010 он

Насны бүлэг	Бичиг үсэг мэддэг	Бичиг үсэг мэддэггүй	Бага	Суурь	Бүрэн дунд	Техник болон мэргэжил	Тусгай мэргэжлийн дунд	Дээд	Бүгд	
									Хувь	Хүн амын тоо
					Хот					
Бүгд	1.2	0.9	5.5	14.9	41.7	2.8	7.2	26.0	100.0	1331679
15-24	0.9	0.7	5.1	21.2	53.4	2.0	2.1	14.7	100.0	410118
25-34	1.2	0.9	3.6	10.8	38.0	1.5	3.0	41.0	100.0	321146
35-54	0.6	0.7	2.8	12.8	40.1	4.4	12.3	26.2	100.0	447959
55 +	3.5	1.9	18.5	12.4	22.8	2.9	14.3	23.8	100.0	152456
Эрэгтэй	1.2	0.9	5.6	17.5	43.2	3.1	5.9	22.5	100.0	636955
15-24	1.3	1.0	6.0	23.1	52.1	2.4	2.5	11.7	100.0	199875
25-34	1.6	1.1	5.1	13.5	41.4	1.8	2.9	32.8	100.0	157447
35-54	0.7	0.8	3.3	16.3	42.4	4.8	9.6	22.2	100.0	213612
55 +	2.3	1.1	13.4	13.8	23.4	3.4	11.7	31.1	100.0	66021
Эмэгтэй	1.1	0.9	5.4	12.5	40.3	2.4	8.3	29.2	100.0	694724
15-24	0.6	0.5	4.2	19.5	54.5	1.6	1.7	17.5	100.0	210243
25-34	0.8	0.7	2.2	8.2	34.8	1.2	3.2	48.9	100.0	163699
35-54	0.5	0.7	2.4	9.6	38.0	4.1	14.8	29.9	100.0	234347
55 +	4.4	2.6	22.4	11.4	22.3	2.5	16.2	18.2	100.0	86435
					Хөдөө					
Бүгд	5.8	3.7	21.4	29.4	22.7	4.1	4.8	8.2	100.0	574290
15-24	6.0	4.0	20.7	33.6	23.3	3.3	1.4	7.7	100.0	139710
25-34	7.2	3.9	24.1	27.6	21.8	1.5	1.5	12.4	100.0	149359
35-54	2.8	2.7	12.8	32.5	27.7	6.8	8.3	6.5	100.0	214529
55 +	11.3	5.9	42.8	15.2	8.7	2.7	8.2	5.2	100.0	70692
Эрэгтэй	6.3	3.7	22.8	31.6	21.6	4.1	3.5	6.4	100.0	300316
15-24	7.2	4.6	22.6	33.4	22.6	3.1	1.3	5.2	100.0	78157
25-34	8.9	4.4	28.7	27.3	19.7	1.4	0.9	8.5	100.0	79019
35-54	3.0	2.6	14.1	37.3	25.4	6.7	5.5	5.4	100.0	110964
55 +	9.0	3.4	38.5	18.1	10.7	4.1	8.3	7.9	100.0	32176
Эмэгтэй	5.2	3.7	19.8	26.9	24.0	4.0	6.3	10.1	100.0	273974
15-24	4.5	3.2	18.3	34.0	24.2	3.4	1.6	10.8	100.0	61553
25-34	5.3	3.3	18.9	27.8	24.2	1.6	2.1	16.8	100.0	70340
35-54	2.5	2.7	11.4	27.4	30.1	7.0	11.2	7.7	100.0	103565
55 +	13.2	8.0	46.4	12.8	7.0	1.6	8.0	2.9	100.0	38516

15, түүнээс дээш настай хөдөөгийн нийт хүн амд бичиг үсэг мэддэггүй хүн амын эзлэх хувь хотынхоос 2.8 пункт, бага боловсролтой хүн амынх 15.9 пункт, техник мэргэжлийн боловсролтой хүн амынх 1.3 пунктээр их, харин бүрэн дунд боловсролтой хүн амынх 19.0 пункт, тусгай мэргэжлийн дунд боловсролтой хүн амынх 2.4 пункт, дээд боловсролтой хүн амынх 17.8 пунктээр доогуур байна. Олон улсын нийтлэг жишиг хандлага, үүний дотор хөгжиж байгаа орнуудын хөдөөгийн хүн амын боловсролын түвшин хотынхоос доогуур байдаг жишиг манайд ч мөн хадгалагдаж байна.

Зураг 4

15, түүнээс дээш настай боловсролтой хүн амын хүйсийн харьцаа, байршлаар, 2010 он

15, түүнээс дээш настай бага боловсролтой хөдөөгийн хүн амын хүйсийн харьцаа хотынхоос 30.4 пункт, суурь боловсролтой хүн амынх 0.5 пункт, бүрэн дунд боловсролтой хүн амынх 0.4 пунктээр илүү байгаа бол, техник мэргэжлийн боловсролтой хүн амынх 6.9 пункт, тусгай мэргэжлийн дунд боловсролтой хүн амынх 4.5 пункт, дээд боловсролтой хүн амынх 0.5 пунктээр доогуур байна.

ДҮГНЭЛТ

- Хүн ам, орон сууцны 2010 оны улсын тооллогын дүнгээр 6 настай хөвгүүдийн тоо охидоосоо 871 хүүхдээр илүү байхад сургуульд хамрагдаагүй хөвгүүдийн тоо мөн охидоосоо 327-оор илүү байна. Энэ нь цаашдаа суралцагчдын хүйсийн харьцаа тэгш бус байхад нөлөөлж байгааг анхаарч төв, орон нутгийн боловсролын байгууллагууд хүүхдийг холбогдох хуулийн дагуу сургуульд элсэх насанд нь аль болох бүрэн элсүүлэх арга хэмжээ авах нь зүйтэй байна.
- Хөдөө байнга оршин суудаг сургуулийн насны хүүхдийн сургуульд хамрагдалт хотынхоос бүх насны бүлэгт бага байгаа нь анхаарал татаж байна.
- Хөдөөгийн сургуульд хамрагдахгүй байгаа хүүхдийн дийлэнх нь 18-22 насны эрэгтэйчүүд байна.
- Хот, хөдөөгийн хүн амын амьдралын хэвшил, эрхэлдэг аж ахуй үйлдвэрлэл, үйлчилгээний онцлог болон сүүлийн жилүүдэд хөдөөнөөс хот уруу шилжих хөдөлгөөн эрс нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор хот, хөдөөгийн хүн амын бичиг үсгийн мэдлэг, боловсролын түвшингийн ялгаа улам нэмэгдэх хандлагатай байна.
- Сургуульд суралцагчдын хүйсийн харьцаа бүрэн дунд боловсрол эзэмших наснаас эхлэн бүх түвшинд бага байгаа нь цаашдаа мэргэжлийн сургуулиудад суралцагчдын хүйсийн харьцаа бага байх үндсийг тавьж байна.
- Мэргэжилтэй боловсон хүчнийг бэлтгэхдээ их, дээд сургууль, коллеж, тусгай мэргэжлийн дунд сургуульд суралцагчдын мэргэжлийн онцлог, тэдний хүйсийн харьцааг эдийн засгийн үйл ажиллагааны төрөл бүрийн салбарт шаардлагатай мэргэжилтэй боловсон хүчний хэрэгцээ шаардлагыг төр, засгаас зохицуулах арга хэмжээг одооноос авахгүй бол ойрын жилүүдэд мэргэжилтэй боловсон хүчний хүйсийн харьцаа ихээхэн алдагдах төлөвтэй байна.
- Сүүлийн жилүүдэд дээд боловсрол эзэмшигчдийн болон мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төвд элсэгчдийн тоо тогтмол өсч байна. Хөгжиж буй ихэнхи улс, орнуудад гол төлөв боловсрол доогуур буюу боловсролгүй хүн ам ажилгүй байдаг бол манай улсад боловсролын түвшин дээшлэх тутам ажилгүй байх магадлал өндөр байгаа бөгөөд ажилгүй иргэдийн дотор дээд болон бүрэн дунд боловсролтой иргэдийн эзлэх хувь нэмэгдэж байна.

Дэлхийн эдийн засаг, гадаад зах зээлийн тойм

АНУ-ын эдийн засаг

АНУ-ын Эдийн засгийн шинжилгээний товчооны урьдчилсан тооцоогоор 2011 оны 8 дугаар сарын 26-нд мэдээлснээр зэрэгцүүлэх үнээрх дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) 2011 оны 2 дугаар улиралд өмнөх улирлынхаас 1.0 хувиар* өсчээ[1].

Хэрэглээний үнийн индекс 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.5 хувь*, өмнөх оны мөн үеийнхээс 3.6 хувиар өсчээ[2].

Гадаад худалдааны алдагдлын хэмжээ 2011 оны эхний хагас жилд 288.3 тэрбум ам.долл* болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 38.2 тэрбум ам.долл буюу 15.3 хувиар* өсчээ[3].

Тус улсын Холбооны нөөцийн сан (Төв банк)-гийн урьдчилсан тооцоогоор аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн индекс 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.9 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 3.7 хувиар өссөн байна[4].

Ажилгүйдлийн түвшин 2011 оны 8 дугаар сард 9.1 хувь* болж, өмнөх сарынхтай ижил түвшинд байна[2].

Япон улсын эдийн засаг

Япон улсын Эдийн засаг, нийгмийн судалгааны институтийн урьдчилсан тооцоогоор 2011 оны 8 дугаар сарын 15-нд мэдээлснээр зэрэгцүүлэх үнээрх дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2011 оны 2 дугаар улиралд өмнөх улирлынхаас 0.3 хувь*, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.3 хувиар буурчээ[5].

Хэрэглээний үнийн индекс 2011 оны 7 дугаар сард 99.7(2005=100) байгаа нь өмнөх сарынхтай ижил түвшинд, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.2 хувиар өсчээ[6].

Гадаад худалдааны алдагдал 2011 оны эхний 7 сард 830.4 тэрбум иен болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 4937.2 тэрбум иенээр буурсан байна[7].

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн индекс 2011 оны 7 дугаар сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр өмнөх сарынхаас 0.6 хувиар* өсч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2.8 хувиар буурчээ.

Ажилгүйдлийн түвшин 2011 оны 7 дугаар сард 4.7 хувь* болж, өмнөх сарынхаас 0.1 пунктээр өсчээ[9].

ХАВСРАЛТ

Европын холбооны гишүүн орнуудын эдийн засаг

Европын холбооны статистикийн байгууллагын урьдчилсан тооцоогоор (2011 оны 8 дугаар сарын 16-нд мэдээлснээр) тус холбооны гишүүн 27 орны зэрэгцүүлэх үнээрх дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2011 оны 2 дугаар улиралд өмнөх улирлынхаас 0.2 хувь*, өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.7 хувиар* өссөн байна.

Инфляцийн түвшин 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.5 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2.9 хувиар нэмэгдсэн байна.

Гадаад худалдааны алдагдал 2011 оны эхний хагас жилд 92.5 тэрбум евро болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 13.1 тэрбум евро буюу 16.5 хувиар өсчээ.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн индекс 2011 оны 6 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.3 хувиар* буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 8.5 хувиар өссөн байна.

Ажилгүйдлийн түвшин 2011 оны 7 дугаар сард 9.5 хувь* болж, өмнөх сарынхтай ижил түвшинд, өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.2 пунктээр буурчээ[9].

ОХУ-ын эдийн засаг

ОХУ-ын Эдийн засаг, хөгжлийн яамны урьдчилсан тооцоогоор зэрэгцүүлэх үнээрх дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2011 оны эхний 7 сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 3.8 хувиар өссөн байна[10].

Хэрэглээний үнийн индекс 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхтай ижил түвшинд, өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.0 хувиар нэмэгджээ.

Гадаад худалдааны тэнцэл 2011 оны эхний хагас жилд 102.5 тэрбум ам.долларын ашигтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 16.4 тэрбум ам.долл буюу 19.0 хувиар нэмэгдсэн байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн индекс 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх сарынхаас 0.4 хувиар, өмнөх оны мөн үеийнхээс 5.2 хувиар өсчээ.

Ажилгүйдлийн түвшин 2011 оны 7 дугаар сард 6.5 хувь болж, өмнөх сарынхаас 0.4 пунктээр өсчээ[11].

- Улирлын нөлөөллийг тооцсон

БНХАУ-ын эдийн засаг

БНХАУ-ын Үндэсний статистикийн товчооны урьдчилсан тооцоогоор (2011 оны 7 дугаар сарын 15-нд мэдээлснээр) зэрэгцүүлэх үнээрх дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2011 оны эхний хагас жилд өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.6 хувиар өссөн байна.

Хэрэглээний үнийн индекс 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 6.5 хувиар өсчээ[12].

Гадаад худалдааны тэнцэл 2011 оны эхний 7 сард 76.2 тэрбум ам.долларын ашигтай гарч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 8.7 хувиар буурчээ[13].

Харин аж үйлдвэрийн салбарын нэмэгдэл өртөг 2011 оны 7 дугаар сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 14.0 хувиар өсчээ[12].

Зэсийн үнэ

Лондонгийн металлын биржид 1 тонн цэвэр зэсийн үнэ 2010 оны 12 дугаар сард дунджаар 9147.26 ам.долл байсан бол 2011 оны 8 дугаар сард дунджаар 9041.30 ам.долл болж, 105.97 ам.долл буюу 1.2 хувиар буурсан байна. 1 тонн цэвэр зэсийн үнэ 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 1757.34 ам.долл буюу 24.1 хувиар өсчээ[14] /Зураг 1/.

Алтны үнэ

Лондонгийн металлын биржид 1 унци алтны үнэ 2010 оны 12 дугаар сард дунджаар 1390.55 ам.долл байсан бол 2011 оны 8 дугаар сард дунджаар 1755.81 ам.долл болж, 365.25 ам.долл буюу 26.3 хувиар өссөн байна. 1 унци алтны дундаж үнэ 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 540.00 ам.долл буюу 44.4 хувиар өсчээ[15] /Зураг 2/.

Газрын тосны үнэ

Нью-Йоркийн худалдааны биржид 1 баррель газрын тосны үнэ 2010 оны 12 дугаар сард дунджаар 89.08 ам.долл байсан бол 2011 оны 8 дугаар сард дунджаар 86.38 ам.долл болж, 2.70 ам.долл буюу 3.0 хувиар буурсан байна. 1 баррель газрын тосны дундаж үнэ 2011 оны 8 дугаар сард өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.38 ам.долл буюу 12.2 хувиар өсчээ[16] /Зураг 3/.

Хөрөнгийн биржийн индекс

АНУ-ын хөрөнгийн биржийн Аж үйлдвэрийн Dow Jones индекс 2011 оны 8 дугаар сард дунджаар 11326.62 нэгж болж, өмнөх сарынхаас 1185.71 нэгж буюу 9.5 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 976.22 нэгж буюу 9.4 хувиар нэмэгджээ[17].

Токиогийн хөрөнгийн биржийн Nikkei-225 индекс 2011 оны 8 дугаар сард дунджаар 9072.94 нэгж болж, өмнөх сарынхаас 923.74 нэгж буюу 9.2 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 195.29 нэгж буюу 2.1 хувиар буурчээ[17].

Лондонгийн хөрөнгийн биржийн FTSE-100 индекс 2011 оны 8 дугаар сард дунджаар 5271.31 нэгж болж, өмнөх сарынхаас 638.50 нэгж буюу 10.8 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 8.23 нэгж буюу 0.2 хувиар буурчээ[17].

ХӨРӨНГИЙН БИРЖИЙН ИНДЕКС, сараар

нэгж

Он	Аж үйлдвэрийн Dow Jones[1]	Nikkei-225[2]	FTSE-100[3]
2010 I	10067.33	10661.62	5411.65
II	10214.51	10175.13	5231.92
III	10677.52	10671.49	5621.02
IV	11052.15	11139.77	5720.74
V	10500.19	10069.17	5222.87
VI	10159.27	9786.05	5139.44
VII	10222.24	9456.84	5158.39
VIII	10350.40	9268.24	5279.55
IX	10598.07	9346.72	5514.59
X	11044.59	9455.09	5687.18
XI	11198.31	9797.18	5734.36
XII	11465.26	10254.46	5868.38
2010 I-XII	10668.60	10003.66	5467.87
2011 I	11802.37	10449.53	5971.59
II	12190.00	10622.27	6020.97
III	12081.48	9852.45	5856.92
IV	12434.88	9644.63	6007.86
V	12579.99	9650.78	5937.97
VI	12097.31	9541.53	5792.17
VII	12512.33	9996.68	5909.81
VIII	11326.62	9072.94	5271.31

Тайлбар:

1. АНУ-ын хөрөнгийн биржийн индекс

2. Токиогийн хөрөнгийн биржийн индекс

3. Лондонгийн хөрөнгийн биржийн индекс

Эх үүсвэр:

1. *http://bea.gov*
2. *http://stats.bls.gov*
3. *http://www.census.gov/foreign-trade*
4. *http://www.federalreserve.gov*
5. *http://www.esri.cao.go.jp*
6. *http://www.stat.go.jp*
7. *http://www.customs.go.jp*
8. *http://www.meti.go.jp*
9. *http://epp.eurostat.ec.europa.eu*
10. *http://www.economy.gov.ru*
11. *http://www.gks.ru*
12. *http://www.stats.gov.cn*
13. *http://www.mofcom.gov.cn*
14. *http://www.lme.com*
15. *http://www.lbma.org.uk*
16. *http://www.nymex.com*
17. *http://finance.yahoo.com*

Монгол Улсын Үндэсний Статистикийн Хороонд хэвлэв.

Хаяг :
Засгийн Газрын III байр, Өрөө-113
Улаанбаатар - 20а, Монгол Улс
http://www.nso.mn
E-mail: information@nso.mn,
nso@magicnet.mn
Факс: (976-11) 324518
Утас: 322424, 326414